

MERKUR

SVETILA
SIJAJ
HRASTNIK

30%

POPUSTA

stran 2
Bodo učitelji brez plač?

stran 3
Castni vojni znak
Romanu Marguču

stran 13
Voda
smrdela
po mrhovini

Ljubljanska banka
Gorenjska banka Kranj

GORENJSKA BANKA
FORMULA
PRIHRANKA

Na Glasovi preji je Viktor Žakelj spraševal dr. Dimitrija Rupla

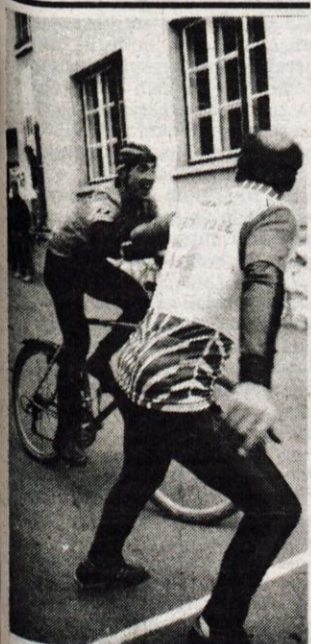
Država jamči preživetje naroda

"Jaz sebe skušam označiti kot nekoga, ki je za nekaj in ne proti nečemu. Predvsem danes, ko ustvarjamo slovensko državo, je zelo važno zbirati ljudi, ki za nekaj so," je odgovoril dr. Rupel na Žakljevo oceno, da je gost Glasove preje večplastna osebnost, ki je v načelu vedno proti nekemu obćemu toku, proti vsemu, kar nosi oznako "uradno".

Kranj, 25. oktobra - Čeprav je bil za dr. Dimitrijem Ruplom, profesorjem, slovenskim zunanjim ministrom in intelektualcem, ki že od konca šestdesetih let kritično sodeluje v slovenski politični javnosti in je

pisec 20 knjig, kot ga je označil voditelj Glasove preje Viktor Žakelj, naporen dan sodelovanja na mirovni konferenci v Haagu, je deloval dinamično, na trenutke ostro, jasno in tudi pikro. Ta hip skušam biti predvsem ustrezen zunanji minister, je dejal. In sem tudi vesel, da lahko to delam. To stvar se leto in pol resno grem in žal moram tisti predal, ki se mu reče literatura, esejistika in profesura, zapreti. To se žal godi tudi drugim slovenskim intelektualcem, ki so se predali političnemu kolesju. Nad sto let trajajočega spora med kulturo in politiko zdaj sicer ni, vendar sta kultura in univerza zaradi tega ogromno izgubili. Slovenski intelektualci je danes politično veliko bolj razgledan in mora sprejemati tudi politično odgovornost, kar mu prej ni bilo naloženo. Vendar smo pred resnimi premisleki o delitvi dela v slovenski družbi in o razsipanju

slovenskih nacionalnih sil. Slovenci moramo zgraditi državo, ki bo varovala narod. Ljudje želijo predvsem normalno in svobodno živeti in to lahko dosežemo samo v lastni državi. Vsi narodi, ki imajo državo, so ponosni na svoj narod. Njegova nova stranka, Demokratična stranka Slovenije, ne bo slepo poslušna Demosu, ampak bo ohranila svojo identiteto. Mi nočemo biti strojček za potrjevanje sklepov nekega Demosovega cekaja. Mi smo stranka, ki sedaj nekaj velja, ki je jeziček na tehtnici. Zato bo moral Demos krepko premisliti, kako bo ravnal z nami. Z novim položajem smo dobili tudi izsiljevalni potencial, je dejal o razkolu v Slovenski demokratični zvezi gost Glasove preje. O čem sta se pogovarjala dr. Dimitrij Rupel in Viktor Žakelj preberite v četrtkovem Gorenjskem glasu na Odprtih straneh. ● J. Košnjek, slika G. Šinik

Hotavlje, 28. oktobra - Minulo nedeljo je bila v Poljanski dolini zanimiva športna prireditev, ki so jo prizadevni domači organizatorji, z Lojzeto Oblakom in Urošem Ovsenikom na čelu, poimenovali pentatlon za pokal Marmorja. Prireditev je bila ena prvih podobnih pri nas - tekmovalci pa so se pomerili v cestnem kolesarjenju, veslanju, gorskem teku in gorskem kolesarjenju. Zaradi vetra je peta panoga, polet z jadralnim padalom, odpadla. Na tekmovalcu se je zbrala vrsta naših reprezentantov v različnih športnih panogah, ki so tekmovali v skupinah z rekreativci. Gorski tekači, ki so tekli od Hotavelj do Blegoša, so štafetno palico prejeli od gorskih kolesarjev pred združenim domom na Hotavljah. Več o prireditvi na športni strani. Foto: J. Košnjek

V soboto nas je zapustil zadnji jugoslovanski vojak

Svobodni in varni

Državljeni Slovenije, Republika Slovenija je zdaj svobodna, je v soboto nekaj po enajsti uri sporočil v Kopru Milan Kučan. Slovenija je danes postala varna, je povedal Janez Janša, Igor Bavčar pa je zaželel, da svoje samostojnosti ne bi nikdar več branili z orožjem.

Kranj, 29. oktobra - Celotni slovenski politični vrh, predstavniki vseh struktur slovenske vojske in milice ter številni prebivalci obale so v soboto dopoldne počastili trenutek, ko je slovensko ozemlje zapustil zadnji vojak jugoslovanske armade. Slavnostni govorniki, predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan, ministra za obrambo in notranje zadeve Janez Janša in Igor Bavčar ter koprski župan Aurelio Juri so z izbranimi besedami označili ta zgodovinski trenutek. Svobodni smo in varni, imamo vse pogoje za mednarodno priznanje, prav tako pa prihaja čas, da se lahko obrnemo k reševanju gospodarskih in socialnih vprašanj. Obenem pa Slovenija zahteva, da se zbudi demokratična vest Evrope in zaustavi vojno na Hrvaškem. Srečanje v Kopru so izkoristili predstavniki slovenske oblasti tudi za srečanje s predstavniki italijanske in madžarske skupnosti v Sloveniji in s predstavniki Slovencev v Italiji. S predstavniki Slovencev v Italiji pa se je isti dan pogovarjal tudi italijanski zunanji minister De Michelis. ● J. Košnjek

Slovenci v Beogradu tujci

Zadnji zvezni vojak je odkoral iz Slovenije, kar je za slovensko državnost izjemno pomemben dogodek. Vendar pa vojne s tem nikakor še ni konec, v mislih imamo seveda gospodarsko, ki se vse bolj razplameneva. Od tega, kako grde oblike bo dobila, bo odvisno, kakšna bo meja na Kolpi.

Cariniki so zdaj tam presneto sitni, na Hrvaško te spustijo s 5.000 dinarji v žepu. Še bolj sitni so za Slovence, ki pripotujejo v Beograd, saj imaš lahko v denarnici le 1.200 dinarjev in niti pare več. S tolarji pa tam tako ali tako ne moreš nič plačati. Preostanejo torej marke in Slovenci smo potemtakem v svoji bivši prestolnici res postali tujci, kar se že pozna tudi pri hotelskih računih.

Vse to so seveda le zunanji izrazi gospodarske vojne, prave fronte, kjer so žrtve velike, so odprte med državnimi organi in institucijami ter bankami, boji pa se hočeš nočeš vse bolj prenašajo v poslovni svet. Nobena skrivnost ni, da je pretiranje plačilnega prometa z drugimi republikami zelo prizadelo slovensko gospodarstvo, saj izgublja četrtno svojega trga, ki ga v kratkem času ne more nadomestiti, posredno pa vpliva tudi na zmanjšanje izvoza, saj so mnoga slovenska podjetja tam imela kooperante ali kupovala surovine.

Veliko manjši udarec je ukrep NBJ o blokadi deviz slovenskih bank v tujini, ki je težko uresničljiv, vendar ga ne gre podcenjevati, saj so, denimo, italijanske banke že postale zelo previdne, začasno so ustavile posle z jugoslovanskimi bankami, k čemur jih je seveda spodbudila tudi odločitev NBJ, da v tujini ne bo več odkupovala dinarjev, kar je njena prvobitna naloga. Tudi začetno navdušenje nad tolarjem pri sosedih je že splahnelo, v Italiji in Avstriji je njegova vrednost že padla, menjava pa je omejena. Je k temu prispeval tudi poskus hrvaškega vdora v slovenski denarni sistem in prostodušna napoved, da bo tolar propadel v šestih mesecih?

Z mednarodnim priznanjem Slovenije bo marsikateri problem rešen, nikakor pa ne bo končana gospodarska vojna, če bodo naši bratje tako hoteli, saj vseh njihovih potez nikakor ne moremo opravičiti s težavami, ki jim jih je povzročila uvedba tolarja. Ironično bi nemara celo lahko rekli, da so pri tem še najbolj odkriti Srbi, ki naravnost pravijo, da bo gospodarska vojna trajala, dokler ne bo političnih odločitev in je zato trenutno daleč najbolj trd sogovornik. Na Balkanu se stvari včasih po svoje zasujejo, iz enega v drugo nasprotje, morda bodo pa kmalu dober gospodarski partner, dobri poslovneži tudi takšne možnosti ne zavračajo. ● M. Volčjak

Groblje - S koncertom Komornega orkestra RTV Slovenija Camerata Labacensis pod vodstvom dirigenta Marka Letonje se je v grobeljski cerkvi pri Domžalah končal letošnji jubilejni festival komorne glasbe Koncerti Groblje. Na sliki: v Vivaldijevem koncertu je kot solistka na oboi nastopila mlada Tanja Petrej, študentka ljubljanske akademije za glasbo in članica svetovnega mladinskega orkestra. - L.M. - Foto: Aleš Gorišek

Prazniki po novem

Slovenska skupščina naj bi 21. novembra sprejela Zakon o praznikih in dela prostih dneh, ki, kot že naslov pove, določa praznike, s katerimi se obeležujejo dogodki, povezani z zgodovino naroda in države, kulturo in tradicijo, kot dela prosti dnevi pa so opredeljeni verski prazniki. Predlog zakona, ki ga je pretekli teden sprejela slovenska vlada, določa kot praznike: 1. in 2. januar (Novo leto), 8. februar (Prešernov dan - slovenski kulturni praznik), 27. april (Dan ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda), 1. in 2. maj (Praznik dela), 25. junij (Dan državnosti), 1. november (Dan spomina na mrtve) in 26. december (Dan opredelitve slovenskega naroda za samostojno in neodvisno državo). Dela prosti dnevi pa bodo poleg navedenih praznikov še: velikonočna nedelja in ponedeljek (Velika noč), binkoštna nedelja (Binkošti), 15. avgust (Marijino vnebovzetje) in 25. december (Božič). Od skupno 14 praznikov sta dva že na nedeljo, če pa kateri izmed ostalih pade na dela prost dan, se po predlogu zakona ne bo prenašal na delovnik. ● Š. Z.

Dva koncerta za begunce

Ljubljana, 25. oktobra - Rdeči križ Slovenije je konec tedna v Sloveniji naštel že 22.696 beguncev s sosednje Hrvaške, kar za državo pomeni že precejšnje materialno breme. V gorenjskih občinah je okoli dva tisoč beguncev, pretežno nastanjenih pri družinah svojih znancev, prijateljev in solidarnih ljudi, veliko pa jih imajo tudi v občinskih nastanitvenih centrih. V jeseniški občini je po uradnih podatkih 506 beguncev, v kranjski 571, v radovljiški 499, v Škofji Loki 266 in v Trzinu 92. Nekateri so se že vrnili, vendar še vedno prihajajo novi, kajti začasno podpisane miru na Hrvaškem zaupa vse manj ljudi.

Rdeči križ in Karitas skušata beguncem čim bolj olajšati življenje v pregramstvu, prav tako solidarna pomoč številnih ljudi, tudi na Gorenjskem. Minuli četrtek sta bila na Gorenjskem spet dva koncerta, katerih izkupiček sta organizatorja namenila za begunce. Na Primskovem so prisluhnili rockerjem, na Bledu pa so v Festivalni dvorani priredili komorni koncert za mir. ● D. Ž.

Sava Kranj

AVTOMOBILSKE PREPROGE

Avto je predrag, da bi ga zametali!

I Z SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Jutri zasedata družbenopolitični zbor in zbor združenega dela

Seje v stilu nadaljevanj

Družbenopolitični zbor slovenske skupščine ima še posebej težave z dnevnim redom, saj nikakor ne more priti do konca in zato so njegove seje že podobne nadaljevanjankam. Jutri bo spet zasedal, prav tako pa tudi zbor združenega dela, medtem ko ima zbor občin "prosto".

Ljubljana, 29. oktobra - Družbenopolitični zbor, ki je moral že nekajkrat prekiniti zasedanje zaradi nesklepnosti v popoldanskih urah, bo začel sejo jutri ob 10. uri. Nadaljeval bo razpravo o osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, v zalogi pa ima še nekaj zadev starejšega datuma: obravnavo pred-

loga za izdajo zakona o varstvu okolja, predlog dopolnjenega zakona o državljanstvu, soglasje za izdajo soglasja k gradnji kapelice na Kredarici, problematiko beguncev s Hrvaške in predlog dopolnjenega zakona o povračilu škode, povzročene z agresijo na Slovenijo. Zbor čaka tudi usklajevanje z drugima dvema zboro-

ma. Gre za zakon o denacionalizaciji, predlog zakona o zadržkih, za predlog zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij, za predlog zakona o Agenciji za privatizacijo in o Skladu republike Slovenije za razvoj.

Jutri ob 10. uri bo začel s sejo tudi zbor združenega dela republike skupščine. Razpravljal bo o osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, kot edini zbor pa je uvrstil na dnevni red osnutek zakona o gozdovih.

Pri sprejemanju lastninske zakonodaje je v slovenski skupščini še vedno zastoj. Nesoglasje med vlado in zborom združenega dela

glede tega problema še ni razčiščen, tudi po preteklem četrtku ne, ko je bil gost zasedanja zbora združenega dela predsednik slovenske vlade Lojze Peterle. Obe strani sta ena drugi pojasnili svoja stališča. Zbor združenega dela vztraja pri ugotovitvi, da cilj nove lastninske zakonodaje ni večja ekonomska učinkovitost, ampak zgolj prerazporeditev ekonomske in politične moči. Predsednik vlade pa je poslancem tega zbora dejal, da se kraja družbene lastnine še vedno nadaljuje, in da upa, da na seznamu tistih, ki zlorablajo sedanje zakonske nedorečenosti, ne bo imen poslancev tega zbora. Zbor občin pa je pretekli teden zahteval sklic skupne seje vseh zborov, na kateri bi odločali o usodi lastninske zakonodaje, vendar je zbor združenega dela to pobudo zavrnil in zagrozil, da se poslanci tega zbora zasedanja ne bodo udeležili.

Edini zakon, ki je bil pretekli teden v skupščini sprejet, je bil dopolnjen zakon o upravnih taksah. Tako so lahko občinski upravni organi že včeraj začeli sprejemati vloge za nove slovenske potne liste. ● J. Košnjek

Poslanci sprašujejo in predlagajo

Tudi na zadnjih sejah skupščine je bilo zastavljenih nekaj poslanskih vprašanj in predlaganih nekaj pobud. Poslanci Ivo Daneu, Ivan Vodopivec in Viktor Zakelj so vprašali, kako je bilo potrošenih 35.426.000 dinarjev, namenjenih za turistično promocijo Slovenije. Dr. Lev Kreft je vladi in ministrstvu za notranje zadeve predlagal nižjo ceno za nov slovenski potni list obtemen pa je vprašal, ali je v visoki ceni 1200 tolarjev upoštevan tudi davek na osamosvojitve. Zanima ga tudi, kakšno politiko bo vodila vlada pri zamenjavi drugih osebnih dokumentov. Liberalnodemokratska stranka je predlagala, naj Slovenija uredi vprašanje političnega azila, saj k nam ne prihajajo samo begunci, ampak tudi ljudje, ki beže iz političnih razlogov ali zato, ker nočejo pod orožje. Vlada naj zato čim prej pripravi zakon o političnem azilu. Franc Potočnik je vprašal, zakaj namena vlada samo 200 milijonov tolarjev za razvoj demografsko ogroženih področij. To je štirikrat manj, kot je bilo predvideno. Aleksandra Pretnar pa predlaga sprožitve postopka, da bi mednarodno sodišče v Haagu ugotavljalo vojne zločine, storjene na Hrvaškem. Pobuda je bila posredovana izvršnemu svetu.

Kasarne tu nočemo

Na 16. skupni seji družbenopolitičnega zbora, zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Škofja Loka, dne 21. oktobra 1991 so delegatke in delegati soglasno sprejeli naslednjo izjavo:

"Veseli smo, da v našem mestu ni več osovražene Jugoslovanske armade, da slovenska zastava ponovno vira v loški kasarni. Vendar vojaški objekti v mestu ne sodijo, še posebej ne v tisočletna mesta, kot je Škofja Loka. Kasarne motijo normalen ritem življenja tudi v obdobju, ko ni slutiti vojne nevarnosti. Dokazov o grozotah, ki jih je v času vojne deležno sosedstvo vojaških objektov, je v zadnjem času nedaleč od nas preveč. Vojna za Slovenijo je v Škofji Loki zahtevala eno smrtno žrtev. Če bodo za svobodo Slovenije tudi v prihodnje padale žrtve, naj ne bodo nepotrebne. Nočemo, da bi sredi Škofje Loke na njene prebivalke in prebivalce še naprej prežala latentna nevarnost. Zato zahtevamo, da se prostora, ki ga zaseda kasarna, upremenijo namembnost iz vojaške v tako, ki bo v zadovoljstvo in korist Škofji Loki in njenemu prebivalstvu. Kasarne tu nočemo." Predsednik občinske skupščine Peter Hawlina

Skupščina o občinskem prazniku Bo radovljška občina praznovala 11. decembra?

Radovljica, 25. oktobra - Zbori radovljške občinske skupščine bodo na zasedanju 5. novembra odločali tudi o tem, kdaj naj bi v občini praznovali občinski praznik: ali tako kot doslej, 5. avgusta, na dan, ko je bil na Voški planini 1941. leta ustanovljen Cantarjev bataljon, ali 11. decembra, ko je obletnica rojstva Antona Tomaža Linharta. Poslanci vseh treh zborov bodo tokrat glasovali le o drugem predlogu in če ga bodo sprejeli z večino, bo občinski praznik 11. decembra, sicer bo še naprej 5. avgusta. Ker gre za pomembno spremembo statuta radovljške občine, bo statutarni sklep sprejet le, če bosta zanj glasovali več kot dve tretjini poslancev.

O tem, kdaj naj bi bil občinski praznik, je skupščinska komisija za protokolarne zadeve razpisala javni natečaj, na katerega je do roka prispelo sedem predlogov. Socialistična stranka, stranka demokratične prenovne in zveza borcev predlagajo, da bi občina še naprej praznovala 5. avgusta, Demosove stranke in nekateri posamezniki (Janez Resman, Janez Globočnik) se zavzemajo za 11. december, Alojz Nečimer z Bleda pa je predlagal, da bi praznik posvetili Antonu Tomažu Linhartu ali dr. Josipu Plemlju. ● C. Z.

Proti (preveč) podjetnim funkcionarjem

Ljubljana, 28. oktobra - Vlada v senci (pri Stranki demokratične prenovne) in predstavnika Socialistične stranke Slovenije in Liberalno demokratske stranke, so na tiskovni konferenci konec preteklega tedna objavili namero, da v Skupščini Republike Slovenije zahtevajo spremembo zakona, ki bo urejal nezdržljivost javnih funkcij z aktivnim lastništvom zasebnih podjetij. Kot je povedal Emil Milan Pintar, imamo med ministri in njihovimi pomočniki kar devet podjetnikov in skrajni čas je, da se možnost zlorab na funkcijah prepreči. Vse demokratične države imajo to področje posebej urejeno, pri čemer pred nastopom funkcije pri vsakem preverijo premoženjsko stanje in podjetniško lastnino ter preprečujejo možnost zlorab vpliva, zvez in informacij funkcionarjev. Zakon bi moral upoštevati mnoge funkcije (tudi v SDK, Narodni banki itd.), dosedanje pobude in zahtevki pa niso bili uspešni. Mnoga znamenja kažejo, da prihaja do zlorab - omenjena sta bila minister za trgovino Maks Bastel in predsednik skupščinske zakonodajne komisije Anton Tomazič - še več pa ni dovolj kaznivih. Po nekaterih informacijah je bil predpis, ki bi urejal to področje v ministrstvu za zakonodajo, že pripravljen, vendar je bilo predlagateljstvo zakona, na zahtevek nekaterih prizadetih v vladi, preneseno in blokirano v ministrstvu za pravosodje. Po mnenju Milana Tetinca, bi moral biti zakon tudi v interesu funkcionarjev, saj jih lahko zaščiti pred zlonamernimi govoricami in lastno skušnjava. Podjetniki so pripravili predlog za izdajo zakona s tezami, predlagajo pa tudi imenovanje skupščinske komisije, ki naj raziše vsa mnoga sumničena, ki se pojavljajo v javnosti. ● S. Ž.

Loška klavnica mora do 1996. leta iz mesta

Selitev na Trato?

Škofja Loka, 28. oktobra - Če naj se klavnica do 1996. leta zares umakne iz starega dela Škofje Loke, kot je bilo ob soglasju za obnovo na sedanji lokaciji lani dogovorjeno med njo ter občinsko upravo in krajan na drugi strani, ji mora občina v treh letih preskrbeti nov prostor. Izvršni svet je sredi junija obravnaval več možnih lokacij, v "ožji izbor" je tedaj uvrstil lokacijo na Trati in v Formah, strokovnjakom pa naročil, naj obe še enkrat preverijo po ekonomski in ekološki plati.

Primerjalna analiza je pokazala, da je za prestavitev klavnice primernejša lokacija na Trati kot v Formah. Lokacija na Trati je v območju industrijske cone, kjer omogoča racionalno izrabo še prostih površin in že zgrajene komunalne in energetske infrastrukture. Rešiti je treba le vprašanje izvenmestnega križanja ceste od Kidričeve ceste proti delu industrijske cone in naselju Trata.

Lokacija na Trati je za okrog polovico cenejša kot v Formah zaradi komunalne opreme, saj je že omogočeno dvostransko napajanje z vodo, priključitev na kanalizacijsko omrežje, povezano s čistilno napravo, dvojni način napajanja z električno energijo, telefon, dana je tudi možnost priključitve na plinovod. Vplivi obratovanja klavnice na okolje, zlasti na onesnaženost zraka, bi bili zaradi uporabe plina malenkostni, povečala bi se le ogroženost podtalnice, ki pa se z ustreznimi kvalitetskimi gradbenimi rešitvami lahko zmanjša. Lokacija na Trati je ugodnejša tudi z zemljiško-lastniškega vidika, saj je zemljišče v lasti Mercatorja-Mesoizdelki, ki ima na Trati že hladilnico mesa.

Za preselitev klavnice na Trato se je na osnovi primerjalne analize pred dnevi ogled tudi občinski izvršni svet. Strokovne službe morajo najkasneje v treh letih omogočiti Mercatorju-Mesoizdelki gradnjo klavnice na novi lokaciji. Kot je bilo razbrati iz razprave, bo najrši oreh (spet) usklajevanje s krajevno skupnostjo Trata, ki se otepa vseh novih možnih onesnaževalcev okolja. Njen najtrdnější protargument bo v tem primeru gotovo varstvo podtalne pitne vode. ● H. Jelovčan

STRANKARSKKE NOVICE

Kapitalizem naj omeji socialna pomoč

Stražišče, 24. oktobra - Slovenski krščanski demokrati in socialni program, se je glasil naslov predavanja Vladimirja Mohoriča, predsednika Izvršnega sveta občine Kranj in predsednika občinskega odbora SKD, na srečanju članov in simpatizerjev te stranke v Stražišču. Šmartinski pevski zbor, je večer, ki se ga je udeležilo okrog 60 poslancev, začel z Zdravljico, nastopil pa je tudi Vokalni kvintet Folklorne skupine Sava Kranj. V predavanju je bilo poudarjeno, da vse krščanstvo temelji na ljubezni, zato ni čudno, da bili v krščanskih strankah poudarjen socialni program. Kapitalizem ni ideologija pač pa prosto uveljavljanje tržnih zakonitosti, ki lahko vodijo v izkoriščanje, zato jih je potrebno korigirati s socialnimi ukrepi. SKD se zavzema za to, da se Slovenci iz naroda proletarcev preobrazijo v narod imetnikov, imetnikov stanovanj, delnic naše industrije, nasprotovaje direktorjev in njihovih strank pa je podobno ravnanju nekdanje buržoazije, ki je želela oropati kmete in delavce. Socialna pomoč je seveda odvisna od stanja v gospodarstvu - tu dna verjetno še nismo dosegli - vendar socialni programi zaslužijo posebno pozornost. Ohranijo naj se pravice delavcev, ob podaljševanju delovne dobe pa naj se podaljšujejo tudi porodniški dopusti, ki naj jih bodo deležni tudi nezaposlene matere. Nezaposlenim pa naj se pomaga predvsem z izobraževanjem.

Po krajši razpravi so navzoči izvolili sedemčlanski krajevni odbor SKD Stražišče (tudi za območje Bitenj in Orehka), kar je pozdravil predsednik krajevnih skupnosti Rok Žibret, za predsednika pa je bil izvoljen France Šifer. S poročanjem o delu SKD v medijih niso zadovoljni, saj menijo, da so premalo prisotni, članek o Elanu so ocenili kot skrajno neobjektiven. Casopisu Slovenec želijo hitrejšo rast. Tajnik občinskega odbora Marko Žibret je povedal, da so v prostorih stranke na Tavčarjevi (nekdanji hotel Evropa) uradne ure, organizirano pa lahko ponudijo nekatere izobraževalne oblike in strokovno pomoč (inštrukcije) šolajočim. ● S. Ž.

Socialistična stranka Slovenije Slovenija, nevtralnost in demilitarizacija

Ljubljana, 29. oktobra - Socialistična stranka Slovenije organizira danes, 29. oktobra, ob pol petih popoldne na Komenskega 7 v Ljubljani okroglo mizo z naslovom "Slovenija med nevtralnostjo in demilitarizacijo". Za sklic te okrogle mize je več razlogov. Ta stranka je že aprila letos predlagala skupščini razpravo o nevtralnosti, ki bi bila opredeljena v novi ustavi in slovenski zunanji politiki. Ta tematika postaja sedaj spet aktualna z nastajanjem nove ustave in samostojnostjo države Slovenije, razen tega pa mora imeti Slovenija v zunanji politiki jasne opredelitve in cilje. Uvodno besedo bo imel dr. Anton Bebler, ki je nevtralnosti posvetil zadnje čase precej člankov in razprav. ● J. Košnjek

Častni vojni znak TO Romanu Marguču

Kranj, 28. oktobra - Podporočnik Roman Marguč iz pokrajinskega štaba teritorialne obrambe Gorenjske, doma iz Škofje Loke, je na sobotni slovesnosti ob umiku jugoslovanske armade iz Slovenije v Kopru prejel častni vojni znak teritorialne obrambe Slovenije za hrabrost in izjemni uspeh v boju s sovražnikovo oklepno kolono 27. in 28. junija letos na Brniku.

Roman Marguč junaštva v desetdnevni poletni vojni ne pripisuje le sebi. Pravi, da je bilo veliko hrabrosti tudi med drugimi teritorialci, ki pa jih danes, žal, nihče ne vidi.

Njegovo moštvo je usodnega 27. junija zadrževalo pet tankov JA, vgnezenih ob letališki stezi na prostoru bivše vojne eskadrilje. Ko so se tanki premaknili proti drugi strani letališča, je padlo povelje za napad. »Nad tanke smo šli s pehotnim orožjem,« se spominja Roman Marguč. »Kljub temu smo enega uspeli onesposobiti, drugi so odpeljali. Po tem smo se umaknili, ker je bil napovedan zračni napad na letališče. V štabu, kamor sem se vrnil, sem skrbel, da so imeli fantje suhe uniforme. Sušili smo jih v škofjeloški predilnici in jih vozili nazaj na fronto. Naslednji dan sva z Nevenom Šoičem, s katerim sva vseskozi tesno sodelovala, vzpostavila stik z oklepno enoto JA na Brniku, ki se je predala. Z njim sva šla do njih, jim preskrbela zdravniško prvo pomoč, hrano, vodo, sokove, ko celo oficirji iz kranjske vojašnice niso upali tja. Še istega dne so se tanki z vojniki vrnili na Vrhniko. Njihov komandant je kasneje izjavil, da od nas niso dobili niti vode, ni pa povedal, da je sam ni upal dati vojakom, ker se je bal, da smo jo zastрупili. Sprva je zavrnil celo zdravniško pomoč.«

Roman Marguč je bil tudi med iskalki pogrešanega vojaka Petra Petriča iz Cerkelj, ki so ga našli mrtvega. To je bil zanj eden najbolj pretresljivih dogodkov iz minule vojne. Zraven je bil tudi, ko so uničili objekte JA na Suhi.

»Ali me je bilo strah? Takrat nisem imel časa razmišljati o strahu. Odgovarjal sem za deset, petnajst teritorialcev, mokrih, prestrašenih, ki jih je bilo treba bodriti. Imel pa sem strašen apetit, morda je bil ta odsev napetosti.«

Na slovesnosti v Kopru je posmrtno prejel častni vojni znak TO Slovenije tudi Peter Petrič. ● H. Jelovčan, foto: G. Šinik

STRANKARSKKE NOVICE

V Tržiču slovenski demokrati

Tržič, 24. oktobra - Na 3. kongresu Slovenske demokratične zveze je, kot smo poročali, prišlo do razkola na SDZ - SND in odcepljene skupnine, ki se bo, kot kaže (tak je predlog pred ustanovitvenim kongresom) imenovala Slovenska demokratična stranka. Najbolj nazorna razlaga za tako ime je v trdni odločenosti članov nekdanje SDZ, da ta stranka postane del na Slovenskem nujne sredine, med liberalnimi demokrati na levi in krščanskimi demokrati na desni, večina SDZ pa je z novo narodnjaško identiteto zaplula na skrajno desno. To smo slišali na prvem pokongresnem sestanku članov občinskega odbora nekdanje SDZ v Tržiču, katerega namen je bil, da se odločijo in izberejo. Ob zelo skromni udeležbi, so se vsi navzoči zavzeli za kolektivni prestop v novo stranko s tem, da vse odsotne člane pismeno povprašajo o tem. Ugotovili so, da se položaj stranke v Tržiču (natančneje v njegovi občinski skupščini) ne bo spremenil, Demos pa, kot smo slišali, slabo deluje. Z dobrim delom se ne more pohvaliti niti poslanski klub. Da bi poživili strankino življenje in njen ugled, so se dogovorili, da organizirajo, ob ponujenem obisku dr. Franceta Bučarja v Tržiču, javno razpravo o aktualnih političnih razmerah, sodelovali pa bodo tudi pri oblikovanju nove programske zasnove Radia Tržič. ● S. Z.

Stranka demokratične prenovne Obisk italijanskih levicarjev

Ljubljana, 29. oktobra - V Ljubljano je prišla na obisk delegacija Demokratične stranke levice Italije (PDS). Razen z delegacijo gostitelja, Stranke demokratične prenovne Slovenije, se bodo Italijani sešli tudi z drugimi slovenskimi strankami levice in Svobodnimi sindikati Slovenije, obiskali pa so tudi skupščino, izvršni svet in poslanski klub italijanske narodnosti. Delegacijo je sprejel tudi predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan.

Liberalnodemokratska stranka Regionalizem v novi slovenski ustavi

Novo mesto, 29. oktobra - Ker smemo upati, da bo nova ustava le sprejeta in ker je ustavna ureditev regionalizma eno osrednjih neuskajenih vprašanj, sklicuje Liberalno demokratska stranka Slovenije danes popoldne v Novem mestu posvetovanje o regionalizmu v novi slovenski ustavi. Vprašanje stranke na tem vprašanju ni nikakršna kaprica, ampak želja, da tudi nova ustava zagotovi ustrezni regionalni razvoj. Na posvetovanje so vabljani člani ustavne komisije, člani Bučarjeve usklajevalne skupine, predsedniki parlamentarnih strank, dolenski poslanci in strokovnjaki s tega področja.

Liberalna stranka Slovenije Protest zoper podpisovanje kolektivne pogodbe

Ljubljana, 23. oktobra - Marina Bahovec je za glavni odbor Liberalne stranke Slovenije posredovala javnosti protest zoper način podpisovanja kolektivne pogodbe med zasebnimi delodajalci in delavci. "Res sem žal samo neuka obrtnica - delodajalka, ki ima poleg svojega strokovnega dela tudi dosti opraviti z gospodinjstvom, vendar so me čisto praktični, vsakodnevni, konkretni in predvsem finančni problemi pripeljali do tega, da sem se začela zanimati za pravice delodajalcev upajoč, da bom v doglednem času opazila kakšne pozitivne premike na področju delovnega prava, primerljive z razmerami v ekonomsko razvitih državah zahodne Evrope. Trdim, da v pravno urejeni državi podpisujejo kolektivne pogodbe kot dokument temeljnega pomena za gospodarstvo predstavniki delodajalcev in predstavniki delavcev. Kot delodajalka trdim, da so bile nekatere organizirane delodajalske organizacije pri sklepanju te pogodbe namerno izpuščene oziroma so bile izključene tudi iz pogajanj pred podpisom. Poznam vsaj dve taki organizaciji: Slovensko zbornico obrtni in podjetništva in Združenje delodajalcev Slovenije," pravi Bahovčeva. Ne želim in ne morem razsojati o vsebini te podpisane kolektivne pogodbe, protestiram pa proti izboru partnerjev, pravi. Vsaj z delodajalske strani prav gotovo manjkajo nekatere zakonite organizacije delodajalcev. Kar se tiče sindikata delavcev obrti Slovenije, pa vem le to, da veliko delavcev v obrti Slovenije ni vključenih v sindikat, katerega predsednik je gospod Kocman. Sklenjene pogodbe veljajo le za organizacije, ki so jo sklenile, sicer pa to lahko opravljajo le zakonite delodajalske in sindikalne organizacije. ● J. Košnjek

Prostori za krajevno skupnost nad trgovino - V krajevni skupnosti Voglje v kranjski občini, kjer sta bili letos glavni nalogi preureditev sedanje klasične trgovine Živil v Domu krajanov v samopostrežno in priprava na gradnjo kanalizacije, so program v glavnem uresničili. Gasilci so obnovili tudi dom, s prostovoljnimi delom in prispevki pa sta bila obnovljena tudi fasada in ostrežje župnišča. Preureditev trgovine pa so načrtovali skupaj z izgradnjo prizidka in v zgornjem nadstropju ureditev prostorov za krajevno skupnost. Čeprav urejanje zgornjega dela nad trgovino sodi v program prihodnjega leta, v teh dneh s prostovoljnimi delom postopoma prostore že urejajo. Med obiskom v krajevni skupnosti je notranja zidarska dela na primer opravljal kar član sveta krajevnih skupnosti Martin Zupanc. "Več bomo na ta način naredili letos, manj bo ostalo za prihodnje leto, ko nas čakata morda kanalizacija in vzemljitev električne napeljave. Nad trgovino bodo uredili dve sejni sobi, manjšo pisarno, garderobe in sanitarije. - A. Ž.

Možjanca

Pred dobrimi petimi leti so na Možjanco v krajevni skupnosti Preddvor v kranjski občini poleti v sušnem obdobju še vozili vodo. Možjanca je bila takrat še najbolj privlačna za tega ali onega graditelja vikenda.

Takratno vodstvo krajevnih skupnosti Preddvor s predsednikom Jožetom Zormanom se je odločilo za program, ki so mu domačini na Možjanci v desetih domačijah sicer z veseljem in voljo prisluhnili, verjeli, da bo resnično uresničen, pa bolj težko. Voda, telefon in urejena asfaltirana cesta so bile sicer več kot želja, vendar za majhno vas, iz katere so mladi raje odhajali v dolino, težko dosegljivi urejeni normalni vsak dan.

Zdaj imajo na Možjanci vodo, telefone in urejeno asfaltirano cesto. Program vodstva krajevnih skupnosti in krajanov v minulih dveh mandatnih obdobjih je uresničen. Rastejo že nova gospodarska poslopja, domačije - obnovljene in nove. Možjanca ni več "pozabljena" vas, privlačna za nedeljske vikendše in občasne izletnike.

Takšnih Možjanc bi danes na Gorenjskem našli še kar nekaj. Nikjer pa se pozaba hribovitih naselij ni umaknila sama. Odgnali so jo predvsem ljudje, marsikje celo že precej ostareli, sami. Marsikje je bil njihov glavni prispevek volja, vse drugo pa odločnost sposobnih krajevnih vodstev in včasih tudi njihov dobronamerni "očitek" možem v občini, da občina ni samo v dolini. ● A. Žalar

Idejni projekti mrliških vežic - Kranj - V preddverju občinske stavbe v Kranju so od včeraj (ponedeljek) naprej razgrnjeni idejni projekti ureditve in dograditve obstoječih mrliških vežic na mestnem pokopališču v Kranju. Projekti, ki so jih v začetku minulega tedna predstavili novinarjem predstavniki Javnega podjetja Komunala Kranj, bodo v občinski stavbi razgrnjeni do 28. novembra. Ta čas bodo v knjigi pripomb v preddverju občinske stavbe zbirali tudi mnenja Kranjčanov na zasnovano ureditev. Več o idejnih projektih bodo pisali v Gorenjskem glasu v prihodnji številki. ● (až)

Mura in Elita
Moda in Kvaliteta
Le-ona in Gallus
Elita in naši kupci!

V Kranju in na Gorenjskem samo v naših prodajalnah Ženski in Moški salon - Titov trg 7

Elita

Krajevna skupnost Preddvor

Preddvor vidi razvoj v turizmu

Pred obdobjem zadnjih dveh mandatov se je v krajevni skupnosti Preddvor v kranjski občini marsikom dozdevalo, da je turizem enostavno čez noč dosegljiva dejavnost.

Preddvor - Možjanca, 28. oktobra - V soboto je predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Kranj Vladimir Mohorič na Možjanci v krajevni skupnosti Preddvor svečano odprl asfaltirano cesto, ki je krajane povezala s Tupaličami in tako še bolj približala dolini in krajem v krajevni skupnosti ter občini. Sobotna otvoritev, za katero si je prizadevalo prejšnje vodstvo, ko je bil predsednik sveta KS Jože Zorman, in sedanje, ki ga vodi Uroš Premru, je bila pravzaprav, kar zadeva Možjanco, pika na i v dogajanju velikih sprememb. Krajanji so pred leti ob pomoči krajevnih in občinskih skupnosti zgradili najprej vodovod. Potem so dobili telefone, v soboto pa so se s cesto pravzaprav v marsičem izenačili z dolino.

Predsednik vaškega odbora na Možjanci Franci Štirn se je v soboto zahvalil za pomoč pri urejanju ceste. Zahvala prav gotovo velja in bila je na mestu, saj je Možjanca danes drugačna, kot je bila še nedavno tega, zaradi širših vlaganj in skupnih odločitev. Vendar pa so zahvale najbolj upravičeni krajanji sami. Tako kot tudi vsi drugi v krajih v krajevni skupnosti Preddvor, kjer so v zadnjih letih veliko naredili na področju tako imenovane gospodarsko - komunalne infrastrukture.

"Preddvor si zamišljam, da bi moral biti čimbolj podoben Borovljam onkraj meje," je pred letom ali dvema v nekem pogovoru razmišljal nekdanji predsednik sveta KS in sedanji predsednik gospodarske komisije Jože Zorman. Danes imajo v razvojnih možnostih krajevnih skupnosti Preddvor odločno in na prvem mestu zapisano, da "Preddvorska KS vidi svoj razvoj v turistični dejavnosti."

Včasih so si turizem drugače predstavljali; predvsem, da ga je s hotelom in lepim pogledom moč doseči čez noč. "Razširiti in urediti moramo cesto skozi Preddvor, zgraditi pločnike, postajališča, razsvetljava... Kar precej cest je preozkih (na Breg iz Preddvora in iz Tupalič,

Franci Štirn

do hotela Bor...). Pogrešamo zaidalni načrt in načrt obnove starega vaškega jedra. Farna cerkev, na kateri smo obnovili zvonik, zdaj čaka, da dela dokončamo na fasadi in cerkveni ladji. Obrt, regulacije, izsuševanja, urejanje sakralnih objektov in predvsem kanalizacija ob še kopici drugih stvari, so pogoj, da bomo v krajevni skupnosti resnično lahko govorili o možnostih in o pravem turizmu," ocenjuje Uroš Premru in Jože Zorman.

Turizem torej Preddvoru ne obrača hrbta, vendar pa uresničitev ne bo tako enostavna, kot je bilo mišljenje leta nazaj. Pa

Otvoritev ceste na Možjanci - uresničena želja Možjančanov in velika pridobitev tudi za doseganje ciljev v krajevni skupnosti Preddvor

Jože Zorman

vendar ta cilj za "vaško občino Preddvor" (kot predlagajo v pregledu dogajanj in problemov v KS, da bi bilo lahko za naprej pravo ime sedanje KS) ni tako odmaknjen. Veliko temeljev zanj na področju infrastrukturne uredenosti je že postavljenih. Zdaj sta pravzaprav najbolj pomembna glavna cesta in kanalizacija. Banka bo najbrž slej ko prej sama spoznala, da je njeno mesto tudi v Preddvoru. Ob sprotne uresničevanju načrtov, kakršen je ta hip izgradnja prizidka in adaptacija doma ter ureditev nekaj cest v Novi vasi in Tupaličah pa bo nenazadnje tudi turizem vsak dan bolj doma v Preddvoru. ● A. Žalar

MARMOR HOTAVLJE
Gorenja vas tel.: 064/68-210
PRIDITE - PRESENEČENI BOSTE NAD PONUDBO IN KVALITETO!

Brezje pri Trziču spet Sveta Neža?

Brezje pri Trziču - Ceste, izgradnja vodovodnega omrežja, odvoz komunalnih odpadkov in ugotavljanje volje krajanov glede poimenovanja kraja so bile glavne točke na nedavnem zboru krajanov v krajevni skupnosti Brezje pri Trziču.

Obravnavali so kar osem cest na območju krajevnih skupnosti. Na manjšem delu cest so sicer v preteklosti že dobili asfaltno prevleko, precej cest pa je še makadamskih in imajo v krajevni skupnosti z njimi veliko stroškov zaradi nenehnih popravil po vsakem deževju. Na zboru krajanov so se sporazumeli, da ima vsekakor prednost pred vsemi drugimi cesta na Visoče, za katero je že izdelan predračun, krajanji pa naj bi zbrali četrtino denarja. Ker so bile zaradi vojne investicije ustavljene in se bližamo koncu leta, so realne možnosti, da se bo visoška cesta začela urejati v začetku prihodnjega leta.

Kar pa zadeva cesti na Popovo in cesto Brezje - Hušica - Hudo - Kovor so se krajanji na zboru odločili najprej za kovorsko cesto, ker bi s tem dobili lokalno krožno povezavo in uvedbo avtobusne linije v prihodnosti. Urejata se tudi že priključna cesta Hudi graben in cesta pod breškim domom organizacij. Krajanji pri tem sodelujejo s četrtino denarja. Stranska cesta Ribnikar - Meglič se bo začela urejati, ko bodo rešena lastniška vprašanja, za cesto na Bistriško planino pa se bodo morali prihodnje leto pogovoriti o prispevku lastnikov posesti za vzdrževanje. Kar pa zadeva cesto na pokopališče v Kovorju, se na zboru krajanov niso strinjali s soudeležbo.

Preskrba z vodo na območju KS je povezana z izgradnjo zajetja Lešanščice v Hudem grabnu, čeprav Brezje zdaj dobiva vodo iz Žegnanega studen-

ca. Nad Brezjami bo najprej zgrajen 200-kubični rezervoar, nakar bo sledila obnova primarnega cevovoda Brezje - Hušica - Hudo in potem še izgradnja zajetja v Hudem grabnu ter položitev cevovoda do Brezij. Najprej bo torej rešena preskrba z vodo na najbolj kritičnem območju, šele nato pa je predvidena povezava Žegnanega studenca - Hušica in priklop na vas Brdo.

Krajanji so se v nadaljevanju tudi strinjali s sofinanciranjem odvoza odpadkov v zabojskih. Potrdili pa so tudi predlog, da se postopoma lotijo izgradnje javne razsvetljave v vseh vaseh v krajevni skupnosti.

Nazadnje pa so razpravljali še o poimenovanju vasi. V petdesetih letih je bilo vasi odvzeto ime Sveta Neža. Ker v občini deluje komisija za sporna poimenovanja, se je vodstvo krajevnih skupnosti odločilo (da ne bi čez čas prišlo do očitka, da na možnost niso opozorili), o ponovnem razmisleku o imenu. Na zboru krajanov so se odločili za anketo med prebivalci krajevnih skupnosti oziroma vasi Brezje pri Trziču. V anketi bodo ponudili tri možna imena: Brezje - Sveta Neža, Sveta Neža ali Brezje pri Trziču. Če bo na podlagi ankete oziroma odločitve krajanov prišlo do spremembe imena, s tem ne bo stroškov, saj bodo krajanji zaradi slovenske državnosti morali že tako zamenjati vse dokumente. Stroške za morebitno zamenjavo hišnih tablic pa bo krila občina. ● D. Papler

Turistično društvo Cerklje na Gorenjskem

Letos tretjič Sedem najtežjih

Pod pokroviteljstvom Gorenjskega glasa in ETE Kamnik bo 8. novembra v kino dvorani Zadrufnega doma v Cerkljah prireditev z izborom najtežjih kmečkih pridelkov.

Cerklje, 28. oktobra - Čeprav se Turistični delavci v Cerkljah v kranjski občini zaradi vojne še vedno spopadajo z denarnimi težavami, tradicionalna prireditev za izbor najtežjih kmečkih pridelkov vseeno bo. Predsednik organizacijskega odbora prireditve in hkrati podpredsednik Turističnega društva Cerklje ter predsednik občinske turistične zveze Kranj Janez Kuhar nam je pred dnevi povedal, da težav letos sicer ni in ni konec, vendar "vsaj to prireditev, od številnih drugih načrtovanih, bomo organizirali."

Nekakšen uvod v letošnjo gorenjsko oziroma vseslovensko prireditev Najtežji kmečki pridelki, ki bo v Cerkljah v kino dvorani Zadrufnega doma v petek, 8. novembra, ob 19. uri, je bila že prireditev pri Cirilu Zupinu v Gradu pri Cerkljah, ko so tudi letos izbirali najtežji krompir. Na prireditvi Turističnega društva, na kateri 8. novembra ne bo manjkalo tudi glasbe in humorja, vodil pa jo bo znani radijski napovedovalec Silvo Teršek, bodo tokrat izbirali sedem najdebelejših pridelkov z Gorenjskega oziroma Slovenije in sicer: krompir, zelje, repo, rdečo in krmilno peso in rdečo ter krmilno korenje.

"Organizacijski odbor se je odločil, da tokrat na prireditvi pridelkov ne bomo tehtali. Vsakdo naj bi jih stehal doma in potem sodeloval na "licitaciji". Le v primeru, ko bo šlo za preverjanje, bomo pridelki tudi stehali. Sicer pa vsakdo lahko sodeluje s po enim pridelkom vsake vrste. Pripravili smo trideset lepih, praktičnih nagrad, ki so jih prispevali obrtniki in podjetja z našega območja. Vstopnice za prireditev pa bodo v predprodaji v Turistični pisarni v Cerkljah pri Mari Tarmanovi," je pojasnil Janez Kuhar.

Povedal pa je tudi, da je imelo društvo zaradi vojne v Sloveniji in odpovedi razstave cvetja in lovstva kar 500 tisoč takratnih dinarjev škode. Odpovedati so morali zato tudi načrtovano prireditev Družina poje in za 22. sep-

Janez Kuhar

tember predvideno srečanje gorenjskih turističnih delavcev. "Se dobro, da nas pri plačilu najemnine za turistično pisarno v Hribarjevi hiši Gorenjska banka razume, da smo v težavah. Sicer pa delo in dejavnost v društvu še zdaleč nista zamrla. Do konca leta bomo na primer ocenili gostinske lokale na našem območju in potem januarja najboljšim podelili vrtnice." ● A. Žalar

Torek, 29. oktobra 1991

Inštitut na Golniku slavi častitljivih 70 let

Ustanova s tradicijo

Inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo na Golniku je svoj jubilej slavil z znanstvenim simpozijem.

Golnik, oktobra - Redke so zdravstvene ustanove na Slovenskem, ki bi učkale častitljivih 70 let kot Golnik in ob tem ves čas ohranjale kontinuiteto. Na Golniku se od nastanka dalje ves čas ukvarjajo s pljučnimi boleznimi in so na tem področju v sedmih desetletjih dosegli opazen razvoj. Inštitutu, ki je bil ves čas korak pred drugimi zdravstvenimi ustanovami, pa ta čas ni preveč naklonjen, saj se mora zaradi preživetja ukvarjati s kopico banalnosti, kakršna je, denimo, okvarjeni rentgenski aparat in pomanjkanje denarja za novega. Več o ustanovi njen direktor prof. dr. JURIJ SORLI.

»Inštitut na Golniku je nastal v obdobju epidemije tuberkuloze v začetku stoletja, čeprav obletnico povežemo z gradnjo tako imenovane železničarske stavbe. Po vsej Jugoslaviji so hkrati nastajale tovrstne klinike, ki so se spoprijemale s tedaj zavrato boleznijo, ki ji medicina še ni vedela vzroka in načina zdravljenja. Zato so v sanatorijih tedaj bolnikom nudili čisto okolje, zdravila, dobro hrano, veliko sonca in čiste zraka, kratka tistega, za kar so tedaj verjeli, da zdravi tuberkulozo. Prva klinika te vrste je bila zgrajena v Davosu v Švici, vse spoznamo po enakem slogu, njihova značilnost so bile dolgotrajne zaprte skupnosti, kakršno je opisal Thomas Mann v Čarobni gori: skupnost bolnikov, zdravnikov in strežnega osebja, duh izrazite povezanosti, ki kljubuje boleznijo. Med drugo vojno so Nemci presodili, da je Golnik najprimernejši kraj za splošno regionalno bolnišnico in uvedli vse oddelke od kirurgije do porodnišnice (mnogi v vojnem času rojeni Gorenjci imajo v rojstnem listu zapisan rojstni kraj Golnik), dokončali so železničarsko stavbo, sezidali stavbo za nalezljive bolezni. Po vojni je bilo zaradi bednih razmer veliko tuberkuloze in na Golniku je nastal Jugoslovanski inštitut za TBC. Po letu 1952 je postal republiška ustanova, v samoupravnem obdobju pa nikogaršnja, saj je Gorenjska trdila, da smo Univerzitetni klinični center, ta pa, da ob pretežno gorenjskih pacientih predstavlja regionalno ustanovo. Tako smo sedeli na dveh stoli, Gorenjska pa je kot regionalno bolnišnico razvijala Jesenice. Po vojni smo na Golniku zdravili tuberkulozo vseh vrst, od otroške do ženske genitalne, in sicer bolnike iz vse Slovenije in drugih

Seminar o izvajanju stanovanjskega zakona
Zanke novega stanovanjskega zakona

Center za izobraževanje in svetovanje pri Fakulteti za organizacijske vede v Kranju gostil številne izmed tistih, ki se bodo v prihodnje ukvarjali s prodajo stanovanj in sklepanjem stanovanjskih pogodb v podjetjih ter drugih institucijah.

Kranj, 23. oktobra - "Kako izvajati stanovanjski zakon" je bil delovni naslov seminarja, na katerem so gostje - Mira Becele, pomočnica republiškega ministra za varstvo okolja in urejanje prostora, svetovalka Anita Hočevar, Ignac Pavlin, predstojnik Centra za izobraževanje in svetovanje in Zvone Zrimšek - poskušali čim podrobneje in čim bolj konkretno razložiti udeležencem, za katere je bila dvorana skoraj premajhna, vse postopke in ukrepe za izvajanje novega stanovanjskega zakona.

Pomočnica republiškega ministra za varstvo okolja in urejanje prostora, Mira Becele, se je posvetila predvsem novostim, ki jih prinaša stanovanjski zakon. Po njenih besedah je ključ za razumevanje celotnega zakona njegov 4. člen, v katerem se ves stanovanjski fond razdeli na štiri tipe stanovanj. Tako smo dobili z novim zakonom lastna, sekundarna in najemniška stanovanja. V kategoriji najemniških stanovanj pa so precejšnje spremembe in tudi nekaj enačnejših poseameznih kategorij stanovanj, ki niso primerljiva. Tako npr. sedanjih socialnih stanovanj nikakor ne moremo enačiti s prejšnjimi solidar-nostnimi stanovanji, prav tako pa sedanjih službenih stanovanj ni mogoče enačiti z dosedanjimi kadrovskimi. Med najemniškimi stanovanji se pojavlja tudi kategorija profitnih stanovanj, ki jih pri nas trenutno še nimamo. To bodo stanovanja, ki jih bodo podjetja šele zgradila. Predstavljala bodo višji stanovanjski standard, saj so mišljena kot večja, luksuzna stanovanja, katerih najemnina bo tudi temu primerna. Po besedah Mire Becele, je bilo ravno pri obravnavanju te kategorije v skupščini precej pomislekov liberalno usmerjenih razpravljalcev, saj so nasprotovali strogo profitnim razlogom za najemanje takih stanovanj.

Program seminarja je bil dokaj obsežen, kljub temu pa so številni udeleženci zastavili celo vrsto vprašanj in tudi kritike niso bile redke. Večkrat omenjena kritika je letela na postavko "ozi družinski član", na katerega se lahko prenese stanovanjska pravica. Nekateri udeleženci seminarja so bili prepričani, da bo to prineslo številne manjnice in zlorabe. Mira Becele je na to kritiko odgovorila, da bodo sedanje zlorabe vsekakor manjše, kot so bile pred tem, v stari postavki. "Nikakor ni mogoče z enim zakonom preprečiti iznajdljivosti ljudi," je še poudarila. Velike težave se bodo porajale tudi pri prodaji in točkovanju stanovanjskih hiš. Tu bo postopek točkovanja, ki je prilagojen ocenjevanju stanovanj, bistveno bolj zapleten, saj bo potrebno parcelo deliti, za kar pa bo mnenju ene izmed razpravljalcev, enomesecni rok prekratek. ● M. Peternej

imamo okoli 20.000 beguncev, nastajajo ugodna tla za to bolezen: prihajajo ljudje iz predelov Hrvaške, ki so slabše zdravstveno preskrbljeni, prihajajo v stresu, ki jim je zmanjšal odpornost, tudi njihova tukajšnja gostota povečuje možnost razvoja bolezni. Prej je ekonomska migracija prinašala s seboj tuberkulozo, zdaj jo politična. Tudi ekonomsko razslojevanje družbe bo spet prineslo obrobne skupine in z njimi bolezen. Razviti svet je že domala pozabil na tuberkulozo, a je z razvojem narkomanije, promiskuitete, aidsa spet doživela izrazit skok. Te vrste tuberkuloze se zelo težko zdravijo, ker jo spremlja še neodpornost organizma. V Sloveniji smo s samo štirimi odstotki tuberkuloze relativno na dobrem, toda to lahko naglo postane drugače, če bomo nadzor izpustili iz rok.«

Katere pljučne bolezni zdaj zdravite na Golniku?

»Na Golniku zdravimo pljučne bolezni, ki so posledica onesnaževanja mikro in makro okolja, od raka, kroničnega bronhitisa, vse več je bronhialne astme, bolezni, ki nastajajo zaradi delovnega okolja, bolezni umetnega prezračevanja. Od ostalih notranjih bolezni, ki jih zdravimo na Golniku, pa smo najboljše razvili zdravljenje bolezni prebavil in srca.«

Kako ste opremljeni kot vodilni slovenski inštitut za pljučne bolezni?

»Opremljenost je zadovoljiva, kar zadeva bolnišnico, medtem ko je v inštitutu prav mizerna, kajti vlaganja so bila zadnja leta nikakršna. Pri načrtovanju medicinske opreme, kjer je tehnološki razvoj nenehen, smo doživeli neznanjski zaostanek. Ta čas se je primerilo, da nam je popolnoma odpovedal rentgenski aparat. Lani smo hoteli na podoben način, kot so za aparaturo zbirali denar v kranjski občini, tudi mi zbrati za nov rentgen, vendar se je zataknilo. Rentgen je tako star in izrabljen, da je prišlo celo do uradne prepovedi uporabe. Decembra imamo zagotovilo proizvajalca, da bomo lahko nadome-

stili zgoreli del in bo aparatura spet lahko delala. Za program financiranja, ki je bil s strani občin zavrnjen, pa upamo, da se bo to leta 1992 drugače obrnilo.«

Kako uspete v teh razmerah ohraniti dokaj visok standard bolnišnice?

»Z zagnanostjo kolektiva, ki naredi z obstoječimi aparaturnimi kar največ. Nič novega nismo zgradili na Golniku, zadnja je bila obnova "železničarske stavbe" pred 11 leti. Nismo vlagali v zidove, v aparature pa le toliko, da so bile takoj izkoriščene. Ta varčnost je dediščina zasebne miselnosti, kakršna je vladala v nekdanjih sanatorijih, saj je bilo za vsako vlaganje treba misliti, kaj bo prineslo. Ta mentaliteta je na Golniku ostala, vendar nas tolikšna varčnost zdaj tepe.«

Kako lahko ustanova funkcionira v mačehovskih razmerah?

»Samo na račun visoke zavesti ljudi. Zavedali so se, da morajo dati visok prispevek, ne da bi bili nagajani z visokim dohodkom in lagodnimi življenjskimi razmerami.«

Ob obletnici pripravljate tradicionalni znanstveni simpozij. O čem bo beseda?

»Letos je 28. simpozij, tema pa ena najbolj množičnih bolezni na svetu, kronična pljučna bolezen, ki bolnikom ogrozi srce in lahko bistveno skrajša življenje. Tema je izbrana, ker moramo v Sloveniji še veliko napraviti in opozarjati na pomen bolezni, ki se celo v strokovnih krogih zanemarja in podcenjuje. Na simpoziju, ki je bil vselej mednarodni, letos sodelujejo domači strokovnjaki, čeprav smo imeli v načrtu povabiti tudi ljudi iz tujine. Široko udeležbo pričakujemo na simpoziju Pljuča in okolje novembra v Trstu, kjer se bomo srečali strokovnjaki dežel Alpe Jadran.« ● D. Z. Žlebir, foto: G. Šinik

Otroci s Hrvaške med našimi šolarji

Rad bi domov, pravi Viktor

Kranj, 28. oktobra - Med vojnimi begunci s Hrvaške, ki so našli zavetje pri sorodnikih, prijateljih, znancih v Kranju je zlasti veliko otrok. Da bi njihovo življenje daleč od doma in vojne vihre teklo po čim bolj normalnih koleznikah, so gostitelji precej šoloobveznih otrok vključili v pouk v naših šolah. V osnovni šoli Jakoba Aljaža na Planini, ki je še donedavna nosila zgornje ime "bratstvo in enotnost", imajo trenutno deset begunskih otrok.

Antonija Weiss

Viktor

Igor

»Prvi dve deklici, sestrici, sta prišli že 9. septembra iz Nove Gradiške. V Kranju sta bili na počitnicah pri teti in ko se je na Hrvaškem začelo, ju je zadržala in takoj vpisala v šolo.« je povedala ravnateljica Antonija Weiss. »Drugi otroci so iz Karlovca, Borovega naselja, Pakraca, zadnja sta prišla brata iz Zagreba, ki sicer ni krizno območje, vendar pa tam tudi nimajo pouka. Otroci so se na splošno dobro živeli v novo okolje, šolo resno jemljejo, soščolci so jih zelo lepo sprejeli. Po njihovem vedenju v šoli bi lahko sodili, da so pozabili na vojne strahote, ki so jih doživeli doma. Drugače je najbrž zunaj šole. Kranjski sorodniki pripovedujejo o njihovih travmah, nočnih morah...«

Hrvaški otroci v šoli Jakoba Aljaža delajo po našem učnem programu. Kot pravi Antonija Weiss, hrvaškega programa šola nima niti ga ne more organizira-

ti. Otroci je premalo, glede na različno starost so raztreseni po razredih; da bi lahko oblikovali posebne oddelke, v katerih bi poučevali hrvaško govoreči učitelji po hrvaškem programu, zato ne pride v poštev.

»Otrokom smo preskrbeli učbenike, dajemo jim malico in ponudimo kosilo. Največji problem je jezik. Naši učitelji se trudijo, jim posebej razložajo, česar ne razumejo. Spremlja jih tudi šolska psihologinja. Žal mi je, če jim šolanji pri nas ne bodo priznali, kot berem v časopisih.«

Med šolarji s Hrvaške smo v petek dopoldne našli samo dva, vsi drugi so bili v popoldanski izmeni. Brata Viktor in Igor Filima sta doma iz Zagreba, v šolo na Planini sta prišla zadnja, 22. oktobra.

Igor, ki je v petem razredu, je povedal: »K sorodnikom v Kranju naju je pripeljala mama in se potem vrnila v Zagreb. Strah me je bilo bombardiranja, posebej prvič. Skrbim me za očeta in mamo. Soščolci so me zelo lepo sprejeli. Rad hodim v šolo, tu imam več prijateljev. Nova šola je večja, bolj urejena kot tista v Zagrebu.«

Viktor je v šestem razredu: »Ko so bombardirali, smo šli v kleti. Bilo me je strah. S starši se vsak dan slišimo po telefonu, če moreta, prideta čez soboto in nedeljo v Kranj. Rad bi šel domov.« ● H. Jelovčan, foto: G. Šinik

DELAVSKI ODVETNIK ODGOVARJA

Varstvo pravic delavcev - potek rokov

Vprašanje: Kakšni so roki v postopkih za varstvo pravic delavcev? Ali ugovor zoper sklep zadrži izvršitev sklepa?

Odgovor:

Delavec ima pravico pristojnim organom v organizaciji oziroma delodajalcu vložiti zahteve za uveljavljanje njegovih pravic iz delovnega razmerja ter pravico do ugovora zoper sklepe, ki jih ti organi sprejemajo o njegovih pravicah, obveznostih in odgovornostih. Delavec mora biti pri uveljavljanju in varovanju svojih pravic iz delovnega razmerja aktiven. Zato pa mora paziti na potek rokov, ki jih določa delovna zakonodaja. Za roke, ki so določeni z delovno zakonodajo, ki veljajo za postopke varstva pravic, obveznosti in odgovornosti delavcev velja, da začnejo teči:

- prvi naslednji dan, ko je delavcu vročen sklep, s katerim se odloča o njegovi pravici, obveznosti in odgovornosti, in sicer je rok za vložitev ugovora 15 dni, razen v disciplinskih postopkih, kjer je 8-dnevni rok;
- prvi naslednji dan, ko je delavec zvedel za kršitev pravice, rok za vložitev zahteve je 15 dni;
- prvi naslednji dan, ko je delavcu vročena dokončna odločba o organizaciji, rok za sodno varstvo je 15 dni.

Ugovori zoper sklepe oz. zahteve za varstvo pravic ali predlogi za sodno varstvo so vloženi pravočasno, če so izročeni pristojnemu organu pred potekom roka. Pristojni organ v organizaciji oz. delodajalec mora odločiti o zahtevi oziroma ugovoru delavca v 30 dneh od dneva, ko je bila vložena zahteva oziroma ugovor.

Ugovor delavca zoper sklep o njegovih pravicah, obveznostih in odgovornostih zadrži izvršitev sklepa do sprejema dokončne odločitve. Ugovor delavca pa ne zadrži izvršitve sklepa v primerih, ko se delavcu določi osebni dohodek, ko se ga začasno odstrani z delovnega mesta in prerazporedi na drugo delovno mesto, ko se ga začasno razporedi na drugo delovno mesto, če gre za nujne primere, ko se delavcu naloži delo preko polnega delovnega časa, ko se nujno začasno prerazporedi delovni čas in ko se delavcu odredi čakanje na delo.

Pravna služba Sveta kranjskih sindikatov
Aljoša Drobnič, dipl. iur.

VESTI

Pohod v neznanu

Sekcija za planinske izlete in pohode pri kranjskem upokojenskem društvu spet vabi na planinski izlet, tokrat v neznanu. Odpravili se bodo v četrtek, 14. novembra, ob 7. uri z avtobusom izpred kina Center v Kranju. Oprema naj bo planinska (tudi dežnik), hodili bodo kaki dve uri. Po kosilu, ki je zajeto v plačilu vsakega posameznika, se bodo pozno popoldne vrnili domov. Izlet v neznanu, izdajo le to, da ne na Gorenjsko, vodita Igor Kloar in »Perestrojka«. Prijave sprejemajo v društvu, Tomšičeva 4, vsak ponedeljek, sredo in petek dopoldne.

Slovenija prevzela vojaška stanovanja

Ljubljana, 25. oktobra - Republika Slovenija je po umiku Jugoslovanske armade prevzela tudi njen stanovanjski fond. Po trditvi 5. armadnega območja je teh kakih 8000 in so vredna okoli 500 milijonov mark. To je Slovenija storila na podlagi ustavnega zakona o osamosvojitvi in na temelju dejstva, da ni dala soglasja k zveznemu zakonu, s katerim so bili potrjeni posebni pogoji odkupa stanovanj iz tega fonda. Za ta stanovanja bo skrbelo obrambno ministrstvo, ki jih bo del od oddvojilo za potrebe pripadnikov TO in policije, del pa jih bo najbrž doletela privatizacija po novem stanovanjskem zakonu.

Kot je na seji skupščinske komisije za urbanizem in stanovanjsko problematiko povedal namestnik obrambnega ministra Miran Bogataj, je bilo z vojaškimi stanovanji precej težav. Kljub dogovoru o izpraznitvi je JA skušala po zakonu, ki v Sloveniji ni veljaven, prodati približno 1400 stanovanj, dodeljevala je stanovanja lojalnim častnikom, prihajalo pa je tudi do nasilnega vseljevanja. Težave so imeli tudi zaradi pomanjkljivih podatkov 5. armadnega območja o stanovanjskem fondu JA, saj tam očitno tega področja niso nadzirali. JA tudi trdi, da je dokumentacijo o stanovanjih ukradla hrvaško notranje ministrstvo. Zaradi vsega je začela Slovenija enostransko prevzemati stanovanja, da ne bi propadla. Stanovanjske pogodbe sedanjih stanovalcev preverjajo, prazna pa bo obrambno ministrstvo, kot je že omenjeno, deloma namenilo lastnim potrebam.

Višja cena oskrbnega dne

Tržič, oktobra - Na zadnji seji tržiškega izvršnega sveta so člani potrdili 20-odstotno povišanje cen oskrbnega dne v Domu starostnikov Petra Uzarja v Tržiču.

Kot oddelek za gospodarstvo in družbene dejavnosti je bil tudi izvršni svet mnenja, da je glede na splošno povišanje cen živil, dviga materialnih stroškov, amortizacije in drugega, uprava doma upravičena do 20 - odstotnega povišanja cen oskrbnega dne in 5-odstotnega povišanja dodatne oskrbe. Od 1. novembra dalje bo tako povprečna cena oskrbnega dne v Domu Petra Uzarja 254 SLT, najvišja 274 in najnižja 242 SLT. ● D. D.

Krvodajalska akcija

Rdeči križ Slovenije novembra spet pripravlja krvodajalske akcije v več slovenskih krajih. Od 8. do 15. novembra bodo odvzemi krvi tudi v radovljiški občini. V Bohinjski Bistrici bo odvzem krvi 8. novembra, v zdravstvenem domu na Bledu pa 11., 12., 13. in 14. novembra. 15. novembra bo krvodajalska akcija v Kropi. Odvzemi krvi bodo od 7. do 13. ure. Prijave sprejemajo poverjeniki RK v podjetjih, krvodajalci pa se lahko prijavijo tudi na sedežu občinske organizacije v Radovljici.

SALON POHIŠTVA
KLANJ, Gorenjski sejem
tel.: 222-308

KULTURNI KOMENTAR

lea mencinger

LEA MENCINGER

MESTO UMIRANJA SVOBODE

Danes je devetindvajseti dan, ko Dubrovnik, mesto in nekdanja slavna republika svobode počasi umira na očeh vseh nas, vsega prizadetega in očito tudi neprizadetega sveta. Če ne bi bilo te hladne neprizadetosti, težko, da bi kdo zdaj na pragu 21. stoletja tako dolgo časa okleval, ali naj prepreči sesutje simbola evropskih kulturnih vrednot pod obstreljevanjem neke druge kulture, ki pozna le svoje Evropi in vsemu svetu tuje vrednote prahu, ruševin, ponižanja in smrti. Ne le Dubrovnik, tudi druga hrvaška mesta postajajo nekakšni od vojnih viher okleščeni viharikom v gorah podobni spomeniki srečanja dveh različnih politik, dveh različnih kultur in vseh drugih različnosti, ki se sicer srečujejo tudi v miru.

Ali bo že jutri morda znova vihrala zastava Libertas na dubrovniških trdnjavah, ki so skozi veke znale ohraniti svojo svobodo: mesto je znalo urediti celo odnose s Turki, sicer za ceno 12.500 dukatov letno. Vsa stoletja poslej se je Dubrovnik srečno ogibal vojnim nevarnostim, posebej tistim z vzhoda. Dubrovčani so pogladi iz mesta tudi Napoleonove vojake, toda izgubili republiko. Vendar v mestu je vedno vihrala zastava svobode. Ta simbol je zdaj meta vseh napadov jugoarmade in drugih sovražnih skupin. Z njenim zavzetjem je tako, kot bi Črnogorcem hoteli zrušiti njihov Lovčen z Njegoševim mavzolejem, svetinjo kulture in narodne istovetnosti obenem.

Zato dramskega igralca Tonka Lonca ni bilo sram jokati na odru Prešernovega gledališča v Kranju, ko je tik pred nastopom v okviru prireditve Croatian art forces po telefonu zvedel, da je porušena njegova rojstna vas le streljaj od Dubrovnika. Kdo lahko požiga in ruši po sosedovem in v imenu česa? Kdo in zakaj si želi, da bi hrvaška mesta izpraznil od bombardiranja in izolacije v nepopravni eksodusu primorani hrvaški živelj? Kdo si vendar želi palestinsko usodo iz učenih mest in vasi pregnanih hrvaških otrok?

Tudi Izet Hajdarhodžić, igralec, ki mu tako kot Lonzi sivina že prepreča lase, je Dubrovčan. Enaindvajset let zapored je nastopal na dubrovniških letnih igrah, na prostoru pred dubrovniško glasbeno šolo, ki jo je v soboto zadela granata. Ali bosta z Lonzo znova na prostem nastopala z Držičem na kamnitih ploščah tega večnega mesta, v katerem granate ubijajo njihove pesnike na domačem pragu. Čeprav se Dubrovniku zgodi najhujše, bo za Dubrovčane in za druge pač ostal večno mesto: Lovrijenca, Straduna, Gruža pač ni mogoče zavzeti in odtujiti Dubrovčanom. Slavne zgodovine o svobodi in za svobodo pač ni mogoče osvojiti tako kot kamen. Zato bosta lahko Tonko Lonca, Izet Hajdarhodžić in vsi drugi iz društva hrvaških dramskih umetnikov tako kot pevci od Josipe Lisac, Tajči, Dina Dvornika in do vseh drugih, ki nastopajo na odrih doma, pri nas, kjerkoli, nastopali vedno in povsod v čast Dubrovniku in vseh Dubrovnikov pri nas.

POEZIJA IN VOJNA

Kranj - Tradicionalno srečanje slovenskih pesnikov na kranjskem simpoziju tudi letos ne bo izostalo. V organizaciji Društva slovenskih pisateljev in Prešernovega gledališča bodo v torek, 29. oktobra, z začetkom ob 9.30 slovenski pesniki razpravljali na temo Poezija in vojna. Izhodišča za razpravo je tokrat pripravil dr. Janez Strehovec. Med drugim je zapisal: "Vojna z vso grozo smrti, bolečino, konfliktnostjo in usodnostjo je za sodobnega pesnika sublimna in suptilna; ne da bi jo izrecno imenoval samo enkrat, jo lahko avtor odkriva in opiše v jeziku s povsem individualizirano, hermetično in na meje njegove jezika/sveta vezano liriko..."

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavlja akad. slikarka Alenka Kham - Pičman. V foyerju Prešernovega gledališča razstavlja akad. slikar in grafik Črtomir Frelih. V galeriji Lipa v Mestni hiši razstavlja akad. slikar Zmago Puhar. V galeriji AES Letališča Brnik je odprta razstava akvarelov in lesorezov Staneta Žerka. V Pionirski knjižnici bo v sredo popoldne ob 16. uri ura pravlje.

JESENICE - V Kosovi graščini je na ogled razstava del akad. slikarja Dušana Kirbiša. V razstavnem salonu Dolik je še do konca meseca na ogled razstava *Ustvarjalnost v občini Jesenice*. RADOVLJICA - V Šivčevi hiši je na ogled razstava likovnih del iz stalne galerijske zbirke. V galeriji Pasaža radovljiske graščine razstavlja fotografije Alojz Mulič. V galeriji Kamen razstavlja fotografije člani *Foto kino kluba Radovljica*. V dvoranci radovljiske knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 Ivan Pipan ob diapozitivih predstavil *Saharo*.

ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji so na ogled dela slikarja erka. SA80V galeriji Fara razstavlja slikar Martin Goričanec. V knjižnici Ivana Tavčarja bo danes, v torek, ob 17. uri ura pravlje. V Mini galeriji Skupščine občine Kranj razstavlja olja največ Simon Šubič iz Žirov. Zaradi izrednega zanimanja je razstava slik *Jožeta Tisnikarja 25 let kasneje* podaljšana do 3. novembra. *Zbirke Loškega muzeja* so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure. V Freising baru na Loškem gradu razstavlja Janez Ambrožič. V galeriji menze v LTH je na ogled tematska razstava Janeza Pipana *Medijski obraz 91* (Bernarda Marovt v Casinu Maribor).

ŽELEZNIKI - V galeriji Iskra Železniki razstavlja člani *Dolika* z Jesenic.

TRŽIČ - V Kurnikovi hiši so na ogled grafike in kipi Viktorja Klofutarja. V Paviljonu NOB so na ogled ilustracije akad. slikarja Andreja Trobentarja.

Končan glasbeni festival v Grobljah

KONCERT GLASBENE VEDRINE

Domžale - V petek zvečer se je z zaključnim nastopom Komornega orkestra RTV Slovenija Camerata Labacensis pod vodstvom gostujočega dirigenta Marka Letonje s solistko oboistko Tanjo Petrejevo zaokrožil letošnji deseti v nizu koncertov komorne glasbe v grobeljski cerkvi.

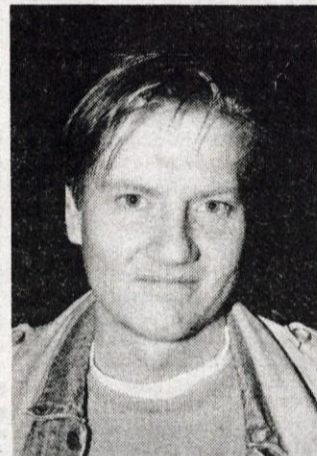
Kdo pravi, da si tudi v teh časih, ko se nam misli raje muče pri hudih dogodkih okoli nas, ne zaželimo koncerta z glasbo, ki lahko prepričuje vsakogar od nas, da vedrina in radost življenja še obstajata. Je bil kdaj še večji mojster muzike, ki je znal priklicati vedrino poslušalcem? Od Mozarta ga večjega zagotovo ni. Pa ne le njegova glasba, tudi ves ostali program zaključnega koncerta stilne komorne glasbe v grobeljski cerkvi pretekli konec tedna je bil naravn na takšne "strune" tudi s serenado za godala Benjamina Ipavca in koncertom za oboo in godala Antonia Vivaldija. Niti razmeroma hladen prostor, ki z Jelovškovo poslikavo cerkve, letos mineva ravno 230 let od dokončanja del, ni ob zaključku tega med poletje in jesen potegnjenega festivala komorne glasbe zadržal poslušalcev, da ne bi do zadnjega napolnili prostora. Muziciranje Komornega orkestra RTV Slovenija - Camerata Labacensis je bilo tako vznemirno, da so hvaležni poslušalci s ploskanjem izsilili še ponovitev zadnjega stavka Mozartove Serenate notturne, ki tako kot ob svojem nastanku tako tudi danes preseneča glasbene ljubitelje z nenavadnim glasbenim druženjem godal in tolkal. Toda veliki glasbeni mojster, katerega dvestoletnico smrti je letos proslavljal ves svet in ne le rojstna Evropa, je pač znal sukati svoje glasbeno pero. Zato si boljšega zaključka ta festival komorne glasbe, ki letos praznuje tudi dvajsetletnico svojega nastanka, ne bi mogel zamisliti - tako kot ostale glasbene prireditve pri nas je v svoj program desetih koncertov od junija do konca oktobra prepletal poleg druge glasbe še posebej poudarjeno muziko dveh glasbenih mojstrov - Galusa in Mozarta. Zaključek grobeljskega festivala komorne glasbe je vsekakor tudi imeniten uvod v začetek nove glasbene sezone tako v Domžalah kot tudi drugod.

Po koncertu je Marko Letonja, ki je kot gost dirigiral orkestru Camerata Labacensis, odgovoril tudi na nekaj vprašanj o svojem delu doma in v tujini, kjer trenutno še največ biva. Letonja je nagradjenec Prešernovega sklada trenutno pripravlja premiero baleta Bajader ruskega avtorja Minkosa in sicer v milanski Scali.

Kot slovenski dirigent ste dokaj hitro prodrli na italijanske glasbene odre. Poleg dela v Scali imate tudi stalno pogodbo z opero v Veroni? Je težko prodreti med množico mladih dirigentov in to na tujih tleh?

"Ze poldrugo leto delam v Italiji; letos sem v Neaplju dirigiral dvema baletnima premierama, nato pa je bil na vrsti balet Prokofjeva Romeo in Julija v znameniti veronski areni. Predstava je naletela na ugoden odmev, z vsega sveta si dogodek ogledajo glasbeni strokovnjaki in potem kar naenkrat postanete iskani dirigent. To mi je poleg vsega drugega prineslo podpis stalne pogodbe z veronsko opero in pa kup ponudb za zanimivo delo po evropskih opernih hišah in tudi v Ameriki. Toda za zdaj je važejša premiera baleta v milanski Scali, marca začnemo vaditi z orkestrom, aprila pa je premiera, in pa seveda delo v Veroni."

Kaj pa delo doma?

"Kot svobodni umetnik pridem seveda, če me le potrebujejo. Žal pa je doma vse manj koncertov, malo je denarja, vse manj je muzike. Še pred odhodom v Italijo pa sem sodeloval tako s Slovensko filharmonijo, kjer sem debitiral kot dirigent leta 1987, dirigiral sem orkestru Zagrebske filharmonije, orkestru RTV Zagreb, za menoj je vrsta snemanj z obema

Letošnje koncerte stilne komorne glasbe v Grobljah pri Domžalah so omogočili pokrovitelji: Biro M, Gallusov sklad in Gorenjski glas.

slovenskima orkestroma Slovensko filharmonijo in RTV Slovenija, na Dunaju sem dirigiral orkestru Slovaške filharmonije in drugo. Priložnosti za delo doma seveda so, žal pa so zdaj zelo redke."

V programu zaključnega koncerta je v Vivaldijevem koncertu za godala in oboo nastopila mlada solistka na oboi Tanja Petrejeva. Kaj menite o njeni nadaljnji glasbeni poti?

"Glede na to, da smo imeli zelo malo časa za vaje - poleg generalke za koncert, smo se na vaji srečali le enkrat, je bilo sodelovanje po moji oceni zelo uspešno. Glasbeniki radijskega orkestra RTV Slovenija so seveda vrhunski glasbeniki in je ena vaja ob takšni profesionalnosti povsem dovolj. V takšnih okvirih se je Petrejeva, ki obiskuje prvo leto Akademije za glasbo v Ljubljani, izvrstno znašla. O tem se bo lahko pričelo občinstvo decembra, ko bo TV Slovenija v celoti predvajala grobeljski koncert."

Podobnega mnenja o mladi slovenski oboistki Tanji Petreji, doma je iz Velenja, je bila tudi večina glasbenih poznavalcev na tem koncertu.

Med drugimi priznanji, ki spremljajo vašo še razmeroma kratko glasbeno pot, je tudi sprejem v svetovni mladinski simfonični orkester v Stockholmu. Od slovenskih glasbenikov sta tako začela le še Gorenc in Grafenauerjeva.

"Zame je to vsekakor priznanje. V tem orkestru bom lahko sodelovala dve glasbeni sezoni, se veliko naučila, saj sem skupaj z najboljšimi iz vsega sveta. Letos poletni smo nastopali v Stockholmu, sledila pa bodo gostovanja še drugje po Evropi in svetu. Medtem bom seveda pridno študirala na ljubljanski akademiji pri prof. Božu Rogelju, snemala za televizijo in radio doma in v tujini kot že doslej, nastopala na koncertih, sploh bi rada samo igrala, igrala."

● Lea Mencinger, foto: Aleš Gorišek

Sproščujoča komika v PG

TROJNI ZAPLET PO FEYDEAUJEVO

Tri krajše komedije francoskega komediografa Georgesa Feydeauja je pod skupnim naslovom DO-RE-MI-FEY-DEAU prevedel Branko Madžarevič, domiselno pa režiral Vinko Möderndorfer z živahnim sodelovanjem igralcev PG.

Potem ko so na slovenskih odrih odigrali večino večjih komedijskih, vodvilskih del francoskega fidesieclovskega komediografa Georgesa Feydeauja (1862-1921), med njimi Hotel svobodne menjave, Dama iz Maxima, Bolha v ušesu, so se v Prešernovem gledališču v Kranju še nekoliko bolj na široko razgledali po obsežnem delu tega mojstra situacijske, pa tudi karakterne komike, in izbrali tri krajše komedije, za katere je prevajalec Branko Madžarevič poiskal skupni naslov DO-RE-MI-FEY-DEAU. Po realizaciji in odmevu so deč vsekakor posrečen izbor, v katerem je igralcem dana možnost za uveljavljanje igralske izrazne fantazije. Glavno besedo ima seveda Feydeau ne le z dogmno kompozicijo svojih komedij in situacijskimi zapleti, marveč tudi z domiselnim, komičnim dialogom, na njegovi osnovi pa seveda režiser.

Vinko Möderndorferju gledališko strukturiran salon seveda ni tuj, saj ga je na primer v Cankarjevem delu Za narodov blagor v Celju pred leti prav izizvalno internacionaliziral, v sedanjem pristopu do Feydeauja pa ga je teatralično premišljeno udomačil. V prvi komediji z naslovom Najin bodoči ženin iz leta 1894 gre za

dramatizirano anekdoto o dveh ženina željnih damah, ki v salonski samohvali ugotovita, da ju je snubil isti ženin, o katerem pa na koncu zvesta, da se bo poročil s tretjo. Judita Zidar in Bernarda Oman kot kandidatki za možitev upodabljata dve po temperamentu različni dami, prva bolj racionalno, druga neposredno, kar je v soglasju z likoma, ki ju ponazarjata. Nemo jima asistira Pavel Rakovec v vlogi služabnika, ki jo v naslednjih dveh komedijah razvija v smeri služabniške karakterizacije, v prvi pa mu je režiser dodelil še dodatno nalogo, da namreč z ogledalom v roki sugerira avditoriju, da mu gledališče, oziroma te tri predstave, kažejo njegovo zrcalno podobo. Gledališče sicer opravlja to funkcijo od nekdanj, čeprav ima v feydeaujevskem primeru predvsem razvedrilno, zabavno funkcijo.

Drugega z naslovom Zaspite, če vam rečem iz leta 1897 je s svojim zapletom in zapletom najbolj domiselna in dinamična: duhovito stopnjuje služabnikovo hipnotično moč nad svojim gospodarjem in posrečeno razplete zadevo z dvojem med samozanimim hipnotizerjem in profesorjem psihologije. V tej komediji prihaja do izraza mimika igralcev, igra obraza. Imeniten je v

tem pogledu Pavel Rakovec kot služabnik hipnotizer z ekspresivnimi poudarki hipnotične volje, ob njem pa Tine Oman v vlogi gazde Boriqueta kot lahko obvladljivega medija, ki se spremeni v poslušnega kužo ali po hipnotizerjevem naročilu v opico, kar je igralec odigral duhovito in domiselno z navidez preprostim obvladovanjem mimike, s škiljenjem. Polaščevalno sestro gazde je v povsem drugačni, možko poantirani intonaciji odigrala Bernarda Oman, Miran Kenda je intenziven v hipnotičnem dvojeboju s služabnikom, Matjaž Višnar ves povzpnetiški v prizadevanju, da bi uspel kot njegov kolega Justin (Rakovec), in Judita Zidar primerno prizadeta v vlogi neveste, ki jo hipnotizirani ženin zavrača. V ozadju komedije je vsekakor globlji konflikt v razmerju gospodar in hlapec, predstavljen pa z naglimi zunanji preobrat, s komično teatraliko.

Tretja komedija Ne sprehajaj se no vendar čisto naga je iz zrelega obdobja Feydeaujevega komedijskega snovanja, iz leta 1911 in se intenzivno, že kar do nadelžnosti ukvarja z razmerjem moški ženska na ravni popolnega razhajanja. Gre za ekscentrično gospo, ki vznemirja vso hišo gospoda Ventrouxa, politika, ker se

pomanjkljivo oblači ali pa sploh ne, pa tudi sosede in obiskovalce. Situacije, ki jih s svojim načinom bivanja povzroča muhasta gospa, so seveda smešne in mučne hkrati, malce namigujoče, vendar v kranjski izvedbi skrajno spodobne. Tine Oman je v tej komediji že poročen, ugleden, zapet politik, njegovo ženo jezиковo Clarise zgovorno in samoumevno igra Judita Zidar, nenehno odganjanje služabnika nadaljuje Pavel Rakovec, gosta, političnega tekmeča Bocheperdaixa, ki v slovenski izgovorjavi pomeni še dodaten komičen drobec - bošperdu, z igrivo naklonjenostjo do izzivalne gospe igra Miran Kenda, še bolj ustrežljivega fotoreporterja pa Matjaž Višnar s prav takšno vnamo.

H komičnemu učinku poleg domiselne režije in dinamične igre dodajajo svoj delež in poudarjajo komiko tudi barviti kostumi Majde Kolenik ter slikovita scenografija Štefana Marflaka, v prvi komediji v živih barvah, potem pa salon z velikimi vrati v ozadju, s scenskim elementom, ki ima pri Feydeauju vedno pomembno funkcijo.

Še en dosežek, ki potrjuje profesionalnost Prešernovega gledališča v Kranju.

France Vurnik

klub Kobra

V plačilnem prometu veliko zmede in odprtih vprašanj

Preprečili hrvaški vdor v slovenski denarni sistem

Na Gorenjskem obtičalo v denarnih kanalih sorazmerno manj denarja kot sicer v Sloveniji, le približno 9 milijonov dinarjev.

Kranj, 24. oktobra - Območna zbornica Kranj je za gorenjske direktorje pripravila razgovor o aktualnih vprašanjih plačilnega prometa med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško ter drugimi republikami. Izredno dobro je bil obiskan, kar kaže, da je problem in odprtih vprašanj res veliko, razgovor sam pa je pokazal, da tudi nekateri podrobnosti še niso povsem jasne, čeprav jih je že prinesel Uradni list. Razgovora, ki ga je vodil direktor Območne zbornice Kranj Andrej Prisljan, sta se udeležila Stanislav Brodnjak, pomočnik generalnega direktorja SDK Slovenije in Dušan Hočevar, pomočnik guvernerja Banke Slovenije.

V ponedeljek, 21. oktobra, je bil na pobudo Službe družbenega knjigovodstva ustavljen plačilni promet s Hrvaško, saj je pritekal denar dvomljive kakovosti. Terjatve Slovenije do Hrvaške so znašale 6 milijard dinarjev, Hrvati so uradno priznavali le 800 milijonov dinarjev, (ta dolg ni bil konvertiran v tolarje), zato je slovenski finančni minister do nadaljnjega ustavil sprejemanje nalogov in zbirnih aviz s strani organizacijskih enot SDK Hrvaške.

Prav s Hrvaško se je zataknilo tudi zato, ker so terjatve Slovenije do Hrvaške največje, znašajo 6 milijard dinarjev, približno toliko pa do drugih republik, skupaj torej 12 milijard dinarjev. Če to preračunamo v tolarje po sedanjih vrednostih di-

lo namreč določeno, da se morajo vsi računi, plačljivi v dinarjih, plačati najkasneje do 21. oktobra. Hrvaške banke so v ta namen svojim pravnim osebam odobravale visoka posojila. V Sloveniji so ocenili to kot izigravanje plačilnega spoznanja, za vdor v slovenski denarni sistem z dinarji čudnega izvora, zato je slovenski finančni minister do nadaljnjega ustavil sprejemanje nalogov in zbirnih aviz s strani organizacijskih enot SDK Hrvaške.

Prav s Hrvaško se je zataknilo tudi zato, ker so terjatve Slovenije do Hrvaške največje, znašajo 6 milijard dinarjev, približno toliko pa do drugih republik, skupaj torej 12 milijard dinarjev. Če to preračunamo v tolarje po sedanjih vrednostih di-

lo namreč določeno, da se morajo vsi računi, plačljivi v dinarjih, plačati najkasneje do 21. oktobra. Hrvaške banke so v ta namen svojim pravnim osebam odobravale visoka posojila. V Sloveniji so ocenili to kot izigravanje plačilnega spoznanja, za vdor v slovenski denarni sistem z dinarji čudnega izvora, zato je slovenski finančni minister do nadaljnjega ustavil sprejemanje nalogov in zbirnih aviz s strani organizacijskih enot SDK Hrvaške.

Prav s Hrvaško se je zataknilo tudi zato, ker so terjatve Slovenije do Hrvaške največje, znašajo 6 milijard dinarjev, približno toliko pa do drugih republik, skupaj torej 12 milijard dinarjev. Če to preračunamo v tolarje po sedanjih vrednostih di-

lo namreč določeno, da se morajo vsi računi, plačljivi v dinarjih, plačati najkasneje do 21. oktobra. Hrvaške banke so v ta namen svojim pravnim osebam odobravale visoka posojila. V Sloveniji so ocenili to kot izigravanje plačilnega spoznanja, za vdor v slovenski denarni sistem z dinarji čudnega izvora, zato je slovenski finančni minister do nadaljnjega ustavil sprejemanje nalogov in zbirnih aviz s strani organizacijskih enot SDK Hrvaške.

Prav s Hrvaško se je zataknilo tudi zato, ker so terjatve Slovenije do Hrvaške največje, znašajo 6 milijard dinarjev, približno toliko pa do drugih republik, skupaj torej 12 milijard dinarjev. Če to preračunamo v tolarje po sedanjih vrednostih di-

lo namreč določeno, da se morajo vsi računi, plačljivi v dinarjih, plačati najkasneje do 21. oktobra. Hrvaške banke so v ta namen svojim pravnim osebam odobravale visoka posojila. V Sloveniji so ocenili to kot izigravanje plačilnega spoznanja, za vdor v slovenski denarni sistem z dinarji čudnega izvora, zato je slovenski finančni minister do nadaljnjega ustavil sprejemanje nalogov in zbirnih aviz s strani organizacijskih enot SDK Hrvaške.

Prav s Hrvaško se je zataknilo tudi zato, ker so terjatve Slovenije do Hrvaške največje, znašajo 6 milijard dinarjev, približno toliko pa do drugih republik, skupaj torej 12 milijard dinarjev. Če to preračunamo v tolarje po sedanjih vrednostih di-

lo namreč določeno, da se morajo vsi računi, plačljivi v dinarjih, plačati najkasneje do 21. oktobra. Hrvaške banke so v ta namen svojim pravnim osebam odobravale visoka posojila. V Sloveniji so ocenili to kot izigravanje plačilnega spoznanja, za vdor v slovenski denarni sistem z dinarji čudnega izvora, zato je slovenski finančni minister do nadaljnjega ustavil sprejemanje nalogov in zbirnih aviz s strani organizacijskih enot SDK Hrvaške.

Prav s Hrvaško se je zataknilo tudi zato, ker so terjatve Slovenije do Hrvaške največje, znašajo 6 milijard dinarjev, približno toliko pa do drugih republik, skupaj torej 12 milijard dinarjev. Če to preračunamo v tolarje po sedanjih vrednostih di-

lo namreč določeno, da se morajo vsi računi, plačljivi v dinarjih, plačati najkasneje do 21. oktobra. Hrvaške banke so v ta namen svojim pravnim osebam odobravale visoka posojila. V Sloveniji so ocenili to kot izigravanje plačilnega spoznanja, za vdor v slovenski denarni sistem z dinarji čudnega izvora, zato je slovenski finančni minister do nadaljnjega ustavil sprejemanje nalogov in zbirnih aviz s strani organizacijskih enot SDK Hrvaške.

Prav s Hrvaško se je zataknilo tudi zato, ker so terjatve Slovenije do Hrvaške največje, znašajo 6 milijard dinarjev, približno toliko pa do drugih republik, skupaj torej 12 milijard dinarjev. Če to preračunamo v tolarje po sedanjih vrednostih di-

lo namreč določeno, da se morajo vsi računi, plačljivi v dinarjih, plačati najkasneje do 21. oktobra. Hrvaške banke so v ta namen svojim pravnim osebam odobravale visoka posojila. V Sloveniji so ocenili to kot izigravanje plačilnega spoznanja, za vdor v slovenski denarni sistem z dinarji čudnega izvora, zato je slovenski finančni minister do nadaljnjega ustavil sprejemanje nalogov in zbirnih aviz s strani organizacijskih enot SDK Hrvaške.

Prav s Hrvaško se je zataknilo tudi zato, ker so terjatve Slovenije do Hrvaške največje, znašajo 6 milijard dinarjev, približno toliko pa do drugih republik, skupaj torej 12 milijard dinarjev. Če to preračunamo v tolarje po sedanjih vrednostih di-

lo namreč določeno, da se morajo vsi računi, plačljivi v dinarjih, plačati najkasneje do 21. oktobra. Hrvaške banke so v ta namen svojim pravnim osebam odobravale visoka posojila. V Sloveniji so ocenili to kot izigravanje plačilnega spoznanja, za vdor v slovenski denarni sistem z dinarji čudnega izvora, zato je slovenski finančni minister do nadaljnjega ustavil sprejemanje nalogov in zbirnih aviz s strani organizacijskih enot SDK Hrvaške.

Prav s Hrvaško se je zataknilo tudi zato, ker so terjatve Slovenije do Hrvaške največje, znašajo 6 milijard dinarjev, približno toliko pa do drugih republik, skupaj torej 12 milijard dinarjev. Če to preračunamo v tolarje po sedanjih vrednostih di-

lo namreč določeno, da se morajo vsi računi, plačljivi v dinarjih, plačati najkasneje do 21. oktobra. Hrvaške banke so v ta namen svojim pravnim osebam odobravale visoka posojila. V Sloveniji so ocenili to kot izigravanje plačilnega spoznanja, za vdor v slovenski denarni sistem z dinarji čudnega izvora, zato je slovenski finančni minister do nadaljnjega ustavil sprejemanje nalogov in zbirnih aviz s strani organizacijskih enot SDK Hrvaške.

Prav s Hrvaško se je zataknilo tudi zato, ker so terjatve Slovenije do Hrvaške največje, znašajo 6 milijard dinarjev, približno toliko pa do drugih republik, skupaj torej 12 milijard dinarjev. Če to preračunamo v tolarje po sedanjih vrednostih di-

lo namreč določeno, da se morajo vsi računi, plačljivi v dinarjih, plačati najkasneje do 21. oktobra. Hrvaške banke so v ta namen svojim pravnim osebam odobravale visoka posojila. V Sloveniji so ocenili to kot izigravanje plačilnega spoznanja, za vdor v slovenski denarni sistem z dinarji čudnega izvora, zato je slovenski finančni minister do nadaljnjega ustavil sprejemanje nalogov in zbirnih aviz s strani organizacijskih enot SDK Hrvaške.

narja, to znaša približno 9 milijard tolarjev. Slovenija pa je drugim republikam dolžna približno 2 milijardi tolarjev.

Najtežji bo dogovor s Srbijo

S 15. oktobrom je bil plačilni promet s Slovenijo prekinjen, zvezna vlada je takrat sprejela odlok o prepovedi plačilnega prometa z republikami, ki so poleg dinarja uvedle še drugo denarno enoto. Tako neposredni plačilni promet s Slovenijo ne poteka več, podjetja lahko svoje terjatve in obveznosti poravnajo le drugače, na primer s cesijami in asignacijami, ki jih omogoča zvezni zakon o obveznostih. Glede na to dogovore se bo v Sloveniji tudi gibala vrednost dinarja, ki je bil v četrtek, 24. oktobra, na Ljubljanski borzi vreden 73,53 tolarja.

Zaradi prekinitve je v plačilnem prometu seveda veliko anarhije, nekaterih plačil preprosto ni moč izpeljati, po nekaterih podatkih jih je bilo moč vsaj nekaj prek Hrvaške z Bosno in Hercegovino. Predvsem pa je usoda nalogov, ki potujejo s pošto, do konca negotova.

Pogajanja slovenske delegacije z vladami drugih republik že potekajo, najtrša bodo s srbsko, kjer vsakršen dogovor pogojujejo s politično platformo, hkrati pa obljublajo, da gospodarskega sodelovanja ne bodo ovirali. S Srbijo bo zato zdaj možna le čista blagovna izmenjava, kar za kooperante Crvene zastave pomeni, da bodo namesto denarja dobili avtomobile.

Z drugimi republikami bo sporazumi lažje dosegljivi, kljub sporu tudi s Hrvaško, saj so na nerezidenčne račune praktično že pristali, takšno obliko pa je slovenska delegacija predlagala tudi drugim republikam. Naša podjetja ki torej imela na Hrvaškem dinarske račune, ki bi jih seveda odpirala glede na hrvaške predpise. Tako bi imela pregled, dinarji pa bi bili ustrezno konvertirani, ko bodo Hrvati uvedli svoj denar. Dokler jih povsod veljal še dinar, pa bi s teh računov lahko plačevali tudi v druge republike.

Predlog novih prometnih davkov

Ljubljana, 28. oktobra - Slovenska vlada je na seji konec preteklega tedna določila predlog zakona o prometnih davkih, ki naj bi bil novembra sprejet v slovenski skupščini. Kljub bistvenim spremembam stopenj prometnih davkov, naj bi bil končni učinek tovrstnega obdavevanja (za proračun) približno enak. Za avtomobile še naprej ostaja davek na carino.

Po predlogu Zakona o prometnem davku naj bi bila splošna stopnja prometnega davka poslej 20 odstotkov, kar je bistveno manj od 33,5 odstotka, kot je to veljalo doslej, razširjen pa je seznam proizvodov, ki bo obdavčen. Kot je posebej poudarila Alenka Markič iz ministrstva za finance, načelno izhajajo iz principa, da bodo vsi proizvodi obdavčeni, čeprav po različnih stopnjah. Doslej neobdavčene dobrine bodo obdavčene po stopnjah od 3 do 5 odstotka, žgane alkoholne pijače 80-odstotno (doslej preko 100), vino 10, pivo pa 20 odstotkov. Bistveno bomo prihranili pri kavi (40 odstotkov davka) in avtomobilih, ki bodo do 1,8 litra prostornine obdavčeni z 20 odstotki, nad to prostornino pa s 35 odstotki. Tudi poslej ostane davčna osnova cena avtomobila s prištejo carino, le avtomobili s katalizatorjem bodo deležni 10-odstotnega popusta. Cena naftnih derivatov in tobačnih izdelkov naj bi se zaradi novih davkov ne spreminjala, novi pa so davki na storitve. Po razlagi sestavjalcev, naj bi novi zakon bil bolj dodelan in poenostavljen, zaradi primanjkljajev pri pobiranju davkov, pa naj bi letos prehodno veljala višja splošna stopnja prometnega davka, ki bo znašala 25 odstotkov.

Finančni minister Dušan Šešok je na tiskovni konferenci povedal, da nameravajo, zaradi neučinkovitosti pri zbiranju davkov zlasti v nekaterih občinah, vso davčno službo centralizirati na ravni republike, v pristojnost republiške davčne uprave pa naj bi po novem sodilo tudi zbiranje in izterjava prometnih davkov, ki jih je doslej pretežno zbiral SDK. ● Š. Ž.

V kranjski podružnici SDK, ki pokriva vso Gorenjsko, so v ponedeljek, 21. oktobra zavrnilo za 4 milijone dinarjev nalogov s Hrvaške, v torek 22. oktobra pa za 16 milijonov dinarjev, v četrtek, 24. oktobra, še za 280 milijonov dinarjev.

Kako hiter bo plačilni promet

SDK bo torej v sodelovanju s Hrvaško in kasneje tudi z drugimi republikami izgubila svojo vlogo v plačilnem prometu. Kvaliteto takšne rešitve seveda lahko ocenjujemo predvsem v smislu odgovora na vprašanje, kako dolgo se bo denar zadrževal v plačilnih kanalih oziroma, kako hiter bo plačilni promet. Verjetno tako, kot je bil doslej s pomočjo SDK, ne bo več, čas je danes seveda tudi denar.

Odprtih pa je še več drugih vprašanj. Začnemo lahko pri usodi dinarskih saldov, ki so se nabrali po zamenjavi denarja v Sloveniji. Usoda dinarjev je po 7. oktobru do petka 11. oktobra popolnoma jasna, v SDK pravijo, da bi jih morali počistiti v razmerju ena proti ena. Nekateri nalogi pa so prispeli po 11. oktobru, dali so jih na podpartije, njihova usoda še ni povsem jasna, kakor tudi ni usoda čekov, ki so jih napisali ljudje in so prispeli po tem datumu. Veliko čekov pa so ljudje napisali tudi za več mesecev naprej, saj trgovci blago prodajajo na obročno odplačevanje s pomočjo treh ali več čekov. Kako bodo konvertirani ti čeki, še ni povsem jasno, slišimo pa pojasnila, da je takšno izdajanje čekov nelegitimno in potemtakem nemara lahko pričakujemo, da bodo dinarji v tolarje spremenjeni v razmerju ena proti ena.

Problem je zapleten, ni pa kdove kako obsežen, saj v denarnih kanalih ni obtičalo veliko denarja, na Gorenjskem sorazmerno manj kot v Sloveniji, zlasti uspešni so bili v Kranju, čeprav imajo veliko stikov s poslovnimi partnerji v drugih republikah. Ali bodo ti dinarski saldi preneseni na nerezidenčne račune, še ni jasno. ● M. Volčjak

SERVIS
SIMCA-TALBOT
SUBARU
Jože Komljanec
zg. Lipnica 6
64246 Kamna gorica
Tel. (064) 74-405
V zalogi novi in rabljeni servizni deli.
Odprto vsak dan od 8. ure dalje, ob sobotah po dogovoru!

GOSPODARSKI KOMENTAR

MARIJA VOLČJAK

Drugačni miselni svetovi

Ko smo v Sloveniji dinarje zamenjali za tolarje, se zgolj zaradi tega v drugih republikah nič ne pretirano razburjal, slišali smo le komentarje v stilu: pa so res to napravili, kdo bi si mislil! Največje razburjenje je povzročil strah, kaj bodo v Banki Sloveniji napravili z dinarji, ki so jih vzeli iz prometa. Poslušali smo pikantno začinjene očitke, da bo Slovenija vdrla v dinarski denarni sistem, naj je gospod Arhar, guverner Banke Slovenije še tako vztrajno zatrdel, da so spravljeni v trezorjih in da jih lahko presteže tudi nevtralna, mednarodna komisija.

Kakor hitro so se te obtožbe polegale, so prav to napravili Hrvati, ki so skušali zadnji dan z dinarji čudnega porekla poravnati dolgove Sloveniji, čeprav so prej zatrdjali, da niso dolžni 6 milijard dinarjev, temveč le 800 milijonov, poslali pa so več kot 4 milijarde. Prav ta hrvaška poteza, ob hkratni izjavi podpredsednika hrvaške vlade, da bo tolar propadel najkasneje v šestih mesecih, je nemara poslednje skeptike prepričala, da je meja Slovenije resnično na Kolpi, da se tam začneja drugačni miselni svet, ki se docela razvije šele v Beogradu.

V Sloveniji ima veliko slabšalnih oznak, prav v očitkih z Bizantinci in nemara celo s cigani pa je skrita zagledanost Slovencev samih vase, kar nas lahko "nese" in Slovenijo spremeni v zaprto trdnjavo, namesto v evropski Hongkong. Doumeti moramo, da drugačni miselni svet ni slabši ali boljši, temveč je le preprosto drugačen in nič drugega. S tem pač moramo računati in drugačnost spreminjati v suho zlato, kar spretni trgovci počno že, odkar obstaja trgovina. Hrvaški poskus nas torej ne sme zapeljati, da bi tudi sami napravili kaj podobnega, naj je to še tako vabljivo in naj to Srbi še tako spretno počno že od nekdaj.

Če bomo ravnali tako (po jugoslovansko), bo tolar res izgubil svoj pravi pomen in počasi propadal. Predvsem pa ne bomo razpoznavni, prav nič drugačni kot preostali del bivše Jugoslavije in svetu ne bomo mogli več dopovedovati, da smo Slovenci drugačni, da nismo Balkanci, kar nam je zdaj vsaj deloma že uspelo, nikakor pa še ne v celoti, saj je predstave, stališča in vrednote zelo težko spreminjati. Navsezadnje Slovenci lahko sami to najbolje vemo, saj smo v preteklih sedemdesetih letih skušali vsaj malce po svoje ukrojit Balkan, kar nam prav v ničemer ni uspelo in vojna, ki divja na Hrvaškem, je več kot zgovoren dokaz.

Če bomo poslovne partnerje izbirali po načelu, kdo nam je všeč in kdo ne oziroma kdo je bolj naš in kdo ne, nam bodo morda res ostali le Avstrijci, Nemci in kakšen Francoz vmes, pri vseh drugih pa se moramo že preveč potruditi, da bi jih razumeli. Spretnost poslovnega sodelovanja in trgovanja je vendar že od nekdaj prav v tem, da blago prodajate in kupujete od ljudi, ki govorijo drugačen jezik, žive in delajo drugače, verjamejo v drugačnega boga... Z drugimi besedami, kolikor težje prehodna bo meja na Kolpi, kolikor višji zid bomo sezidali z bivšo Jugoslavijo, toliko bolj bodo zaprte tudi druge slovenske meje. Za mnogo večje od nas pač ne bomo zanimivi kot ograjen podalpski vrteček, temveč kot nas na vse strani odprti prostor, kot odskočna deska za druge trge, ki jim takšne prednostne karte ne bo potrebno tako vnovčevati kot nam.

Drugačni miselni svetovi nas torej ne smejo motiti, kar pa bo Slovincem verjetno težko napraviti, saj smo že od nekdaj zaplotniško zaverovani sami vase, kar je nedvomno tudi posledica dejstva, da nismo imeli svoje države in smo se tako obnašali, da smo se ohranili kot narod. Za ohranitev naroda najbolje poskrbi država in zdaj jo imamo, samostojno in neodvisno državo, zato se lahko samozavestno ozremo na vse štiri strani sveta in spoznamo, da poleg našega obstajajo tudi drugačni miselni svetovi, ne slabši in ne boljši, temveč drugačni ter da nam jih ni treba prav nič posnemati, da bi se ohranili kot narod, temveč le sodelovati z njimi, kadar je interes obojestranski.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Reška luka dobro sodeluje v Slovenijo

Na promet v reški luki neugodno vplivajo za 0,75 odstotka povečane zavarovalne premije po 8. oktobru, zato je zdaj med najdražjimi lukami na Jadranu. Prevozniki seveda iščejo varnejšo in cenejšo pot, zato se vse pogostje odločajo za luko Koper, pomorske blokade so reško luko oškodovale že za 12 milijonov dolarjev. Z veliki poslovnimi partnerji iz Slovenije, kot sta Slovenijales in Lesnina sodelovanje poteka brez težav, v reški luki upajo, da jih ne bo povzročal tolar.

Ameriška zunanjetrgovinska služba v Ljubljani

Predstavniki komercialnega oddelka ameriškega konzulata v Zagrebu bo odslej redno delal tudi v Ljubljani, v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije. Tako bo na voljo poslovnežem, ki jih zanima poslovanje s partnerji v ZDA, korak bo vsekako okrepljen slovensko-ameriško blagovno menjavo.

Poleg splošnih informacij obstaja še vrsta drugih aktivnosti ameriške zunanjetrgovinske mreže, ki so lahko zanimive in koristne tudi za slovenske poslovneže. Gre za uporabo komercialne knjižnice na konzulatu v Zagrebu, ki razpolaga s številnimi trgovskimi registri z naslovi, telefoni, telefaksi in teleksi številnih ameriških podjetij ter s podatki o njihovi dejavnosti, povprečnem letnem prometu, imeni vodilni ljudi itd. Na voljo so tudi registri tržnih znamk, profesionalnih združenj, vladnih ustanov ter odvetnikov in managerjev. Poleg tega je moč dobiti še razne publikacije in brošure, carinske tarife, statistične podatke, sezname sejmov v ZDA, trgovinskih časopisov in kataloge podjetij.

Ameriška zunanjetrgovinska služba redno obvešča določen krog zainteresiranih ameriških podjetij o tržnih priložnostih v tujini ter jim nudi vsestransko pomoč pri pridobivanju in razvoju odnosov s tujimi partnerji. Pogosta se pojavlja tudi kot organizator promocijskih dejavnosti ameriških poslovnežev in podjetij ter organizira njihov nastop na tujih sejmih.

Predstavniki te službe ameriškega konzulata iz Zagreba bo za začetek v Ljubljani uradovl vsak ponedeljek med 10. in 14. uro.

Zimski nasveti

Že čez kak mesec se bodo za voznike začeli hudi dnevi, kajti mraz, vlaga in še posebej sneg so najhujši sovražniki vašega avtomobila. Pa vendar se je večini težav mogoče ogniti, če se na hladne dni pripravimo dovolj hitro.

Najprej je treba poskrbeti za dober razgled iz vozila v vsakem vremenu. Najbolj preprosto bo, če iztržene oz. stare gumice brisalcev zamenjate z novimi, kajti nova guma lažje kljubuje hudemu mrazu in se ne trga. Preglejte sklop ventilacija - gretje že sedaj, kajti če je v tem občutljivem sklopu kaj narobe, boste imeli še vedno dovolj časa za odpravo napake še pred najhujšim mrazom. Vsekakor morate preveriti, kakšno tekočino za hlajenje imate v hladilnem sistemu oziroma, ali je primerna tudi za zimske dni. To lahko storite s posebnim instrumentom, če pa ga nimate pri roki, vzemite vzorec in ga dajte za nekaj ur v zamrzovalnik. Če tekočina ne zmrzne, potem je vse v redu. Prav tako je potrebno izbrati pravo olje za zimske dni. Gosto olje, ki ste ga uporabljali poleti, bo precej otežilo zagon motorja, zato izberite bolj redko olje. Prva od dveh števil, ki označujejo gradacijo, mora biti med 5 in 15 (npr. 5W50).

Da se vam avto ne bo spremenil v sef, poskrbite tudi za ključavnice. Najbolj enostavno je, če v ključavnico kanete nekaj kapljic grafitnega olja, navadno motorno je namreč nekoliko pregozto za drobne mehanizme. Uporaben je tudi kakšen sprej za odmrzovanje, ki vam bo prišel prav tudi v primeru zaledenelih steklenih površin.

Akumulator v avtomobilu je pozimi izpostavljen večjim naprom, zato mu posvetite tudi več pozornosti. Najprej pregledajte nivo kisline, ki mora biti 1 - 1,5 cm nad celicami. Z areometrom pregledajte gostoto kisline. Če je akumulater nov, mora biti gostota kisline 1,28 kg/dm³, pri praznem pa pribl. 1,12 kg/dm³. Če pade gostota na 1,18 kg/dm³, je akumulater potrebno dopolniti z električno energijo. Polnjenje bi moralo trajati vsaj deset ur. Na koncu pregledajte še kontakte na obeh polih in jih namažite s posebno zaščitno maslo, ki zagotavlja tudi dobro prevodnost. Dobro je tudi vedeti, da ima nov akumulater že pri minus sedem stopinjah le še 60 odstotkov moči.

Če boste vse to dovolj hitro postorili, vam bo verjetno prihranjena marsikakšna neprijetna jutranja urica, pa tudi vaš avto bo hladne zimske dni lažje preživel.

Matjaž Korošak

CENE RABLJENIH VOZIL NA KRANJSKEM AVTOSEJMU DNE 27. 10. 1991

Tip vozila/letnik 1990	1989	1988	1987	Starejši
IMV R-4	6200			4000
GOLF		16500		13400
YUGO 45	5700		3800	
YUGO 55	6000			
ZASTAVA 101	5900	5500		3500
OPEL KADET	20000			

Opomba: navedene so povprečne cene s sejma rabljenih vozil v Kranju z dne 27. 10. 1991 in so v DEM. Podatke pripravljajo podjetje Praktikum Gorenja vas, d.o.o., ki izvaja kranjski avtosejem vsako nedeljo od 6. - 14. ure.

Podjetje VARNOST Kranj zagotavlja

Varovanje je tudi varčevanje

Podjetje Varnost v Kranju, ki se je pred tremi leti osamosvojilo oziroma izločilo iz Sozda Varnost Ljubljana, že deset let opravlja eno od dejavnosti, ki je pri nas še precej redka. Prevaža namreč denar za trgovska podjetja.

Kakorkoli nenavadno se morda sliši, da nekomu zaupaš denar in za to, da ga ta varno prenese na določeno mesto, celo odšteješ določen znesek, kot plačilo za opravljeno delo, zaveda se zdaleč ne pomeni slabo gospodarjenje ali, kot bi kdo morda rekel, nepotrebno razmetavanje denarja. Ravno obratno je res. Takšen, varen prevoz denarja iz enega na drugo mesto, to pa je običajno banka oziroma SDK, je predvsem varčevanje.

Dnevni izkupiček denarja v trgovini je prav gotovo najmanj varen čez noč v trgovinski blagajni. Takšnega "hranjenja" tudi predpisi ne dovoljujejo. Nenazadnje bi bilo, če ne drugega, tveganje preveliko. Nič manj varen pa ni ta denar, ko ga po končanem delu trgovka v torbici ali vrečki odnese v banko. Naj bo pot od trgovine ali lokala do banke še tako kratka, se je že primerilo, da je bila dovolj dolga, da denar ni prišel v banko, ampak je bil med potjo tako ali drugače, bolj ali manj neprijetno, "prestrežen".

V delovni enoti nekdanjega Sozda Varnost Ljubljana v Kranju so organiziran in varen

prevoz denarja, kot eno od oblik dejavnosti firme, začeli uvajati že pred desetimi leti. Danes, ko so že tri leta samostojni in so od nekdanje firme zaradi poznavanja na trgu in nenazadnje tudi same razlage imena ter tradicije, obdržali samo še ime Varnost, so prevozi denarja in drugih vrednostnih papirjev in dragocenosti postali redna in hkrati zelo pomembna dejavnost. Podjetje Varnost Kranj je za prevoze denarja danes edino na Gorenjskem pooblaščen in izpolnjuje vse pogoje, tovrstne storitve pa opravlja tudi na območju izven Gorenjske. Pa ne gre le za izpolnjevanje pogojev, marveč VARNOST Kranj tudi zagotavlja, da je denar ali dragocenost, ki jo prevzame, isti trenutek tudi za "lastnika" opravljen posel in odvečna skrb, da bi se z njim lahko kaj primerilo.

Direktor podjetja Varnost Brane Božnik ugotavlja, da se "ugodnosti oziroma varčevalne oblike" prevozov denarja in dragocenosti poslužujejo domala vse velike trgovske hiše. Med njimi so na primer Petrol, ABC Loka, Živila Naklo, Murka Lesce, Mercator na območju Kranja in Tržiča in nekaj

V korak s svetom

Z informatiko v poslovni svet

Ljubljana, 25. oktobra - I.d.o.o., podjetje za poslovne informacije iz Ljubljane je pretekli petek v vili Področnik prikazalo osupljivo hitro in izredno pomembno "on line" medračunalniško povezavo med računalnikom v Ljubljani in njegovim "bratom" v Londonu. Andrej Brvar iz omenjene firme, ki je že od leta 1989 partner velike, v svetu posredovanja poslovnih informacij vodečega podjetja, Dun & Bradstreet, je zbranim gostom iz različnih slovenskih podjetij pokazal, kako lahko s pomočjo dunsprint računalnikov pokukamo v katerikoli računalnik na svetu, ki je vključen v ta sistem, in pogledamo, kakšne so npr. bonitete slovenskih podjetij. Na ta način lahko poslovneži posameznih podjetij natančno preverijo podatke o določenem podjetju, ki jih zanima, brez dolgotrajnega čakanja. Kajti, takšna povezava je vzpostavljena tako rekoč v trenutku.

Praktični prikaz, ki smo si ga v vili Področnik lahko ogledali, je bil rezultat enoletnega dela podjetja I - poslovne informacije in angleških analitikov. Bonitete slovenskih podjetij so tako po njihovi zaslugi dostopne tujim naročnikom, preko računalnika v Angliji. Na predstavitvi je poleg Marka Batista iz podjetja I, spregovoril tudi zastopnik firme Dun & Bradstreet v Nemčiji, Ernst Roller, ki je slovenskim partnerjem zaželel obilo uspeha, našim sosedom Hrvatom pa čimprejšnji mir.

Slavnostne predstavitve in slovesnosti ob 150-letnici firme Dun & Bradstreet se je udeležil tudi član slovenskega predsedstva Dušan Plut. Kljub temu da je bilo vabilo za predsedstvo tokrat malce neobičajno, so ga kot je poudaril Dušan Plut, z veseljem sprejeli, saj se zavedajo, da so neposredni stiki s poslovnim svetom Evrope in ostalega sveta, izredno pomembni za našo mlado državo, ki si šele pridobiva ugled in ceno. "Če Slovenija želi ostati odprta, mora sodelovati na vse štiri strani, vključno z jugom in vzhodom. Poskušajte obdržati poslovne stike, ki se trgajo, čeprav vem, da je težko, ker nam bodo kasneje še kako koristili. Želim vam veliko uspeha, predvsem pa potrpežljivosti," se je ob koncu Dušan Plut obrnil na vse navzoče gospodarstvenike. ● M. Peternelj

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
GKZ TZO »SLOGA« KRAJN

Ob dnevu varčevalcev se vsem svojim varčevalcem zahvaljujemo za dosedanje sodelovanje in se priporočamo tudi vnaprej.

Nudimo vam ugodne obrestne mere za hranilne vloge, vodimo žiro račune in upravljamo vse denarne in kreditne posle.

Informacije po tel.: 242-734

Senčur, oktober - Novo naselje v Senčurju je dobilo zasebno živilsko trgovino Drobintina, ki jo je 16. oktobra odprl Ferdinand Šegš, ki nam je povedal, da so cene zlasti ugodne pri pivu in sladkorju. Trgovina na 50 površinskih metrih je urejena na samopostrežni način, ponudba pa bo prilagojena potrebam kraja, ki jih lastnik še ne pozna povsem, zato se bo prilagajal postopoma.

Proti zlorabam

Ob vseh zapletih v slovenskem parlamentu okrog lastninske zakonodaje je bilo že večkrat opozorjeno na izredno množico zlorab, s katerimi se na najrazličnejše načine - najpogostejši je ustanavljanje vzporednih (tako imenovanih by pass) podjetij - privatizira družbena lastnina. Zato je bil že večkrat zahtevan moratorij na lastninske spremembe, vendar se je vlada pretekli teden odločila, da sprejme uredbo, ki naj bi vsaj v določeni meri zavrla divje privatiziranje. Po besedah dr. Rajka Pirnata, slovenskega ministra za pravosodje, vlada še vedno upa na sprejem lastninske zakonodaje, do tedaj pa bo po uredbi potrebno pri vsaki ustanovitvi novega podjetja pri registraciji predložiti soglasje Agencije za pospeševanje, prestrukturiranje in spodbujanje prenove podjetij. ● S. Ž.

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
ZA GORENJSKO
Cesta JLA 2
64000 KRANJ

OBRESTNE MERE OD 8. 10. 1991 DALJE:

Vloge na vpogled:	12 % letno
Vezava:	
- nad 1 mesec	24 % letno
- nad 3 mesece	30 % letno
- nad 6 mesecev	36 % letno
- nad 12 mesecev	42 % letno

Slovenska hranilnica in posojilnica Kranj

Biti boljši, pomeni biti ugodnejši in cenejši

Slovenska hranilnica in posojilnica Kranj se bo 15. novembra preselila v lepo in glede na način dela evropsko urejene nove prostore, saj vas bodo bančni uslužbenci sprejeli in vam postregli stoje.

Peter Smuk, predsednik upravnega odbora

Igor Rupar, ravnatelj

Niti leto še ni minilo, kar so se obrtniki in podjetniki Gorenjske odločili ustanoviti prvo slovensko hranilnico in posojilnico. V kratkem se bodo iz dveh skromnih sobic preselili v lepo preurejene prostore v pritličju Doma obrtnikov na Likozarjevi 1 v Kranju.

Če se zdaj ozremo in se spomnimo, v kakšnih razmerah je hranilnica začela, lahko rečemo, da je dejanje mejilo skoraj na avanturo, pravi Igor Rupar, ravnatelj Slovenske hranilnice in posojilnice Kranj. Začetne težave so bile že s formalno ustanovitvijo, za finančno organizacijo razmeroma skromno višini ustanovitvenih vlog je bilo treba skoraj v celoti angažirati za začetek poslovanja potrebna materialna sredstva. Porabili si jih za pisarniško opremo, za en sam osebni računalnik z nujnimi programi, poslovni prostori so omejeni na dve skromni sobici, začela je komaj štiričlanska ekipa, kar vse res ni bilo zavidanja vredno izhodišče za tekmovanje in spopad s konkurenčno močnejšimi bankami z bogatimi izkušnjami in večletno tradicijo. Veliko trdega dela, taktosti, iznajdljivosti, velike fleksibilnosti in stalnega prilagajanja pogojem tržišča je bilo potrebnega, ne nazadnje tudi nadpovprečna stopnja tveganja, da so si pridobili zaupanje prvih vlagateljev in deponentov. Predvsem pa smo morali biti boljši od ostalih, pravi Igor Rupar, biti boljši, pa pomeni, imeti višjo stopnjo storitev in biti ugodnejši in cenejši.

Slovenska hranilnica in posojilnica Kranj si po osmih mesecih sicer še ni zagotovila stalnega mesta v slovenskem finančnem prostoru, zagotovila pa si je solidno izhodišče za stabil-

nejše poslovanje in za delo v skladu z zakonom o bankah in hranilnicah, ki se mu bodo morali prilagoditi v naslednjih šestih mesecih. Že od konca junija pa pokrivajo stroške poslovanja in poslujejo s pozitivnim rezultatom.

Doslej so bila prizadevanja usmerjena v preživetje, poslovali so pretežno s kratkoročnimi sredstvi, posledje je njen cilj zagotovitev trdne osnove, kar bo pritegnilo trajnejša sredstva in kapital, s katerim bodo ustvarili potrebne rezerve za dajanje posojil z daljšim rokom vračanja in investicijsko bančništvo.

Vse večji obseg poslovanja, potreba po bančnih storitvah na najvišji ravni, po pravčasni in točni informacijah so zahtevalo dodatna vlaganja v opremo in prostore, ki jih bodo v kratkem odprli. Izredno smo zadovoljni, da smo kljub težavam uspeli, pravi Igor Rupar, posebej, ker selitev skoraj soupada z uvedbo lastnega monetarnega sistema in lastne valute. Upamo in želimo, da bo tudi naši hranilnici uspelo prispevati svoj skromni delež k uveljavitvi slovenskega tolarja, k njegovi stabilnosti in v končni fazi tudi konvertibilnosti.

Slovenska hranilnica in posojilnica Kranj že uvaja program mladinskega varčevanja, kar pomeni, da spremljajo mladoporocence, za vsakega novorojenca jim poklonijo hranilno vlogo v protivrednosti 50 mark. Ohranjali ji bodo realno vrednost, izplačljiva pa je v slovenskem denarju. Če bodo starši varčevali, bo Slovenska hranilnica in posojilnica otrokom ob vstopu v šolo kupila torbo in šolske potrebščine, če bodo varčevali še naprej, jih bodo stipendiral v srednji šoli. S tem si želijo pridobiti hiši pripadne varčevalce, ne nazadnje tudi kadre, ki jih bo nemara na koncu čakala tudi delnica oziroma delež v hranilnici. Banka pa jih bo seveda spremljala, ko bodo potrebovali posojilo za gradnjo hiše. Z akcijo so začeli v Tržiču in v Kranju, širila pa se bo s širitvijo poslovanja Slovenske hranilnice in posojilnice. Druga novost, ki jo bodo razpisali v kratkem, pa bo varčevanje za nakup avtomobila, za kmetijske stroje, za šolanje in podobno, s čimer bodo ljudem pomagali pri večjih nakupih.

Vse denarne skrbi vam Slovenska hranilnica in posojilnica Kranj uredi!

Informacijski sistem Videoteks

Preddvor, oktober - V klubu gorenjskih direktorjev v Preddvoru je Mitja Trampuš z besedami predstavil informacijski sistem videoteks, ki ga bo na prihodnjem sestanku prikazal tudi praktično, s pomočjo računalnika in modema.

Videoteks je interaktivni računalniško zasnovan informacijski sistem, v katerem se po telefonskem omrežju povezujemo z različnimi bazami podatkov, nosilec te storitve je slovenska pošta. Z videoteksom lahko dobimo ali ponudimo najrazličnejše informacije, naročimo ali plačujemo blago in storitve, opravljamo različne bančne posle, obdelujemo podatke, prenašamo slikovna in pisna sporočila in izobražujemo. Na voljo so nam poštni imeniki, ceniki poštinih storitev, vozni redi, turistične informacije, borzna poročila, podatki o meniju, o različnih prireditvah, novice in druge informacije. Prek tega sistema lahko pošiljamo elektronsko pošto ostalim naročnikom videoteksa, prav tako lahko pošiljamo telexe in telefaks.

15 sekundah do informacije

Zveni zapleteno, vendar temu ni tako, uporaba tega sistema je preprosta, saj je namenjena vsakomur, imeti morate seveda telefon in priključek, nanj priključite modem in računalnik PC, ki mora imeti ustrezno programsko opremo. S pisalne mize so vam torej s pomočjo hišnega računalnika in modema dostopne številne informacije. Če imajo v primerjavi s teletekstom neomejen obseg. Vključiti pa se lahko tudi prek televizijskega sprejemnika z vgrajenim videoteksom, kjer vam ni treba posebnih videoteksnih terminalov. Mitja Trampuš v skupini, ki poskrbi za namestitve potrebnih naprav, pravi, da potrebuje 15 sekund, da se vključite v ta sistem, operacija je torej resno preprosta.

Če se odločite, da boste le naročnik informacij, imate le dostop do baz podatkov, če želite postati ponudnik informacij vzamete v naročilo določeno število strani, na katerih posredujete informacije. Ker pa nas videoteks šele poskusno uvajajo, je v testni fazi stvar še za preizkušati, računajo pa, da bo stran veljala 13 do 14 tolarjev na mesec.

Dostop do drugih baz podatkov

Kdor bo želel videoteks le prelistati in si torej sistem le ogledati, bo potreboval šifre, temveč bo uporabil posebno javno geslo (123456789). Vključevanje v videoteks poteka prek telefonskega omrežja, s pomočjo številčkami 9760, 9761 in 9762. Kdor bo želel učinkovito uporabljati sistem, se bo moral registrirati in se bo tako pri vključevanju v sistem predstavljal s šifro, z njeno pomočjo bo lahko uporabljal po poprejšnjem dogovoru različne baze podatkov, ki bodo priključene na videoteks, denimo, baza podatkov, ki jo ima Gospodarska zbornica Slovenije.

Evropi v uporabi že deset let

Vsa stvar je pri nas šele na začetku, slovenska pošta skuša ujeti prvi informacijski vlak, ki pelje skozi Evropo in druge razvite celice. Prav videoteks bo eden od členov, ki nas bo povezoval z razvitim svetom.

V Evropi videoteks uporabljajo že od leta 1982, v posameznih državah imajo že po 60 tisoč uporabnikov, ponujajo pa zelo podobno storitvo. V Avstriji in Nemčiji uporabljajo Bildschirmtext, v Franciji teletext, v Italiji Videotel, na Švedskem Datavision. Večina je povezana med seboj, kar množi število informacij in pospešuje njihov prenos. Tudi Slovenija se bo kmalu povezala z njimi, kar bo še povečalo zanimanje za naš Videoteks, ki zdaj omogoča prenos elektronske pošte in prenos sporočil.

Drugom vse bolj širijo vsebino teh informacijskih sistemov, zato omogočajo že denarne transakcije, v Nemčiji in Avstriji pa so pred kratkim vključili v ta sistem kataloško prodajo Quelle. S pisalne mize torej tam že lahko naročite in plačate določeno blago, ki vam ga pošljejo na dom. ● M. V.

Mizarstvo Šenk odprlo svoj prodajni salon - V petek, 25. oktobra, je bila pri Senkovih v Britofu pri Kranju velika domača slovesnost: to priznava družinsko mizarstvo podjetje je v sklopu delavnic odprlo tudi svoj razstveni salon, v katerem bo stalna razstava njihovih najnovejših proizvodov - spalnic. Oblikovalec je domači sin Rafael Šenk, ki mu gre vsa pohvala za moderen (in drzen) dizajn ter skladne barvne kombinacije. Salon bo hkrati tudi galerija, v kateri bodo občasne razstave znanih slikarjev. Tokrat so na ogled dela pokojnega akademskega slikarja Staneta Kregarja. Razstavo je odprl slovenski slikar Ivan Sedej, v kulturnem programu pa je zapel kvintet bratov Zupan. - D.D. - Foto: G. Šinik

Manjši promet

Promet je v Sloveniji nasploh upadel, avgusta letos je bil v primerjavi z lanskim avgustom cestni promet manjši za 29 odstotkov, železniški za 9 odstotkov in zračni za 68 odstotkov. Količina prepeljanega tovora se je v cestnem prometu zmanjšala za 32 odstotkov, v železniškem za 2 in v pomorskem prometu za 24 odstotkov. Cestni promet na mejnih prehodih se je zmanjšal za 56 odstotkov. PTT promet pa se je zmanjšal za 24 odstotkov.

Padeč proizvodnje

V letošnjih devetih mesecih je bila industrijska proizvodnja na območju bivše Jugoslavije v primerjavi z enakim lanskim razdobjem manjša za 18 odstotkov. Zvezni zavod za statistiko je sporočil, da je bila v Sloveniji manjša za 10,9 odstotka, v Črni gori za 13,1 odstotka, v Makedoniji za 17,7 odstotka, v Bosni in Hercegovini za 23,1 odstotka in na Hrvaškem za 23,7 odstotka. V Vojvodini je bila manjša za 10 odstotkov, na Kosovu za 23,8 odstotka, v ožji Srbiji pa za 17,4 odstotka.

Odpri vprašanja bank

Nova slovenska valuta še ni razrešila vseh problemov slovenskega denarnega sistema. Največ preglavic povzročata sistem deviznega varčevanja, saj bi država Slovenija najraje videla, da bi varčevalci bankam ponovno zaupali, saj bi s tem potegnili devize iz nozav. Seveda to ni preprosto in lahko dosegljiv cilj.

Odpri ostajajo tudi vprašanja hranilnic, guverner Banke Slovenije dr. France Arhar pravi, da bi morali imeti zakon o hranilnicah, ki bi jih izločil iz bančnega sistema. V Sloveniji Ljubljanska banka še vedno pokriva 80 odstotkov vseh gospodarsko finančnih razmerij, poleg nje pa imamo sedem malih, pretežno novih bank ter polfinančnih institucij kot so hranilnice in zavarovalnice.

Koliko je vreden tolar

Na tečajnici Banke Slovenije so 24. oktobra devizni tečaji dosegli naslednje srednje vrednosti v tolarjih:

Avstrija	100 ATS	454,7520
Nemčija	100 DEM	3.200,0000
Švica	100 CHF	3.659,8400
Italija	100 ITL	4,2816
ZDA	1 USD	54,4864

Na Ljubljanski borzi je v četrtek, 24. oktobra, vrednost dinarja ostala na torkovi ravni, kar pomeni, da je bilo moč za 100 dinarjev dobiti 73,53 tolarja. Zaradi težav v plačilnem prometu namreč trgovanja z dinarji praktično ni bilo.

Četrtekov borzni sestanek je tako minil v znamenju trgovanja z vrednostnimi papirji. Največjo konjunkturo so imele obveznice R SL 2, čeprav je njihov tečaj padel za 1 odstotek, so jih prodali za 186 tisoč mark. Šledile so obveznice Rogaška 2, ki so jih prodali za 147 tisoč mark, čeprav so bili dražje za približno 10 odstotkov. Dobro so kotirale obveznice PTT, ki so jih spravili v promet za 48 tisoč mark. Presenetljiv pa je bil promet z obveznicami R SL 1, ki kljub nižjemu tečaju kot na torkovom sestanku niso šle v promet, prodali so jih le za 25 tisoč mark.

Skupni promet je na četrtekovem sestanku dosegel 423 tisoč mark, kar je skoraj polovica manj kot v torek. Nedvomno se je poznalo, da se je v četrtek začel v Portorožu tradicionalni seminar Ljubljanske borze, ki je obvezna izobraževalna oblika za vse borzne mešetarje.

Črna borza Na ljubljanski tržnici so v soboto, 26. oktobra, ob 13. uri devizni tečaji dosegli naslednje vrednosti v tolarjih:

Avstrija	100 ATS	590
Nemčija	100 DEM	4.150 do 4.200
Švica	100 CHF	4.700
Italija	100 ITL	5,50

Tuji denarci za naše okolje

Ljubljana, 15. oktobra - Svetovna banka je Sloveniji pred kratkim odobrila 600 tisoč dolarjev nepovratnih sredstev. S tem denarjem naj bi prišla do ocene možnosti in načinov za izvedbo predlogov v slovenskem ekološkem projektu. Eden od projektov je tudi integralni koncept ravnanja z odpadki v Sloveniji.

Predlog slovenskega ekološkega projekta predvideva, naj bi v prvi fazi na področju varstva zraka pridobili predvsem celovit pregled onesnaževalcev in poskrbeli za sanacijo toplarn. Kjer je zrak najbolj onesnažen, naj bi uredili plinsko omrežje. Pri varstvu voda načrtujejo izgradnjo čistilnih naprav v Ljubljani in Mariboru ob hkratni ureditvi kanalizacije ter postavitve čistilne naprave pri papirnici Videm v Krškem. Eden od projektov, s katerim se ukvarja ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora Republike Slovenije, je tudi integralni koncept ravnanja z odpadki, za katerega so julija letos razpisali mednarodni natečaj, prispela gradiva pa bodo javno razprnili konec novembra.

Eskontna stopnja

Glede 24-odstotne eskontne stopnje Banke Slovenije slišimo precej kritik, zanimivo pa je, da domači strokovnjaki pravijo, da je prenizka, strokovnjaka EGS-a pa, da je previsoka.

S čekom A banke je denar vedno pri roki

A banka d.d. Ljubljana je bila ustanovljena na začetku leta 1990 kot pravna naslednica Jugobanke, temeljne banke Ljubljana. Tako je v Slovenija prisotna že trinajst let. A banka ima danes po Sloveniji 28 ekspozitur, tri so na Gorenjskem in sicer v Kranju, v Trzinu in na Jesenicah.

Čeki A banke vam omogočajo denarno poslovanje tudi v 520 PTT enotah ter v poslovalnicah drugih bank v Sloveniji, kjer lahko dvignete gotovino ali poravnate obveznosti, upoštevajo pa prejemanje pokojnino. S čeki A banke je tako denar vedno pri roki, zato z A banko v Sloveniji posluje že več kot 60.000 ljudi.

Tekoči račun poenostavi vaše denarno poslovanje

Za plačilo rednih mesečnih obveznosti lahko pooblastite banko, ki bo ob dogovorjenem datumu poravnala vaše položaje. Pregled vseh sprememb na tekočem računu v preteklem mesecu vam bodo izdelali najkasneje 5. delovni dan tekočega meseca.

...in denarno poslovanje vaših najbližnjih

Za razpolaganje s sredstvi na vašem tekočem računu lahko pooblastite eno ali več polnoletnih oseb. NOVOST pa je, da lasten tekoči račun odprejo tudi ŠTUDENTU, za katerega se imetnik tekočega računa obveže, da mu bo zagotavljal redni mesečni priliv sredstev.

Denar na tekočem računu prinaša obresti

A banka po 8. oktobru sredstva na tekočem računu obrestuje po 14 odstotni letni obrestni meri, prav tako sredstva na vpogledni hranilni vlogi in na ziro računu.

Vežan denar daje več obresti

Pri vezavi sredstev so obresne mere v A banki precej višje:	
Vloge vezane nad 1 mesec	letna obrestna mera
do 10.000 SLT	21 %
od 10.000 do 50.000 SLT	25 %
od 50.000 do 100.000 SLT	26 %
nad 100.000 SLT	28 %

vloge vezane nad 3 mesece

do 10.000 SLT	28 %
od 10.000 do 50.000 SLT	29 %
nad 50.000 SLT	33 %

Obrestne mere za vezave nad 6, 12, 24 in 36 mesecev rastejo do 40 %. Pogodbo o vezavi lahko sklenete tudi v vaši PTT enoti.

S tekočim računom do avtomatskega kredita

Vsak imetnik tekočega računa lahko uporablja limit. Dovoljena prekoračitev stanja znaša do 50 odstotkov vašega rednega mesečnega priliva, obrestna mera pa je 49-odstotna. Tak limit odobrijo avtomatsko, za višje pa se lahko dogovorite s posebno pogodbo.

Tudi odpiranje tekočega računa je enostavno

Tekoči račun in pooblastilo lahko odprete v vsaki enoti A banke, na vašo željo pa vas bo uslužbenec A banke obiskal tudi na domu. Če pa se želite s pogoji poslovanja seznaniti vnaprej, lahko dobite v vsaki enoti A banke ali na dom brezplačno vse potrebne obrazce.

Bančni sefi A banke

A banka ima v Ljubljani bančne sefe, kjer ljudje lahko hranijo dragocenosti in vredne predmete, ki jih ne želijo imeti doma. Povpraševanje po sefih je vse večje, kar kaže, da jim ljudje zaupajo. Trenutno so sefi A banke v Ljubljani polni, za Gorenjce pa bodo v kratkem na voljo na Jesenicah.

Letno najemnino za sef lahko plačate v dveh obrokih, če bi se radi prepričali o kvaliteti storitve, lahko sef najamete le za mesec, nato pa za pol leta ali leto, pogodbo je seveda moč podaljšati. Bančni sefi so pri nas novost, ki dokazuje, da nastaja na Slovenskem nova finančna kultura.

Stanovanjsko komunalna banka - ekspozitura Kranj

Klasičnega varčevanja ni več

Klasičnega varčevanja skoraj ni več, kdor danes še varčuje, varčuje v markah, te pa žal mnogokrat obleže doma, še slabše pa je, če jih ljudje nesejo v tujino, saj s tem podpirajo tuje gospodarstvo namesto našega, ki je že obubožalo, ob dnevu varčevanja razmišlja Ivana Prusnik, vodja kranjske ekspoziture Stanovanjsko komunalne banke Ljubljana.

V Stanovanjsko komunalni banki devizno poslovanje nemojeto

poteka, kar je danes velika prednost, saj varčevalci svoje devize dvignejo, kadar žele, v valuti, ki jo potrebujejo. Tudi devizna nakazila v tujino potekajo normalno. Odkar ima naša banka devizno poslovanje, se še ni zgodilo, niti en dan, da naši varčevalci ne bi mogli dvigniti svojih deviz, pravi Ivana Prusnik.

Kranjska ekspozitura je pod streho Stanovanjsko komunalne banke Ljubljana prišla 18. oktobra 1990, ko je ta prevzela mrežo propadle Komercialne in hipotekarne banke Ljubljana. Nekateri varčevalci so se tedaj v strahu za svoje devizne prihranke "preselili" v Ljubljano banko, žal so narobe izbrali, saj je tam devizno poslovanje ustavljeno. Vsi, ki so vztrajali in zaupali Stanovanjsko komunalni banki, so danes za to zaupanje nagradjeni, saj jim ni treba trepetati za svoje prihranke, v Stanovanjsko komunalni banki pa lahko tudi normalno devizno poslujejo.

Obseg deviznega poslovanja v kranjski ekspozituri Stanovanjsko komunalne banke malenkostno narašča, vendar prepočasno, pravi Ivana Prusnik, saj ni nobena skrivnost, da imajo

ljudje veliko deviz doma. S tem jih ljudje odtegujejo gospodarstvu, po drugi strani pa zaradi tega narašča kriminal, saj nepridipravi vedo, da so devize v nozav. Mislim, da je to nezaupanje odveč, z vsakim dnem je bolj zanesljivo, da bodo varčevalci svoje devizne prihranke lahko dobili, kadar bodo želeli, pravi Ivana Prusnik.

Druga oblika varčevanja pa je danes lahko brezgotovinsko poslovanje, ki ga je pri nas še vedno premalo. Kdor plačo dobiva na tekoči račun in posluje pretežno negotovinsko, zanesljivo prihrani kakšen tolar, saj se mu denar na tekočem računu obrestuje do dneva, ko ga porabi.

ljubljana opravlja seveda vse bančne posle za občane, delno tudi za podjetja. Nobena skrivnost ni, da je med njenimi klienti veliko obrtnikov.

Bančna konkurenca je dobrodošla, pravi Ivana Prusnik, saj ni dobro, če ima ena banka monopol, ker potem postavlja pogoje, ljudje pa nimajo izbire. V Kranju so zdaj prisotne tri slovenske banke in hranilnica, torej ljudje že lahko izbirajo, kje bodo opravljali svoje denarne posle. V prihodnje se bo verjetno konkurenca še okrepila.

Konkurenca je seveda dobrodošla tudi pri posojilih, ki jih Stanovanjsko komunalna banka trenutno ne daje, saj pripravljajo nove pogoje kreditiranja. Znani bodo prvi teden novembra.

ABANKA

banka prijaznih in podjetnih ljudi

Vlada je zaščitila premožnejše

Časi administrativnega določanja cen prehrabnih izdelkov se vračajo.

Kadarkoli v preteklosti so uradniki v Beogradu določili cene moke, pšenice, kruha, mleka, mesa in drugih prehrabnih izdelkov, so jih v Sloveniji kritizirali, češ - tudi to področje je treba tržno obravnavati in urejati, ne pa administrativno, z odloki, odredbami ali kako drugače. Zdaj, ko Slovenija zvezne oblasti in beograjske administracije ne priznava več, pa je vse več znamenj, ki kažejo, da bo tudi mlada slovenska država posegla po nepopularnih ukrepih, ki so jih uporabljali tudi Ante Marković pa pred njim Branko Mikulić in Milka Planinc.

Najbolj očitno znamenje, da se vračajo časi administrativnega urejanja (ali vsaj omejevanja) cen prehrabnih izdelkov, je odlok, ki je začel veljati 1. oktobra in s katerim slovenska vlada določa cene in cenovna razmerja med pšenico, moko in kruhom. Osnova je cena pšenice šest tolarjev za kilogram, iz nje pa izhajajo tudi cene moke - 21 tolarjev za kilogram moke tip 400, 18 tolarjev za moko tip 500 in 15 tolarjev za moko tip 850 - in drobnoprodajna cena katerekoli vrste kruha, ki v nobenem primeru ne sme preseči 36 tolarjev za kilogram.

Ob tem, da odlok vsebuje vrsto nelogičnosti (ceno moke je določil na podlagi enokilogramskega pakiranja, čeprav je moka v 25- ali 50-kilogramskih vrečah ponavadi cenejša), tudi ne bo pripomogel k zaščiti standarda prebivalstva, kar je bil njegov glavni cilj in namen. Kaj se pravzaprav dogaja? Nekateri peki so namreč osnovni kruh, ki so ga pred uveljavitvijo odloka prodajali po 25 tolarjev, potlej podražili in ga zdaj prodajajo po 30 tolarjev ali še dražje, posebne vrste kruha, ki so bile že prej več kot 36 tolarjev, pa so morali poceniti. Vlada je torej s takšnim odlokom zaščitila premožnejši del prebivalstva, ki mu doslej pri kruhu ni bilo treba varčevati in si je lahko privoščil tudi osnovne; "udarila" pa je, kot kaže, predvsem po tistih, ki so že doslej zaradi nižje cene kupovali le osnovne vrste kruha. In kaj se bo verjetno še zgodilo? Ko pekarne ne bodo več mogle cenovne razlike med osnovnimi in posebnimi vrstami kruha kriti z zaslužkom pri osnovnih vrstah, bodo bržkone prenehale peči posebne vrste. Poudoba bo skromna in posebnih vrst kruha ne bodo mogli dobiti niti tisti, ki bi bili pripravljani vrste odšteti tudi štirideset, petdeset tolarjev ali še celo več. ● C. Zaplotnik

MEŠETAR

V škofjeloških Mesoizdelkih, enako pa tudi v jeseniški klavnici in v Špiceriji in Radovljici, veljajo od srede, 23. oktobra, nove odkupne cene živine, ki so približno za 12 odstotkov višje od prejšnjih. Pred tem se je živina nazadnje podražila 15. oktobra, od srede avgusta dalje pa je to že sedma podražitev. Da se je hkrati z živino podražilo tudi meso, ni treba posebej poudarjati.

vrsta živali — kakov. razred	cena (SLT/kg)	
	živa teža	meso
MPG — mlado pitano govedo:		
extra	81,20	145,00
I.	74,48	133,00
II.	68,32	122,00
zunaj razreda	58,80	105,00
Ostalo (starejše) govedo:		
I.	53,04	102,00
II.	48,88	94,00
III.	44,72	86,00
zunaj razreda	35,36	68,00
Teleta	96,00	—
Prašiči	75,00	—

V zasebni trgovini Brazda na Poljšici prodajajo nove in rabljene kmetijske stroje, odkupujejo pa tudi les. Poglejmo, kakšne so njihove cene!

vrsta stroja	cena (v tolarjih)
novi stroji:	
— nakladač Riko RN-1	103.000
— pajek SIP 340	48.750
— škropilnica Agromehnika 340 z garnituro	39.547
— kosilnica BCS 622 (bencin-petrolej)	201.800
— kosilnica BCS 622 (diesel)	266.700
— motor za kosilnico BCS 622 (diesel)	72.100
— vrtna kosilnica Agroman	9.972
— samokolnica	1.100
rabljeni stroji:	
— kotel za žganjekuho (80 litrov)	14.000
— motokultivator Gorenje special	42.000
— freza za motokultivator Gorenje special	16.000
— nahrbtna škropilnica Panonia	5.000
— kosilnica Reform	15.000
— traktorska enosna prikolica	18.000
— obračalnik BCS	6.000
— kosilnica Tomo Vinković	4.700
— motokultivator Honda 420 s priključki (freza plug, železna kolesa)	58.000
— kosilnica BCS 622 (bencin-petrolej)	50.000

In kakšne so odkupne cene lesa?

vrsta lesa — kakov. razred	cena (SLT/m ³)
smreka in jelka	
— hlodi I	4.000
— hlodi II	3.200
— hlodi III	2.500
bukev	
— hlodi I	3.800
— hlodi II	3.000
— hlodi III	2.500

Zveza hranilno-kreditnih služb Slovenije je kmetijskim in gozdarskim hranilno-kreditnim službam priporočila, da naj od 8. oktobra dalje zaradi sprememb v kreditno-monetarni politiki uporabljajo naslednje obrestne mere:

Vrsta vloge (posojila)	obrestna mera (%)
hranilne vloge na vpogled	12
vezava nad 1 mesec	24
vezava nad 3 mesece	30
vezava nad 6 mesecev	36
vezava nad 12 mesecev	42
posojilo kmetom	do 35
posojilo ustanoviteljem	do 40

Kmalu tudi novi zakon o higieni pridobivanja in prometa z mlekom

Bo za oddajanje mleka sosedom potrebno dovoljenje?

Pred oddajanjem mleka na tečaj o higieni mleka, molže in o osebni higieni ter o delovanju in vzdrževanju molznih strojev?

Ljubljana, 25. oktobra - V republiki že pripravljajo novi zakon o higieni pridobivanja in prometa z mlekom, ki bo določil zdravstvene, higienske in tehnične pogoje pridobivanja, zbiranja in prevoza surovega mleka, enotna merila za ugotavljanje higienske in fizikalno-kemijske kakovosti mleka, sistem plačevanja in nadzorstvo. Čeprav gre za zdaj samo za zakonske teze, pa je iz njih že mogoče razbrati, kako in o čem razmišljajo v pristojnih republiških organih.

Tisti, ki bi radi oddajali mleko za javno potrošnjo, bodo morali pred začetkom oddajanja zagotoviti veterinarsko-sanitarni pregled vimena vseh molznic in si na posebnem tečaju pridobiti osnovna znanja o higieni mleka, molže in o osebni higieni ter o delovanju in vzdrževanju molznih strojev. Kar zadeva hlajenje mleka, zakonske teze govorijo o tem, da je treba mleko takoj po molži ohladiti na temperaturo plus osem oz. plus šest stopinj Celzija, odvisno od tega, ali je mleko "na mestu pridobivanja" do 24 ur ali do 48 ur. Na splošno bo mogoče prodajati le mleko, ki je bilo s pasterizacijo, sterilizacijo ali s kuhanjem toplotno obdelano, izjemoma pa bodo lahko rejci na svoji kmetiji prodajali tudi surovo mleko, vendar pod posebnimi pogoji samo sorodnikom in sosedom, planincem na planinah in turistom, ki so na kmečkem turizmu. In kakšni so ti posebni pogoji? Rejec bo moral za prodajo surovega mleka na domu pridobiti dovoljenje ustreznega upravnega organa. Prodajal bo lahko le mleko z lastne kmetije, mleko, ki bo namolže-

no na dan oddaje mleka ali prejšnji dan, ohlajeno na temperaturo plus šest stopinj Celzija, mleko, ki bo izpolnjevalo vse zdravstvene in higiensko-tehnične pogoje in bo na vidnem mestu označeno z opozorilom: "Surovo mleko, pred uporabo prekuhati!"

Organizator odkupa (zadruga) naj bi sam ali v sodelovanju s pooblaščenim laboratorijem ugotavljal za vsako kmetijo posebej, ali kakovost surovega mleka ustreza predpisanim normativom. Ugotavljali naj bi delež mlečne maščobe in belja-

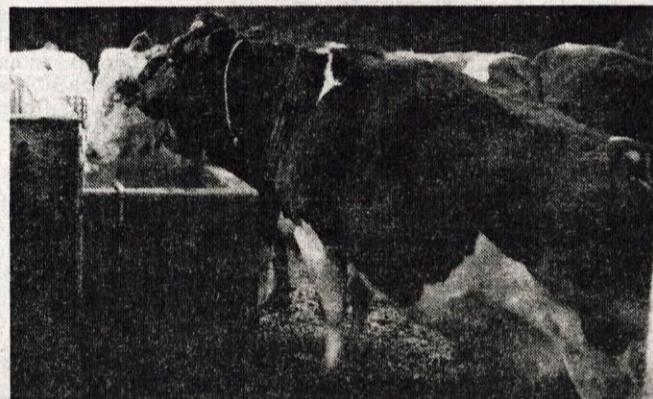
kovin, skupno število mikroorganizmov, število somatskih celic, zmrziščno točko vzorca ter prisotnost antibiotikov in drugih zaviralnih snovi. Z mikrobiološkimi preiskavami mleka naj bi začeli takoj po uveljavitvi zakona, z ugotavljanjem števila somatskih celic prihodnje leto in z določanjem deleža beljakovin 1993. leta. Stroške kontroliranja kakovosti naj bi plačal organizator odkupa, rejci pa le takrat, ko bi se izkazalo, da so oddali nekakovostno, oporečno mleko. Rejci bodo lahko zahtevali od kontrolorjev, da hkrati vzamejo dva vzorca in da drugega pošljejo v superanalizo, ki jo bodo lahko opravljali le za to določeni laboratoriji.

Kaj predvidevajo zakonske teze za tiste, ki bodo odda(ja)li

oporečno mleko? Zadruga kot organizator odkupa bo moral v primeru slabe higienske kakovosti mleka pisno opozoriti rejca ter tudi pospeševalno in veterinarsko službo. Če bo mleko v mililitru vsebovalo več kot deset milijonov mikroorganizmov, bo veterinarski inšpektor odredil ukrepe za odpravo pomanjkljivosti; tistim, ki po manjkljivosti tudi po tem ne bodo odpravili, pa bo odvzel dovoljenje za promet z mlekom. Laboratorij bo moral rejec, pri katerih bodo trikrat v enem letu ugotovili slabo higieno kakovost mleka, "privzeti" upravnemu organu veterinarske inšpekcije.

In kako naj bi bilo mleko plačano? Republiško ministstvo za kmetijstvo naj bi določilo merila za določitev osnovne cene, klasifikacijo mleka po higienski kakovosti in sistem plačevanja po kakovosti. Za mleko slabe higienske kakovosti naj bi bilo 10 odstotkov odbitka od osnovne cene, za mleko zelo slabe kakovosti 25 odstotkov, prav toliko tudi za mleko, v katerem bodo ugotovili zaviralne snovi, za mleko, katerem bo povečano število somatskih celic, pa 5 odstotkov odbitka. Tistim, ki bodo mleko dodajali vodo, bodo za določen čas prepovedali oddajanje mleka, vse mleko tistega meseca pa bo plačano le po polovični ceni.

Koliko se bodo zakonske teze še spremenile, je sicer težko napovedati, vendar pa je že zdaj jasno, da zakon zastruje pogoje za pridobivanje in promet z mlekom in da je njegov cilj jasen: skoncentrirati prirajo mleko, zmanjšati presežke in izboljšati njegovo kakovost. ● C. Zaplotnik

Zakon o gozdovih

V prehodnem obdobju večje pristojnosti stroki

Z denacionalizacijo bomo dobili veliko novih lastnikov, ki z gozdom nimajo izkušenj niti ne primerne znanja.

Ljubljana, 24. oktobra - Ker so zbori republiške skupščine na zasedanju v sredo sprejeli različne odločitve glede tega, kako obravnavati zakon o gozdovih (kot predlog za izdajo zakona ali že kot zakonski osnutek), so imenovali usklajevalno skupino, ki pa je predlagala, naj bi zakon umaknili z dnevnega reda. Dva zbora - zbor občin in družbenopolitični zbor - sta takšen predlog sprejela, zbor združenega dela pa se je odločil, da bo zakon obravnaval kot osnutek na seji, ki naj bi bila jutri, v sredo.

Sicer pa so mnenja o gozdarskem zakonu zelo različna. Skupščinska komisija za kmetijstvo in gozdarstvo (predsednik Franc Potočnik) je ocenila, da koncept zakona pa tudi posamezne rešitve niso dobre in da je zakon zato treba umakniti z dnevnega reda, ga popraviti in ga ponovno (čimhitreje) dati v skupščinsko obravnavo. Komisija za varstvo okolja in naravne dediščine, ki jo vodi dr. Hubert Požarnik, podpira predlagani zakonski osnutek, sicer pa je mnenja, da morata splošni in javni interes nad gozdovi dobiti prednost pred interesi lastnikov - zasebnikov, zadrug, občin in republike. Kar

zadeva izbor in označevanje dreves, komisija ocenjuje, da je takšna rešitev, kot je zapisana v osnutku zakona, sprejemljiva za lastnika in stroko. Ker je odkazilo strokovno zelo zahtevno opravilo, v komisiji razmišljajo celo o tem, da bi predpisali ustrezno izobrazbo in usposobljenost za ljudi, ki bi to delali. V primerih, ko je lastninski interes omejen zaradi javnega interesa, bi morali predvideti ustrezno odškodnino. V komisiji tudi menijo, da bi bilo treba čimveč gozdov razglasiti za varovalne gozdove in za gozdove s posebnim namenom ter za zakonsko zaščititi večje gozdne predele in krajinske parke (Po-

horje, Kočevsko, del Notranjske itd.).

Poglejmo še stališče skupščinskega odbora za urejanje prostora ter stanovanjska in komunala vprašanja! Kar zadeva proceduralna vprašanja, v odboru menijo, da ni razloga za ponovitev prve faze skupščinskega postopka, saj osnutek novega zakona temelji na enakih izhodiščih, kot je predlog za spremembo in dopolnitev sedanjega zakona. Ker je gozd dobrna splošnega pomena, je po mnenju odbora potreben strokovni nadzor nad gospodarjenjem z gozdom - tudi pri izboru in označevanju dreves za posek. Odbor predlaga, da dreves ne bi označevali s spornim kladivom in žigom,

ampak le z rdečo oljnato barvo. V zakonu bi bilo treba določiti največjo količino lesa, ki bi jo lastnik gozda skladno z gozdnogojitvenim načrtom in po predhodni priglasitvi gozdarski službi lahko odkazal in posekal sam. Ker bomo z denacionalizacijo dobili veliko novih lastnikov gozdov, ki o gozdovih nimajo ustreznega znanja niti nimajo z njimi izkušnje, bi po mnenju članov odbora morali v prehodnem obdobju dati stroki večje formalno-pravne pristojnosti. Izkušnje namreč kažejo, da že malenkostne napake pri nestrokovnem izboru drevoja za posek povzročijo 10- do 20-odstotno znižanje letnega prirastka gozda. ● C. Zaplotnik

Primerjava cen kmetijskih pridelkov

Velike razlike med slovenskimi mesti

Ljubljana, 23. oktobra - Zavod za statistiko je objavil pregled gibanja cen kmetijskih pridelkov (na drobno) za štiri slovenska mesta od 1. do 7. oktobra letos. Iz pregleda je razvidno, da je bil v tem času krompir najcenejši v Mariboru (5 do 8 tolarjev), najdražji pa v Novem mestu (10 do 12 tolarjev). Fižol v zrnju najceneje kupujejo Ljubljanci (45 do 85 tolarjev), najdražje pa Mariborčani (73 do 100 tolarjev). Najcenejšo čebulo jedo v Novem mestu (20 do 25 tolarjev) in najdražjo v Kopru (21 do 36 tolarjev). Zelena solata je bila najcenejša v Mariboru (15 do 26 tolarjev) in najdražja v Novem mestu (40 do 62 tolarjev). Najcenejši paradižnik jedo v Kopru (13 do 30 tolarjev) in najdražjega v Novem mestu (30 do 49 tolarjev). Za jabolka je bilo treba največ odšteti v Novem mestu (25 do 47 tolarjev), najmanj pa v Mariboru (15 do 40 tolarjev). Kilogram orehov je stal v Ljubljani 385 tolarjev, v Mariboru pa le 178. Kilogram skute je bil najdražji v Kopru (113 do 149 tolarjev) in najcenejši v Novem mestu (86 do 119 tolarjev). Govedina je bila najdražja v Mariboru in najcenejša v Kopru.

G Gozdno gospodarstvo Bled
Ljubljanska c. 19
64260 Bled

objavlja

JAVNO DRAŽBO

za prodajo nepremičnine: hiša v Mojstrani, Delavska ul. 33.

Hiša ima naslednje etaže:

klet z garažo	130 m ²
pritličje	127 m ²
nadstropje	128 m ²
skupaj	385 m ²

Izključna cena je 7.200.000 SLT

Funkcionalno zemljišče obsega 830 m², od tega stavbno 169 m² in dvorišče 661 m².

Prometni davek in vse druge stroške v zvezi s prodajo in prenosom lastništva plača kupec.

Dražba bo v sredo, 30. 10. 1991, ob 10. uri v prostorih objekta, ki je na dražbi.

Stavba ni naseljena.

Za ogled naj se interesi dogovorijo s komercialno GG Bled po telefonu 064/77-361.

Do začetka dražbe morajo interesi plačati varščino v višini 10 % izlicne cene. Pogodbo o nakupu mora kupec skleniti v 15 dneh po končani dražbi, sicer varščina zapade.

Zaradi čedalje večjega zanimanja bralcev za sodelovanje v rubriki **Odmevi in Prejeli smo, priporočamo**, da prispevki niso daljši od dveh tipkanih strani (60 vrstic). Le tako lahko zagotovimo pravočasno objavo čimveč pisem. Uredništvo si pridržuje pravico, da predolge prispevke ustrezno skrajša tako, da ni bistveno okrnjena vsebina sporočila oziroma, da zavrne objavo. Vsi prispevki morajo biti podpisani s polnim imenom in naslovom.

Uredništvo

Skrita kamera na Brezjah

Gorenjski glas je v nekaj skrbnih obrisih že pisal o zboru občane Krajevne skupnosti Brezje. Članici na ljubo pa lahko ugotovimo, da besede izpod peresa notarja Andreja Žalarja, ki ureja stran »Gorenjski kraji in ljudje«, niso prikazale bistva dogajanja na sicer dobro obiskanem zboru.

Zato želim z nekaj ugotovitvami prikazati dejansko stanje delovanja življenja v zadnjih letih delovanja naše krajevne skupnosti. Članici zbora. Kraji se nismo dovolili, da bi se pogovorili o namenu delu že polnih osemnajst mesecev in več. Ni nam vseeno, kakšen bo nadaljnji razvoj naše krajeve skupnosti. Želimo si uresničevanja našega skupnega interesa. Med nami kraji ni bilo prisotnosti miselnosti delitve na »ene« in »druge«.

Vendar: predsednik sveta krajevne skupnosti Brezje govoril Jakob Langus je v svojem poročilu takoj na začetku kritično ocenil, da v preteklih štiridesetih letih ni bilo nič narejenega. Oziroma, da, kar je bilo, je bilo prešeno. To pa je tudi vse, kar nam omenimo oziroma imenujemo kot poročilo. V nadaljevanju govoril imenovanega poročila pa je govoril po mnenju navzočih le neuspešen poskus predložiti nekakšnega nejasnega programa krajevne skupnosti Brezje. Svet krajevne skupnosti Brezje, njegovi člani, bi morali preden so predložili krajevno svoje zamisli, zadevo pripraviti. Ob tako nepripravljeni zamisli je nemogoče smiselno pripravljati. Ni bilo niti jasno, kaj pravzaprav gre in kakšna je vsaj približna vrednost na papirju pripravljenih zamisli, če že ne uresničitev. Zato je kljub izjavi predstavnika Izvršnega sveta občine Radovljica, ki je pokazal možnost sodelovanja pokovnjakov pri urejanju varnega prostora tu razprava zastala. Za prvi dve nalogi so bila sredstva že zagotovljena in rezervirana iz namenskega samoprispevka.

4. Zaradi jasnosti pa še: Volilna komisija pri Svetu KS Brezje naj objavi na oglasnih deskah oziroma v oglasnih omari-

rističnega društva Brezje. Težko si je predstavljati, da si je že pred zborom občanov in mimo sklepa organov društva privoščil prepoved opravljanja funkcije predsednika Turističnega društva Brezje Francu Dežmanu, legalno izvoljenemu predsedniku društva. Težko je prav tako razumeti intelektualca, da ti grozi: »Na zboru občanov te bodo nesli iz dvorane!«

Turistično društvo ima svoje organe, ki jih izvoli članstvo in si nihče ne more privoščiti, da bi si lastil kakršnekoli pravice iz njih pristojnosti. Doslej smo se v kraju vedno složno dogovarjali in nikdar ni prišlo do takšnih zapletov, kot so se pojavili v času predsednikovanja gospoda Jakob Langusa. Zato je tudi na zboru večkrat prišlo do slogana: »Nočemo diktature!« Kljub vsemu pa razumem izjavo, ki mi jo je dal gospod Langus, da smo za vse, kar smo postorili, v vasi krivi komunisti. Če je tamu tako, potem razumem tudi našega predstavnika v Zboru krajevnih skupnosti občine Radovljica, tudi člana sveta KS, ki je izjavil, da je za vse, kar je bilo (nič ni bilo) v zadnjih štiridesetih letih narejenega kriv »realni socializem«. Ne vem, ali smo res kot papige, ki uporabljamo obrabljene fraze, da bi izpljuvali ves svoj žolč in jezo, tudi na vse tisto, čemur daje večina naših ljudi tudi priznanje.

Novinar g. Andrej Žalar je bil večkrat navzoč na naših vaških srečanjih. Žal je tokrat doživel takšen način delovanja nekega sicer dobro zamišljenega zbora. Netaktnost uvodničarja in nespretnost vodenja je zato pripeljala do nedorečenosti. Skrita kamera je bila samo toliko neprimerna in nezaželena, ker so navzoči, ko so jo opazili, demonstrativno zapustili dvorano. Prispevala pa je, da ni prišlo do vrelščiča in ji gre zato morda celo priznanje.

Na koncu še nekaj vprašanj Svetu KS Brezje, zato, ker na zboru ni bilo odgovora, in ker smo se tako spontano razšli:

1. Kdaj bo krajanom dan v obravnavanje in potrditev Zaključni račun za leto 1990?
2. Kdaj bo krajanom predloženo poročilo in zaključni račun samoprispevka Krajevne skupnosti Brezje?
3. Oboje mora biti po Statutu KS Brezje predloženo v razpravo in potrditev krajanom.
3. Svet KS v novi sestavi je dolžan realizirati nekatere sklepe iz zadnjih sej sveta v stari zasedbi npr.

- postavitev prometnih ogledal,
- dokončna ureditev pokopališča,
- redno vzdrževanje električne razsvetljave v naseljih.

Za prvi dve nalogi so bila sredstva že zagotovljena in rezervirana iz namenskega samoprispevka.

4. Zaradi jasnosti pa še: Volilna komisija pri Svetu KS Brezje naj objavi na oglasnih deskah oziroma v oglasnih omari-

cah rezultate volitev v KS in za predstavnika v Zbor KS Skupščine Občine Radovljica z naslednjimi podatki: Ime in priimek kandidata, število volilnih upravičencev, število glasov, ki so jih dobili kandidati.

Za vse tiste, ki ne poznajo dela v KS Brezje v času t. i. real-socializma, moram povedati, da so kraji zgradili oziroma modernizirali cestišča v vsej krajevni skupnosti, postavili javno razsvetljavo, zgradili dom krajevne skupnosti in poslovilne vežice ter zgradili telefonsko omrežje, ki je omogočilo telefon skoraj v vsako hišo. Prav tisti, ki imajo največ pripomb pa niso prislunili klicu kraja in se niso pridružili krajanom v njihovih udarniških akcijah. Vse to pa je tisto: »Nič ni bilo narejenega.«

Lep pozdrav!

P. S.: Res pa je sedanji predsednik krajevne skupnosti Jakob Langus veliko prispeval pri izgradnji poslovnih vežic in telefona na Brezjah. Kritika o nedelu velja torej drugim.

16. oktobra 1991

Anton Toman

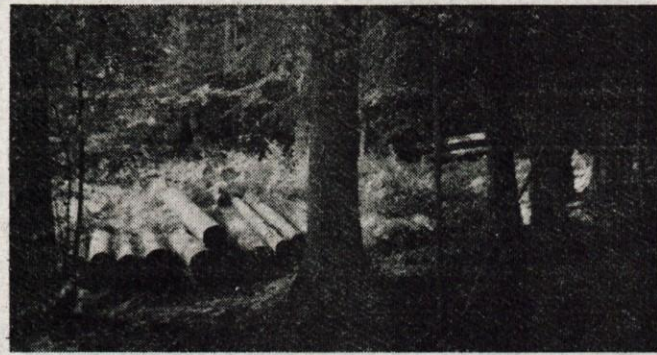
Zasebna lastnina - »sirota Jerica«

Da se razumemo, dragi bralec, resnica pride na koncu.

Hlodi s slike, ki so tako lepo zloženi na kupu, so obeljeni in skrojeni na štiri metre. Okrog njih pa leži vsaj še tak kup, samo razžagani še niso. Prvo vrstna hlobovina ob robu gozda, v katerem raste polnolesna smreka. Gozd s tako visoko lesno zalogo, da je v njem kar temno in hladno. A meni je bilo hladno pri srcu tudi zaradi naslednjega:

Stopim bliže, da bi zavonjal vonj po sveže obeljenem lesu. Pa nič. Vonj po trohnbu mi udari v nos. Les je tu že tako dolgo, da bi vsak otrok zagnal sekuro vanj do ušes. Prerašča ga praprot in edina vrednost mu je še, da bo za gnojilo gozdu. Ali je lastnik umrl? Poizvem: »Ne, živ je in zdrav. Že od zadnjega vetrolopa pred več kot osmimi leti ima lastnik les tukaj naložen. Pa to je že ta drugo rajžo. Bogat kmet je, pa še mizar povrhu. Če bi mu pa v gozdu odsekal le suho vejo, bi te pa tožil. Tu pa...«

No, dragi bralec, ali mogoče misliš tako kot jaz: vzemi tam, kjer je preveč in daj tistemu, ki nima nič. Pa kaj učim krivo vero, saj to je ravno obratno z za-

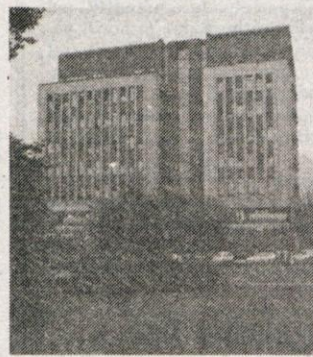
konom o denacionalizaciji.

In kje je vse to? Čisto blizu Letenc in po hlobovino ob robu gozda bi lahko prišel s kamionom. Pred osmimi leti. Pa naslov tega bogataša? Dobite ga pri

Marjanu Štampiharju
dipl. gozd. ing.

Cesta 1. maja 12 64000 Kranj
Kranj, 11. oktobra 1991

ljubljska banka

- 36 - letna poslovna tradicija
- 5 poslovnih enot
- 27 ekspozitur
- 286 delničarjev
- višina bilančne vsote znaša 8.371 milijonov tolarjev

- sprejemamo vse vrste denarnih depozitov
- dajemo in najemamo kredite
- opravljamo devizne in deviznovalutne posle
- kupujemo menice in čeke
- izvajamo emisijo vrednostnih papirjev in izdajamo denarne kartice
- hranimo sredstva in vrednostne papirje
- kupujemo in prodajamo vrednostne papirje, izdajamo jamstva, garancije, avale in druge oblike jamstva
- opravljamo določene posle plačilnega prometa
- opravljamo promet s premičninami in nepremičninami

"GORENJC IN BANKA - FORMULA PRIHRANKA"

Ljubljanska banka - Gorenjska banka d.d., Kranj, Cesta JLA 1, 64000 Kranj,
telefon: 217-271, telefaks: 212-422, teleks: 37576 lb gb krn yu

Gorenjska banka d. d., Kranj

Podjetje OPUS iz Kranja nudi računalniško izobraževanje v svoji računalniški šoli v Poslovnem centru Planina 1 (pri Iskra servisu)

Računalniška šola za osnovnošolce (2 uri tedensko) (omejeno število mest)

Stalna ponudba seminarjev:	
Pregledni začetni seminar (12 ur)	50 DEM
Windows 3.0 (10 ur)	50 DEM
DOS (20 ur)	100 DEM
Wordstar (20 ur)	100 DEM
d Base (20 ur)	150 DEM
Quatro pro (20 ur)	150 DEM

Seminar za dijake in študente (15 ur) - uporaba več programskih paketov 50 DEM

Plačilo je v tolaški protivrednosti po uradnem tečaju. Seminarji so lahko dopoldne, popoldne ali v večernem času. Delo poteka na naj sodobnejši računalniški opremljeni, pod strokovnim vodstvom. Informacije in prijave vsak dan od 7. - 15. ure po tel. 324-039 ali osebno v podjetju Opus, Jaka Platiše 13.

Peter Colnar

33

DREVEŠA V GOZDU

»V dveh dneh sem zbral samo pri svojih znancih desetkrat oblek, kot ste jih vi, kot organizacija, vseh skupaj poslali.«

Razumljivo, da je to pomenilo za Lojzeta novo »črno piko« pri RK v Ljubljani.

Bilo je še več vzrokov, zaradi katerih je prišlo do dokončne razkole z odborom RK v Ljubljani, deloma tudi pa Lojzetovi, najbolj pa so na to vplivali nekateri posamezniki, ki so se spopeli iz čisto določenih interesov »v tihotapiti« v to človekoljubno organizacijo.

Finančne mahinacije

Počasi, vendar vztrajno, so se krhali odnosi s slovenskim državnim krizem. Lojze je bil prepričan, da je odigral pri tem precej vlogo finančnik (direktor Združene gospodarske banke) in upravni svetnik pri tekstilni tovarni v Šentvidu Ovsenik. Nenačrtno je dobil v odboru ljubljanskega RK odločilnejšo vlogo. Lojze je pojasnjeval položaj iz svojega zornega kota:

Leta 1941 so zamrzile terjatve med Slovenijo in NDH. Ljudje, ki so jih zbrali v Ljubljani za izseljence, je Ovsenik izplačeval iz svojih sredstev v Ljubljani, ki jih je zastopal. Kasneje se je oglašil v Zagrebu pri dolžnikih teh tovarn, ki so mu plačevali vrednost po vrednem kursu v lirah. Takšna transakcija je šla preko Rdečega križa. Ovsenik je pri tem zaslužil od 20 do 30 odstotkov, odvisno od kurzne vrednosti.

Hrvaška narodna banka je odobrila plačilo dolga le, če so hrvaška podjetja plačevala to v korist Rdečega križa.

Prvič je Ovseniku podpisal za 50.000 lir, naslednjič pa se je uprl. Ko je prinesel potrdilo za milijon lir, je Lojze zahteval, naj da Rdečemu križu tečajno razliko.

V Zagreb so začeli prihajati tudi drugi podobni špekulanti in zaradi tega je zahteval v Ljubljani, da mora potekati vse takšno menjavanje preko njega.

Razumljivo je, da se je močno zameril, da ga je Ovsenik, kar se je dalo v Ljubljani očrnil, saj mu je, vsaj za nekaj časa, spodletela donosna trgovina.

Ko je nekoč Lojze poročal na seji odbora RK v Ljubljani (preden je spoznal Broza), da ima precejšnje težave pri preskrbi s kruhom, so enostavno pisali Paveliču:

»Iz poročila našega delegata vidimo, da ima probleme s preskrbo s kruhom.« Zelo enostavno so napisali, naj se za to pobriga. K sreči je Lojze pismo prestregel.

Videl je, da nimajo niti pojma, kakšno je delo v Zagrebu in je zato močno vzrojil:

»Ne pošiljajte me naravnost v zapor!«

Ovsenik je imel med slovenskimi izseljenci v Zagrebu številne znance. Med njimi sta bila tudi celjski advokat dr. Anton Ogrizek in mariborski duhovnik dr. Jaka Rihter. Pričela sta prihajati k Lojzetu in se zanimati za izseljence, češ da so to njuni znanci. Šele kasneje se je Lojzetu »posvetilo«, da ga nameravajo počasi zamenjati.

V začetku oktobra 1941 je dobil dopis iz ljubljanskega Rdečega križa:

»Zaradi stališča tukajšnjih oblasti, razpuščamo našo delegacijo v Zagrebu, ker ne smemo imeti zastopnika v inozemstvu.«

Sporočilo je prebral in kot bi se nič ne zgodilo nadaljeval z delom kot predstavnik slovenskega Rdečega križa. Potreboval jih

ni, njega oziroma njegovo delo, pa so potrebovali številni izseljenci in otroci...

»Odbor za slovenske useljence«

Sredi oktobra 1941 je prišel v Lojzetovo pisarno na Jurišičevu 2 nad vse oholo dr. Krunoslav Draganović, podpredsednik Zavoda za kolonizacijo, profesor teologije.

»Gospod Colnar! Naredili bomo odbor za slovenske useljence. Prišel je čas, da koloniziramo srbska posestva. Naredili bomo odbor za evidenco naseljevanja. Verjetno bom jaz predsednik odbora.«

Po pravilih, ki jih je kazal, je imenoval predsednika »Odbora za slovenske useljence« poglavnik, sam odbor pa je ustanovljalo ministrstvo socialne politike (Udružba). Ker je dr. Draganović ob vsaki priložnosti zagotavljal, da je osebni poglavnikov prijatelj, je bilo takoj jasno, da bo on resnično predsednik.

Dr. Draganović si je ogledal izredne prostore Čukovega stanovanja. Kmalu je poslal za sobo, ki si jo je izbral, čudovito pisarniško opremo (dolga pisalna miza, 12 tapetiranih stolov z vtisnjenimi svetniki...)

O sodelovanju ni spregovoril niti besedice. To je imel za samo po sebi umevno.

Dr. Krunoslav Draganović je sklical nekakšen občni zbor. Bilo jih je okoli dvajset.

Med njimi je bil celjski advokat dr. Ogrizek. Bil je dober advokat in je pred vojno zagovarjal doglavnika Kvaternika in dosegel, da so ga oprostili. Baje mu je sedaj Kvaternik omogočil preselitev iz Srbije, kamor je bil izseljen, v Zagreb, mu dal stanovanje in ga dal imenovati za uradnega varuha bogatega mladoletnika.

Slovenska nogometna liga

Živilom točki tudi v Velenju

Velenje, 28. oktobra - Nogometni Živila Naklo so v nedeljskem 15. kolu SNL v Velenju z rezultatom 1:3 premagali Rudarja, prvaka Slovenije v pretekli sezoni. Naklanci so s pametno igro prepustili pobudo domačinom in si v akciji iz hitrih protinapadov priborili pomembno zmago. Dvakrat je domačo obrambo ukanil Taneski, enkrat pa Jerina. Odlično je igrala tudi obrambna vrsta na čelu z vratarjem Vodanom, ki je pri rezultatu 2:1 tudi zaustavil udarec Pranjčiča z bele točke. Ekipe Živila Naklo je nastopila v postavi: Vodan, B. Križaj, Naglič, Darjan Jošt, Murnik, J. Križaj, Jerina, Lunar, Ahčin, A. Jošt (Perhavec), Taneski (Zaplotnik).

Z novo zmago so se Živila utrdira na vrhu lestvice, kjer so z enaindvajsetimi točkami na izvršnem tretjem mestu, ob tem, da ekipa Belvedur Izola na drugem mestu in s točko več še ni bila prva. V prihodnjem kolu pa se derbi obeta v Naklem, kjer bo v nedeljo ob 14. uri domača ekipa gostila Gorico (prej Vozila). ● Dane Jošt

Gorenjska in območne nogometne lige

Kranj, 28. oktobra - V gorenjski nogometni ligi so bili konec tedna doseženi rezultati: Creina - Bitnje 4:1, Senčur - Trboje 1:2, Visoko - Zarica 2:1, Lesce - Sava 1:1, LTH - Bled 1:9, Mavčiče - Polet 3:2. V območni članski ligi je Triglav igral z Elanom 1:1, Alpina pa z Vodnicami 0:0. V OML je Triglav na gostovanju premagal Domažale z 1:2, Creina Primskovo pa Primorje z 0:2. ● R. Gros

Namizni tenis

Kovina premagala Merkur

Kranj, 28. oktobra - Že med tednom je bila tekma med Kovino in Merkurjem v super namiznotenški ligi. Ekipa Kovine je bila boljša in zmagala z rezultatom 6:3. V I. SNTL za moške je bilo odigrano tretje kolo. Ekipa Jesenic je izgubila z ekipo Melamina (6:3) in Vesno (5:4). V I. SNTL za ženske je ekipa Merkurja doma premagala Jesenice z rezultatom 6:3. V II. SNTL moški pa je Sava gostovala pri Preserjah in izgubila z rezultatom 6:3. Ekipa Škofje Loke je doma premagala Križe z rezultatom 5:4, Križe pa so izgubile tudi s Preserji 6:3, ekipa Save pa je bila boljša od Škofje Loke, ki jo je premagala na gostovanju z 2:7. ● V. S.

Rokomet - super liga moški

Preddvor: Inles-Riko 23 : 23 (10 : 11)

Kranj, 26. oktobra 1991, športna dvorana na Planini, gledalcev 150, sodnika Wutej, Kranjc oba iz Maribora.

Preddvor: Martinčič, Gregorc, Šonk, Bolka 1, Žibert 1, Naglič 1, Zavr 1, Uršič 8, Lombar 3, Vidic 3, Cuderman 5 (2), Košir Inles-Riko: Veber, Đokič, Mohar, Šolc, Tanko, S. Mihelič 5, Lesar 12 (5), A. Mihelič 1, Fajdiga 1, Jarič 1, Manček 3, Gelze; izključitve: Preddvor 8. minuta, Inles-Riko 12. minuta; sedemmetrovke: Preddvor 3 (2) Inles-Riko 5 (5).

V zelo pomembni tekmi so Preddvorčani osvojili točko, ki je uspeh. V prvem delu tekme so domači vodili do sredine polčasa, nato pa gostje, vendar največ s prednostjo enega gola. Za domačine je bila usodna 36. minuta igre, ko so si gosti ustvarili prednost 3 zahtev. Domačinom je uspelo štiri minute pred koncem izenačiti in tako osvojiti pomembno točko. Najslabša na terenu pa sta bili sodnika iz Maribora. Rokometaši Šesirja so v SRL gostovali v Krškem in izgubili z rezultatom 25 : 19. Rokometašice Kranja pa so na gostovanju v Ribnici iztržile le tesen izid 21 : 20.

J. Marinček

Super liga v odbojki za ženske

Prva zmagala Blejci

Nova Gorica, 26. oktobra - Nova Gorica : Bled, 0:3 (8:15, 8:15, 13:15) OŠ IX. korpusa Nova Gorica, gledalcev 300. Sodnika: Miljevič (Koper), Lesizza (Nova Gorica).

Bled: Domitrovič, Kraigher, Gogala, Petrač, Repe, Hudovernik, Artiček, Grahovec.

Kljub začetni nervozni Blejci so le te takoj v prvem setu povedle. Nato so nekoliko popustile in mladi ekipi Nove Gorice dovolile povesti z 8:7. Izkušene Blejke so nato vse niti prevzele in prvi set brez težav dobile. Tudi v drugem setu Blejke niso imele večjih težav in so, predvsem po zaslugi odličnega bloka Kraigherjeve, set hitro odločile v svojo korist. V tretjem setu so Blejke z odličnim servisom Domitrovičeve povedle z 8:0, nato pa dovolile domačinom, da so se ujele in držale ritem do 10:10. Ob koncu so se Blejke ponovno zbrle in z nekaj odličnimi zaključnimi udarci Petračeve uspelo osvojiti set z rezultatom 15:13 ter osvojiti prvi par točk v novi sezoni. Zmaga je vsekakor spodbuden start v slovenski super ligi. ● Stefan Udrih

TRGOVINA IN GOSTINSTVO
KRANJ

**Prodajalna
"DELIKATESA"
TRŽIČ**

**VAS VABI NA PRODAJNE
DNEVE**

Pripravili smo vam degustacije
in prodajo izdelkov znanih proizvajalcev,
po zelo ugodnih cenah!

- "Mlekarna Ljutomer", sir Ementalec
- "JATA" Ljubljana - piščančji izdelki
- Primorska vina
- Domače pečenice
- Viki krema
- Domača orehova potica po naročilu

DEGUSTACIJA PIŠČANČJEGA MESA:

sreda 30.10.1991

od 9. do 11 ure in 14. do 15. ure.

**Prodajni dnevi: VSAK DAN
od ponedeljka 28.10.1991
do četrтка 31.10.1991**

13. kolo alpske lige nesrečno za vse slovenske predstavnike

Vragi iz Milana ugnali tudi borbene Jeseničane

Konec tedna so slovenski, predvsem pa gorenjski ljubitelji hokeja spet prišli na svoj račun. Najuspešnejši domači hokejski ekipi sta namreč gostili tekmece z vrha lestvice alpske lige. Žal sta obe morali priznati premoč gostov.

Bled, Jesenice, 26. oktobra - Tako na Bledu kot na Jesenicah so se pred trinajstim kolom zavedali, da prihajajo v goste močni nasprotniki, nikjer pa jim niso bili vnaprej pripravljeni prepustiti zmage. Toda v športu so atrakcije le redke in tako sta bila izida na obeh srečanjih pravzaprav pričakovana. Celovski KAC je ekipo Bled Promolinea premagal z rezultatom 2:5 (1:2, 0:2, 1:1), Milano Devils pa ekipo Acroni Jesenice z rezultatom 2:7 (0:2, 1:3, 1:2). Tudi ekipa ljubljanske Olimpije Hertz je v trinajstem kolu ostala praznih rok, saj jih je v Beljaku premagala domača ekipa VSV BIC z rezultatom 3:2 (1:1, 1:1, 1:0).

Petkova tekma na Bledu je bila sicer ves čas enakovredna, vendar pa so se gostje bolje znašli pred golom in tako zasluženo osvojili novi točki. S tem so prišli v skupino treh moštev v zgornji polovici lestvice in imajo še nekaj možnosti za vstop v finalni del tekmovanja alpske lige. Možnost za uvrstitev na drugo mesto pa se vse bolj izmika hokejistom Acroni Jesenic, ki so v soboto zvečer doma pred več kot štiri tisoč navijači morali priznati premoč ekipi Devils Milano.

Tekma v Podmežaklju se je začela s silovitimi napadi na gol milanskega vratarja Romana in v drugi minuti so gledalci že videli gol, ki pa ga ni bilo. Zato pa je bil zares v četrti minuti uspešen De Angelis, ki je s strelom od daleč povedel v vodstvo gostujočo ekipo. Čeprav so Jeseničani več napadali, pa je bil v petnajsti minuti učinkovit Napier in rezultat po prvi tretjini je bil 0:2. V nadaljevanju tekme so imeli domačini nekaj lepih priložnosti, vendar pa sta bila uspešna le po enkrat Matjaž Kopitar in Aleš Kalan. Milančani, ki so na Jesenicah še

enkrat dokazali, da so res "vražji", pa so znali kaznovati napake obrambe in srečanje odločili sebi v korist s kar petimi goli razlike.

Takole je po tekmi razmišljal strelec prvega gola za Acroni Jesenice Matjaž Kopitar: "Milano Devils je zelo močna ekipa, vsi smo to vedeli, saj smo igrali proti njim v Milanu. Igrajo hiter, trd, kanadski hokej. Mi smo se nekaj dni pripravljali na to tekmo in mislim, da bi, glede na potek igre, lahko iztržili ugodnejši rezultat. Vseeno pa mislim, da z igro nismo razočarali, ker smo si priprili precej priložnosti, ki bi jih z malo več sreče lahko tudi bolje izkoristili. Morda smo nasprotniki tudi malo precenevali, saj smo se zavedali, da jih je težko premagati. In čeprav smo imeli precejšnji del igre mi pobudo, so oni pač učinkovito kaznovali naše napake."

Novinarji, ki so si tokrat v še posebno velikem številu ogledali tekmo na Jesenicah, pa smo izkoristili tudi priložnost in poklepetali z našim hokejskim strokovnjakom Pavlom Kavčičem, ki je v vodstvu ekipe Milano De-

Sergej Povečerovski na tekmi z Devilsi ni zatresel gola, čeprav sta ga iz tribune spodbujali žena in hčerka. Foto: G. Šinik

vils, ob začetku sezone v alpski ligi pa je kazalo, da bo po petih letih trenerstva v Italiji prevzel ekipo Bleda. "Vojna in takratne razmere v Slovenije niso dopustile iverganja in tako sem se odločil za ugodno ponudbo iz Milana. Prej sem bil v Milano Saimi, sedaj sem v Milano Devilsu. Sicer mislim, da je alpska liga uspešna,

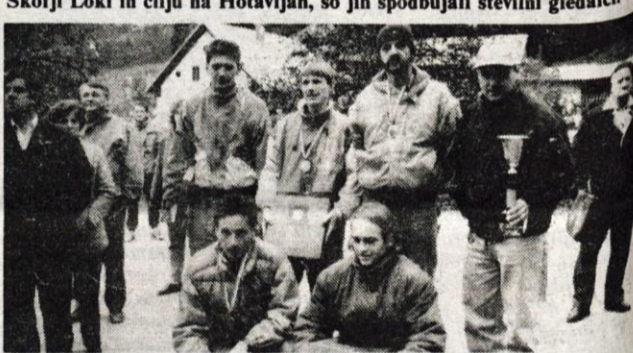
vendar pa je vprašanje, ali se naša ekipa v naslednji sezoni ne bo raje odločila za kakšno kombinacijo s Švicco... Mislim pa, da so se Blejci in Jeseničani zelo dobro vključili v to tekmovanje, saj na-

primer na domačem ledu igrajo Jeseničani res izvrstno in sem bil kar presenečen nad rezultati, ki smo jih dobivali z Jesenic. Blejci sem si ogledal na večerajšnji tekmi in tudi oni so praktično enakovredni nasprotniki ekipi, kot je celovski KAC. Zato mi je po eni strani kar žal, ker nisem doma, ker nisem več z družino; ker nisem trener na Bledu, kjer bi bile, če pač ne bi bilo stanje, kakršno je, ob sportu velike možnosti promocije Bleda in turizma."

Hokejisti Milana Devilsa pa so večeraj zvečer igrali tekmo tudi z Blejci (prej je bila predvidena za danes zvečer), vendar rezultata do zaključka redakcije še nimamo. Jeseničani v štirinajstem kolu, danes zvečer odhajajo na gostovanje v Feldkirch, doma pa bodo igrali spet v soboto, 2. novembra, z ekipo Zolda. ● V. Stanovnik

Pentatlon navdušil

Hotavlje, 27. oktobra - Da so duatloni, triatloni in športne panoge z več različnimi disciplinami vse bolj popularne tudi v Sloveniji, je dokazal nedeljski pentatlon, ki so ga pod pokroviteljstvom hotavljanskega Marmorja pripravili športni navdušenci iz Poljanske doline in Škofje Loke. Na tekmo so, kljub mrazu, privabili kar šestindvajset ekip s po petimi tekmovalci. Med njimi je bilo precej rekreativcev, pa tudi mnogi naši vrhunski športniki, reprezentantje. Ob progri, predvsem pa na startu v Škofji Loki in cilju na Hotavljah, so jih spodbujali številni gledalci.

Zmagovalna ekipa U - sistem Pizzerija Mlin je dobila od pokrovitelja Marmorja iz Hotavlj čudovite marmorne ure, medalje in pokal, ki ga je prevzel pokrovitelj ekipe - Bojan Udovič. Foto: V. Stanovnik

Naloga prvih tekmovalcev, ki so začeli pentatlon na Mestnem trgu v Škofji Loki, je bila kolesarjenje do Gorenje vasi. Do tja so vsi rabili enako, 28 minut, in tako rekoč hkrati predali štafetno palčko kajakašem, ki so veslali nazaj do Brodov. Tu so bile med ekipami že večje razlike, prednost po kajakaški preizkušnji pa je prevzela ekipa Fiby Caffè bar iz Gorenje vasi, saj je Matej Grujakovič v kajaku najhitreje priveslal v Brode. Tam so kajakaše spet čakali kolesarji, ki jih je čakala pot do zadržnega doma na Hotavljah. Naloga na kolesu je najbolje opravil Aleš Galof, ki je vozil za ekipo Desa iz Škofje Loke. Naslednja naloga pa je čakala gorske kolesarje, med katerimi je bil najhitrejši Boštjan Brelj iz ekipe Sport wahl iz Idrije. Ivan Urh iz ekipe U - sistem - Pizzerija Mlin pa je bil najhitrejši med gorskimi tekači in tako tudi priboril zmago svoji ekipi, saj pete panoge, spusta z jadrnalnim padalom, tekmovalci zaradi vetra niso opravili.

Prve tri ekipe po štirih panogah pa so bile: 1. U sistem - Pizzerija Mlin iz Prebačevega (Andrej Sajovec, Tomaž Bregar, Robi Lamovšek, Ivan Urh, Srečo Plut) s skupnim časom 3:28:10, 2. ALPINA Ziri iz Gorenje vasi (Gorazd Podrekar, Tine Zupanc, Alojz Oblak, Stan Stanovnik, Sandi Zupančič) s skupnim časom 3:34:22, 3. Kola šport Bled z Bleda (Sašo Bole, Jani Plestenjak, Janez Rebersak, Klemen Dolenc, Darko Svetina) s skupnim časom 3:40:25.

Daljšo reportažo o tej zanimivi prireditvi pa pripravljamo za novembrski Glasovo stotinko, ki bo izšla prihodnji teden. ● V. Stanovnik

Kegljanje

As liga ženske Triglav : Nova Gorica 2443 : 2401
Triglav : Cej 200 (Gliivar 201), Zajc 426, Fleischman 399, Ristič 409, Ribič 404, Virant 404.

Slovenska liga - moški Triglav : Fužinar 5253 : 5313
Triglav : Beber 896, Mihelič 926, Boštjar 865, Oman 293 (Vehovec 536), Šimnovec 825, Cvirn 912.

J. Marinček

Smučarski skoki

Na skakalnicah na Gorenji Savi je bilo v nedeljo, 27. oktobra 1991, zaključno tekmovanje na plastičnih skakalnicah. Domači Triglav je pripravil prvenstvo Gorenjske za starejše pionirje do 15 let, pionirji do 13 let, ter meddržtevno tekmo mladincev, na katerem so nastopili tudi skakalci iz Celovca. Na tekmovanju ni nastopilo osem najboljših pionirjev Triglava, ki sodelujejo na tekmovanju v Banjski Bistrici v CSSR.

Rezultati: pionirji do 13 let: 1. Boštjan Brzin (Tržič) 197,0 (43,42), 2. Klemen Eržen (Tržič) 189,2 (42, 41), 3. Andraž Černivec (Tržič) 178,4 (40,5; 40,5); pionirji do 15 let: 1. Matija Stegnar (Tržič) 184 (56; 54,5), 2. Jože Kokalj (Stol Žirovnica) 179,0 (55; 54), 3. Jaka Grosar (Tržič) 171,0 (54,5; 52,5); mladinci: 1. Erik Vesel (Triglav) 177,0 (54,5; 54,5), 2. Boštjan Kozelj (Triglav) 177,0 (55; 52,5), 3. Gregor Eržen (Triglav) 164,5 (52; 54).

Skupni vrstni red gorenjskega prvenstva: pionirji do 13 let: 1. Boštjan Brzin 70 točk (Tržič), 2. Miha Eržen 52 točk (Triglav), 3. Robert Janičič 47 točk (Triglav); pionirji do 15 let: 1. Jaka Grosar 70 točk (Tržič), 2. Matija Stegnar 70 točk (Tržič), 3. Jože Kokalj 42 točk (Stol Žirovnica).
J. Marinček

Razdružitev z SZJ in vključitev v FIS

Znanih devet kandidatov za olimpiado

Ljubljana, oktobra - Minuli četrtek je bila v Ljubljani izredna skupščina Smučarske zveze Slovenije, na kateri so se odločili, da se Smučarska zveza Slovenije razdruži iz federacije in začne postopek vključevanja v FIS. Ob tem so poslali pismo predsedniku mednarodne smučarske federacije g. Marcu Hodlerju, v katerem ga prosijo za sprejem v Mednarodno smučarsko organizacijo, kar utemeljujejo z znanimi razmerami pri nas in podkrepljujejo s podatki tradicije smučanja v Sloveniji. Ogromna večina smučarskih klubov in smučarskih strokovnjakov je namreč bila in je iz Slovenije. Tako je bilo od skupno 166 smučarjev udeležencev zimskih olimpijskih iger kar 163 tekmovalcev iz Slovenije, podobno je bilo tudi z udeležbami na svetovnih prvenstvih. Na seji so potrdili tudi člane reprezentanc v alpskih ter nordijskih disciplinah in biatlonu (nekaj nejasnosti je le zaradi "tujega" državljanstva Gorana Janusa in Narcise Šehovič), poleg tega pa so za predsednika Olimpijskega komiteja Slovenije smučarji na skupščini predlagali Janeza Kocjančiča.

Prejšnji teden pa je strokovni svet za vrhunski šport imenoval tudi kandidate za olimpijske igre v Albertvillu. To so: Nataša Bokal, Veronika Šarec in Katjuša Pušnik med smučarkami, alpski smučar Mitja Kunc, skakalci: Franci Petek, Goran Janus, Miran Tepeš in Primož Ulaga ter biatlonec Sašo Grajf. Je pa še cela vrsta kandidatov, ki si bodo udeležbo na olimpiadi zagotovili z dobrimi rezultati v prvem delu prihajajoče smučarske sezone. ● V. S.

Slovenski balinarji proslavili 40-letnico dela zveze - Konec tedna je bilo slovesno v Ljubljani, kjer so balinarji s trobojem med slovensko in hrvaško državno reprezentanco ter slovesno sejo s podelitvijo priznanj proslavili jubilej. Med drugimi je priznanje prejel tudi Kranjčan Bojan Novak (na sliki), ki je uspešno nastopil na svetovnem mladinskem prvenstvu. Na tekmi je bilo uradno doseženih tudi nekaj slovenskih državnih rekordov, slovenski reprezentantje pa so premagali Hrvaške z rezultatom 30:21. Foto: G. Šinik

Slab izkupiček najboljših gorenjskih košarkarjev in košarkaric - Konec tedna so košarkarji Triglava gostovali pri ekipi Kronos Slovana in izgubili z rezultatom 93:85, košarkarice Kranja pa so izgubile v tekmi z Mavrico Ilirijo z rezultatom 67:51. Peto kolo bodo šele danes odigrale košarkarice Odeje Marmorja, ki gostujejo pri košarkaricah Apisa. Na tekmi, ki je bila v četrtek zvečer v Škofji Loki, so domačinke morale priznati premoč najboljših slovenske ekipe Ježice in izgubile z rezultatom 47:86. Že v sredo zvečer pa so Kranjčanke v četrtek kolu premagale ekipo Slovana. S te tekme je tudi posnetek. Foto: J. Cigler

Dovolj bi bil liter koncentriranega onesnaževalca

Voda smrdela po mrhovini

Škofja Loka, 28. oktobra - Gornji vodni vir v Hotovli, ki je 17. oktobra za dva dni onesnažil poljanski dotok pitne vode v škofjeloški vodovod, je vedno zaprt. Enako tudi spodnji vir, ki je bil onesnažen 27. decembra 1984. Vendar so med obema onesnaženjema, kot ugotavljajo analitiki vode, precejšnja razlika. V ZSMH za Gorenjsko, ki je pooblaščenca za analize vode, so poverili natančnejše preiskave onesnažene vode novomeškemu zavodu, tehnično usposobljenemu za razpoznavanje tujih vnetij v vodi oziroma njenih neprimernih organoleptičnih lastnosti. Domnevajo, da je voda smrdela zaradi mrhovine. Vir in mesto onesnaženja še nista odkrita, zato bo končno poročilo mogoče sestaviti šele po jutrišnjem temeljitom pregledu terena ob gornjem viru v Hotovli.

Po sedanjih razlagah je, spričo relativno kratkotrajnega onesnaženja vode (dva dni, vzorce vode so jemali v zajetju pred klorinatorsko postajo, ker klor v vodi zaradi kemičnih učinkov spremeni naravno spojino, povzročajo neustrezne organoleptične lastnosti) zelo možno vir onesnaženja blizu izvira, mogoče celo blizu močnejšega toka vode, ki morda kje deluje na ponika. Če bi se kdo odločil, da onesnaži vodo, ne bi izbral

vodni vir. Teren na Pasji ravni je že tri leta prazen in se po ugotovitvah TO v tem času na njem ni nič dogajalo.

Zgornjemu zajetju bližnji sosed Drnovšek je 300 metrov zračne linije in 130 metrov nad zajetjem (za hribom), travnike pa ima več kot 150 metrov zračne linije in 90 metrov nad zajetjem. Drugi sosed je 800 metrov zračne linije in 220 metrov nad zajetjem.

Junija letos so v Zadobju pokopali poginulo žival. To je območje, ki površinsko gravitira v Potoško grapo, nepropustni sloji pa bi se lahko gravitirali na gornja zajetja v Hotovli. Mesto pokopa je

V sobotni šesturni nočni akciji na gorenjskih cestah Policisti vzeli 50 voznških dovoljenj

Kranj, 28. oktobra - V noči s sobote na nedeljo, od 22. do 4. ure zjutraj, je 54 policistov na gorenjskih cestah preverjalo prometno varnost, zlasti psihofizično stanje voznikov. Po domače: ali so bili za volanom trezni ali ne.

Policisti so v šestih urah ustavili kar 1289 voznikov in nanizali 241 prekrškov cestnoprometnih predpisov; 84 voznikov so predlagali v postopek o prekršku, mandatno so kaznovali 40 voznikov ter napisali 58 plačilnih nalogov.

Brez voznških dovoljenj je v sobotni akciji ostalo 50 voznikov, brez prometnih pet. 74 voznikom so policisti prepovedali nadaljnjo vožnjo, od teh 45 zaradi prevelike količine alkohola v krvi.

Razen voznikov so policisti preverjali tudi stanje vozil. Tako so uspeli pregledati 353 vozil. 111 voznikov so zaradi različnih pomanjkljivosti njihovih konjičkov oziroma lažjih prekrškov opozorili.

Akcija, kakršnih bo v prihodnje še več, kaže na skrajno neodgovoren odnos voznikov do prometne varnosti. Ne spametujejo jih niti dokaj visoke kazni, še manj poročila o prometnih nezgodah, iz katerih razberemo, da velika večina povzročiteljev sedi za volanom v družbi z alkoholom.

Zlasti črno statistiko prometnih nezgod s hudimi posledicami pišejo v škofjeloški občini. V sobotni akciji sta zato na tem območju sodelovali tudi dve patrulji iz kranjske postaje. Policisti so kontrolirali 400 vozil oziroma voznikov, kar 26 jih je vozilo z bolj ali manj visokimi promilami alkohola. Kranjski policisti bodo še večkrat "zašli" na škofjeloške ceste, zlasti v obeh dolinah. S poostrenim nadzorom hitrosti vožnje, brezhibnosti vozil in alkoholiziranih voznikov bodo sčasoma morda le uspeli vnesti več discipline na škofjeloške ceste. ● H. J.

KRIMINAL

Goljufija z devizami

V četrtek, 24. oktobra, dopoldne je pri Merkurjevi trgovini v Kranju neznanec prodal devize. Njegova ponudba je bila kar mamljiva: za marko 34 slovenskih tolarjev. Premamila je tudi enega od meščanov, ki se je dogovoril za zamenjavo 51.000 tolarjev z markami. 1500 mark sta skupaj preštela, ko je kupec prešteval tolarje, pa je "prodajalec" neopazno zamenjal vrečko z markami. V vrečki sta bila zgoraj in spodaj bankovca po 100 mark, v sredini pa narezan papir. Žal je kupec goljufijo, ki ga je stala 44.200 tolarjev, opazil šele kasneje. Glede na to, da to ni prvi primer te vrste, tudi v Kranju ne, kriminalisti opozarjajo ljudi, naj karseda oprezno sklepajo tolarško-devizne menjave, zlasti z neznanci na ulici.

Lahkoverni posojevalci avtomobilov

Kriminalisti UNZ Kranj so celo pismeno opozorili posojevalce avtomobilov rent-a-car, naj bodo bolj previdni, komu posojajo draga vozila. Žal opozorila ne pomagajo dosti, saj se kraje še naprej dogajajo. Gre za (doslej) pet primerov, ko so se "najemniki" izkazali z ukradenimi osebnimi izkaznicami, nato pa je sled za njimi in avtomobili izginila. To se je zgodilo v posojevalnicah na letališču Brnik, v Škofji Loki in na Bledu. Če uslužbenci ne bi bilo tako malomarni in bi primerjali fotografije na osebnih izkaznicah z ljudmi, ki najemajo vozila rent-a-car, avtomobili ne bi izginjali.

Razkrita vloma v Škofji Loki

Storilec kaznivega dejanja dveh vlomov in velike tatvine v lokal Regabar in Biljard klub v Škofji Loki je znan. Gre za novince v tej "stroki", 19-letnega Samirja K., ki je vlamjal 10. maja in 30. julija letos. Iz lokala je ukradel kasofon, ojačevalec in glasbeni stolp. Del blaga, razen glasbenega stolpa, ki ga je mladenič očitno prodal, so loški policisti in kriminalisti UNZ Kranj dobili pri njem.

2300 metrov zračne linije in 320 metrov nad zajetjem. Če bi prišlo do onesnaženja v taki razdalji, bi imeli verjetno več tednov onesnaženo vodo.

Če bi onesnažili vodo v zajetju, ne bi izvirna voda iz zemlje tekla onesnažena. Zajetja so zaklenjena, prav tako varovalna ograja okrog objektov. Objekti so grajeni tako, da ni mogoče z izlitjem snovi od zunaj neposredno onesnažiti vode. Tudi pri pregledu objektov so ugotovili, da ni bilo nasilnega ali drugačnega odpiranja ter obiskov, niti ni bilo ničesar prinesenega v zajetja.

Iz najdenih koncentracij snovi v vodi in pretoka vode približno 5000 kubičnih metrov na dan iz gornjega vira v Hotovli poznajo ocenjujejo, da takšno dnevno onesnaženje lahko povzroči en liter koncentrirane snovi. ● H. Jelovčan

NESREČE

Smrt zaradi padca s smreke

Sp. Gorje - 72-letni Anton Koren iz Sp. Gorij je v soboto, 26. oktobra, okrog treh popoldne odšel na hrib Mali bošt za domačo hišo, da bi popravil TV anteno, pritrjeno na 25 metrov visoki smreki. Smreka raste kakšnih sto metrov od hiše v gozdu. Med plezanjem na drevo je Korenu spodrsnilo, omahnil je v globino, udaril v trda kamnita tla, zlomil tilnik in na mestu umrl. Našli so ga ob pol sedmih zvečer.

Deček umrl v UKC

Radovljica - V četrtek, 24. oktobra, ob pol devetih zjutraj je v UKC umrl sedemletni Primož Sinkovič iz Radovljice. Primož je šel 21. oktobra popoldne z bratom in dvema prijateljema na radovljiško pokopališče. Vsi štirje so splezali na betonsko konstrukcijo nad mrliškimi vežicami, Primož pa še na kupolo iz pleksi stekla, po kateri je navkljub opozorilom začel poskakovati. Pri tretjem poskoku je kupola počila, se zlomila, Primož je padel 6,5 metra globoko na betonska tla. Otroci so najprej stekli do njega, nato pa se razbežali. Nesrečo sta videla dva občana in nezavestnega dečka odpeljala v zdravstveni dom. Posledice padca so bile tako hude, da je kljub trudu zdravnikov v UKC po treh dneh umrl.

Najprej v oreh, nato v avto

Cerklje - V soboto je 31-letni Rene Kempers iz Suhadol v kamniški občini z BMW peljal iz smeri žičnice Kravec proti Sp. Brniku. Med Gradom in Cerkljami ga je v dvojnem ovinku zaradi prehitre vožnje zaneslo s ceste na bankino. Sunkovito je zavil v-levo ter po 25 metrih bočnega drsenja trčil v oreh ob cesti. Od tam je avto odbilo na levo stran ceste, kjer je trčil še v parkirano vozilo ob cesti. Voznik Kempers je bil v nezgodi lažje ranjen, sopotnik na sprednjem desnem sedežu Primož Gerkman iz Cerkelj, star 21 let, pa huje. ● H. J.

Inženirji in tehniki o varstvu pri delu

Zahteva za sprejem evropskih standardov

Bled, 28. oktobra - Pred dnevi je bilo na Bledu 12. posvetovanje o varstvu pri delu. Na srečanju, ki ga je organizirala Zveza društev varnostnih inženirjev in tehnikov Slovenije ob pomoči gorenjskega društva, je okrog 250 udeležencev spregovorilo predvsem o vzgoji in izobraževanju za varno delo.

V Zvezi društev varnostnih inženirjev in tehnikov Slovenije namreč ugotavljajo, da skoraj 70 odstotkov vseh poškodb pri delu v industriji nastaja prav zaradi pomanjkljivega znanja. Takšna ocena velja, kot je pojasnil v pogovoru za Gorenjski glas predsednik slovenske zveze Tone Kapus iz kranjske Save, tudi za gorenjske tovarne.

Med posvetom so zato kar osem referatov posvetili vprašanju izobraževanja v lastnih vrstah. Glede na zahteve sodobnega razvoja so terjali spremembe v programu višje varnostno-tehnične šole v Ljubljani. V njej bodo morali uvesti, kot so zapisali v enega od končnih sklepov posveta, izobraževanje na drugi stopnji in tudi podiplomski studij. Drugih šest referatov je obravnavalo zlasti oblikovanje nove zakonodaje za razna področja varstva pri delu.

Vprašanja ustrezne zakonske regulative so bila vodilo popoldanske okrogle mize. Razpravljalci so zahtevali, da mora zakonodaja temeljiti na dognanjih stroke, pri čemer mora dobiti varstvo pri delu tudi ustrezno ekonomsko težo. Nedopustno je namreč, kot je poudaril predsednik Kapus, da letni stroški za poškodbe v marsikateri tovarni dosegajo vrednost mesečnih plač vseh zaposlenih. Po drugi strani je prav tako nerazumljivo, da poklicnih boleznih še vedno ne obravnavajo enakovredno kot poškodbe pri delu. Pomanjkanje denarja za varstvo pri delu je privedlo celo do ukinjanja obratnih ambulanz in preventivnih pregledov za delavce, kar bo na daljši rok gotovo prispevalo k povečanju števila invalidov.

Strokovnjaki za varstvo pri delu so na Bledu še predlagali, naj bi vse izvršilne predpise povzeli po državah EGS, s čimer naj bi tudi pri nas omogočili upoštevanje evropskih standardov. Svoj prispevek ko posodabljanju je pristavil tudi mariborski inštitut, ki je predstavil najsoodnejši informacijski sistem za potrebe varstva pri delu.

Drugi dan posveta so udeleženci obravnavali zahteve EGS po varni ureditvi delovnih priprav in naprav. Seznanili so se z vsem, kar jim bo pripomoglo pri odločanju o nakupu nove opreme na tujem. Posvet so sklenili z razpravo o izobraževanju delavcev, ki se ukvarjajo s prevozom nevarnih snovi. S sprejetimi stališči bodo seznanili odgovorna ministrstva, od katerih pričakujejo uresničitev svojih zahtev. ● Stojan Saje

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Pijanski par

Ona D. S. in on A. R. iz Frankovega naselja v Škofji Loki, ki sicer živita skupaj, sta že dobra znanca policije. Nedavno tega je ona, bilo je pozno zvečer, spet klicala na pomoč može v motordrem, češ da njena druga polovica razgraja po stanovanju in jo hoče pretepati. Policista sta na kraju samem ugotovila, da si ženska izmišlja; A. R. je bil res pijan, vendar tudi ona ni bila čista. Cel dan sta skupaj popivala, prišla okajena domov, ob srečanju z realnostjo pa sta se sprla. Žal je njuna realnost tudi otrok, ki mu ob takšnih starših gotovo ni lahko. Policisti so o dogodku poročali Centru za socialno delo, žensko pa opozorili, naj si ne izmišlja.

Gost in natakarica k sodniku

Pri sodniku za prekrške v Škofji Loki se bosta zagovarjala P. B. iz Stare Oselice in natakarica D. H. iz gostilne na Trebiji. P. B. je proti večeru prikolovratil v lokal že pijan, natakarica mu je kljub temu postregla s pijačo, ko mu je nato ni več hotela dati, pa je gost ponorel; razbijati je začel nedolžne kozarce in grozil, da bo vse razbil. Policisti, ki so prihтели na telefonski klic M. O., so sodniku prijavi oba. Natakarica bi pač lahko vedela, da že pijanemu možaku ne sme dajati pijače, pa če je je še tako potreben.

Stare zamere

S. M. iz Frankovega naselja je policistom prijavil A. V. iz Form. Le-ta je napadel - oklofutal in zlasal - njegovo ženo, ko sta bila na obisku pri Sv. Duhu. Policisti so stvar preverili in ugotovili, da drži, zaradi kakšnih starih zamer pa se je A. V. fizično lotil nič hudega sluteče ženske, pa jih ni pretirano brigalo.

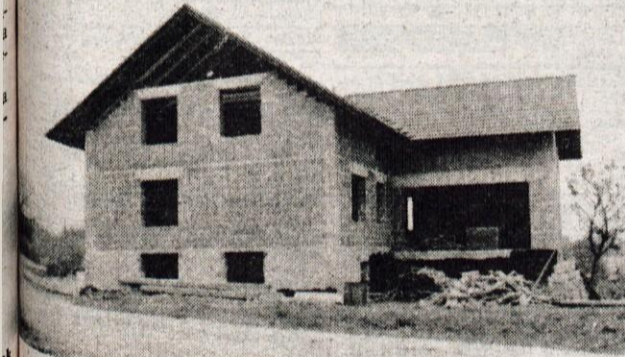
Ni bilo večerje

D. J. je zvečer prišel domov "v rožicah". Namesto da bi se tako tudi obnašal, je ponorel, ker ga na mizi ni čakala večerja. Pretepel je ženo, ko se je za svojo mater potegnil mladoletni sin, pa se je korenjaški poglavar družine spravil še nadenj. Hčerka je o svoji nesreči potožila materi, ta pa je brž poklicala policijo. Možaka bo povabil k sebi sodnik za prekrške in ga podučil, da je pijančevanje grda stvar, še grša pa mučenje svojih najdražjih.

NA SONČNI STRANI ALP

Križi s črnimi gradnjami

Škofja Loka, 28. oktobra - Tudi hiša, ki na črno vznikne sredi samotnega travnika, je ekološki greh, skrunitev prostora, le da ljudje namajo praviloma gledajo bolj tolerantno kot na tovarniški dimnik, katerega se valijo saje.

Pred kratkim smo pisali o štirih črnih stanovanjskih gradnjah ob robu mesta Škofja Loka, ki jim preti rušenje. Če se bo s tega občinski izvršni svet odločil zanj in zalozil stroške rušenja, bo urbanistična inšpekcija za taka dela nima denarja. Izvršni svet se še ni odločil, zvedeli pa smo, da je pogodba z izvajalcem podpisana, podjetjem Gradnje Kranj, za tovrstne opravke podpisana. Domače podjetje Tehnik je posel zavrnilo, ker njegovi delavci na domačem terenu tega ne počnejo radi; v ušesih jim še vedno zvečuje kritike ob rušenju črne gradnje na Godešiču pred četrto stoletje. "Rablji" bodo torej Kranjčani, trenutno pripravljajo predračun stroškov rušenja za nekaj objektov.

Občinska vlada torej očitno namerava vpeljati večji red v pozidavi kmetijske zemlje, čeprav - kot rečeno - o usodi štirih črnih gradenj, za katere je inšpekcijski postopek že končan, še ni rekel zadnje besede. Na našem posnetku je hiša nad Plevno, ki jo je v fazi izkopa občinski izvršni svet meseci dal zasuti, pa jo je nato vztrajni črnograditelj vendarle pripeljal do strehe. V posmeh vsem zazidalnim načrtom, prepovedim, redu, graditeljem, ki zidajo legalno in ne nazadnje gradbeno dovoljenje stane precej potrpljenja in denarja. ● H. J., foto J. Cigler

30.10. - 9.11.   ODPRTO: PO-PE 8.30-19 SOBOTA 8-13 INFORMACIJE 064/50795

SALON POHIŠTVA DETELJICA

Akcijaska prodaja sedežnih garnitur!

Po izredno ugodnih cenah!!

POLEG TEGA VAM NUDIMO POHIŠTVENE IZDELKE IZ REDNE LASTNE PROIZVODNJE TER IZDELKE DRUGIH PROIZVAJALCEV

PRIDITE, NE BO VAM ŽAL!

UGODNO ZA GOTOVINO

MASIVNA KOTNA KLOP Z MIZO

SAMO 15.716 SLT

PISALNA MIZA

SAMO 3.932 SLT

MALI OGLASI

☎ 217-960

APARATI STROJI

Prodajni STEDILNIK (4 plin, 2 elektri-
ka), električni RADIATOR in termoaku-
mulacijsko PEČ - cena za kos 1.500 SLT
ter pomivalno MIZO - cena 700 SLT.
Ogled popoldan. Vaska Žaberl, Alpska
54, Lesce 18409

Prodajni nov 4-nitni, namizni OVER-
LOCK. ☎ 216-153 18459

Poceni prodajni 50-litrski BOJLER. Sp.
Bessica 70/a 18463

IZPOSOJA videokamer; enostavna upo-
raba! ☎ 241-265 18900

Prodajni nov ŠIVALNI STROJ Ruža Step.
v kovčku ter nov nerabljen DVOSED
Meblo. Informacije na ☎ 327-558 18909

FOTOKOPIRNI STROJ Canon 305, odli-
čen, z opremo, prodajni. ☎ 212-151
18919

Industrijski ŠIVALNI STROJ Singer, pro-
dam. ☎ 212-907 18929

Prodajni 100-litrski kombiniran BOJLER.
☎ 66-702 18945

PRALNI STROJ v okvari, prodajni za
1.700 SLT. ☎ 70-191 18960

HLADILNIK, prodajni za 6.000 SLT. Sen-
čar, Zl. polje 3/d, Kranj 18965

Prodajni PISALNI STROJ Unis TBM, v
kovčku. ☎ 81-834 18985

Prodajni 1 leto star SESALEC Iskra. ☎
621-765 18987

Ugodno prodajni termoakumulacijsko
PEČ, 3 kW. ☎ 57-821 18990

Prodajni trajnožarečo PEČ. Jesenice, ☎
84-225 18993

Prodajni Kupperbusch. ☎ 84-354 18999

Prodajni termoakumulacijsko PEČ. ☎
77-683, zvečer 19003

Prodajni plinski BOJLER. ☎ 51-458

Prodajni barvni TV, star 6 let in SESALEC.
☎ 41-373 19009

OVERLOCK Pfaff, nov, z garancijo, pro-
dam. ☎ 215-650 19013

C 64 Jostick + kasetar, prodajni za 250
DEM. ☎ 633-488 19021

Poceni prodajni dva 10-litrski BOJLERJA
Gorenje, 140-litrski HLADILNIK Gore-
nje tip 4715 - lux in 80-litrski kombinir-
ni BOJLER Lagune 86 E, za kopalnico.
Sebenje 18, Križe 19033

Zelo ugodno prodajni nov brezžični TE-
LEFON. ☎ 324-538 19040

Izredno ugodno prodajni nov oljni GORI-
LEC. ☎ 324-538 19041

Prodajni termoakumulacijsko PEČ, 4 kW.
☎ 325-526, popoldan 19046

Prodajni STEDILNIK in PEC na trda go-
riva. ☎ 212-191 19049

Tobi PEČ za centralno ogrevanje, 23 ccal,
zelo malo rabljena, prodajni. ☎ 77-276
19059

Ugodno prodajni novo zamrzovalno
OMARO. ☎ 51-228 19060

Prodajni RAČUNALNIK Sharp MZ 721,
☎ 311-158 19072

Barvni TV Gorenje, prodajni za 300
DEM. ☎ 311-158 19073

Ugodno prodajni SILOREZNICO puhal-
nik. ☎ 82-253 19092

Prodajni nov ŠTEDILNIK Kupperbusch.
☎ 215-426 19094

Poceni prodajni nov "GAŠPERČEK"
Kupperbusch. ☎ 211-912 19096

gostilna sejem
KRANJ, STARA CESTA 25
Dnevno vam nudimo divjačino, ribe in vse
vrste ostalih jedi po naročilu. Obenem pa vas
vabimo, da preživite prijeten sobotni
večer ob duetu Sezam. Sprejemamo
rezervacije za poslovna kosila, zaključene
družbe in ohceti. Rezervacije po telefonu
222-233.
Se priporočamo!

GLASBILA

Prodajni 32-basno klavirsko HARMONI-
KO. ☎ 218-930 18927

Prodajni SYNTHESIZER Yamaha DSR
2000 in OJAČEVALEC. ☎ 46-137 18981

SYNTHESIZER PS 140, prodajni. ☎
214-318, popoldan 19012

GRADBENI MATERIAL

Ugodno prodajni LEPILO za stropor. Ja-
pelj. ☎ 59-037 18921

Prodajni električne CEVI za v beton. ☎
44-078, zvečer 18931

Prodajni nove RADIATORJE Jugoterm.
☎ 45-688 18967

KUPIM

Prodajni suhe hrastove PLOHE, deb. 30
in 50 mm. ☎ 75-310 19002

Prodajni 500 kosov novih STREŠNIKOV
Dravograd. ☎ 48-580 19038

Prodajni novo OKNO, dim. 100 x 140 cm,
z roletno. ☎ 83-274 19044

Prodajni STIROPOR, 5 cm in stekleno
VOLNO. ☎ 312-322 19087

IZOBRAŽEVANJE

INŠTRUIRAM matematiko za vse stop-
nje. ☎ 310-803 18926

Pozor! Začetno UČENJE za našega otro-
ka. ☎ 70-191 18961

INŠTRUIRAM angleščino za OŠ in SS.
☎ 213-418 19064

INŠTRUIRAM angleščino za OŠ in SS.
☎ 422-224, Tadeja 19074

Harmoniko in glasbeno teorijo, POUČU-
JEM. ☎ 310-291 19085

KUPIM

Kupim PEČ na trda goriva, širina največ
45 cm. ☎ 74-683 18956

Kupujem stare predvojnne RAZGLEDNI-
CE. ☎ 84-058 19000

Kupim domača JABOLKA. ☎ 620-701
19017

CITROEN GS, GA, CX, Visa, nevozno,
kupim. ☎ 691-946 19068

LOKALI

V najem vzamem DELAVNICO, od 20
do 30 kvad. m., v Kranju ali bližnji okoli-
ci. ☎ 218-767, od 7. do 8. ure 18922

Oddam poslovne PROSTORE. SSS Rado-
vljica, Gorenjska 25 19071

STRAŽIŠČE, tel.: 311-600,
Križnarjeva pot 4
Uredite si vrt z našo pomočjo.
Drevesnica PINO vam nudi
pestro izbiro iglavcev
in grmovnic
s celotno izvedbo del.
Obiščite nas!
Mercator - KŽK Kmetijstvo -
Kranj

ROLETE, ZALUZIJE, lamejne ZAVESJE,
naročite na ☎ 75-610 19075

OPRAVLJAM prevoze oseb in tovora s
kombijem. ☎ 331-061 19076

MONTAŽA in POPRAVILO TV anten.
☎ 57-420 19093

OBLAČILA

Poceni prodajni moška in otroška OBLA-
ČILA. ☎ 324-688 18918

Oddam razna dekliska OBLAČILA. ☎
323-632 18932

Prodajni belo dolgo POROČNO OBLE-
KO, št. 38 - 40. ☎ 44-575 19019

OTROŠKA OPREMA

Prodajni leseno STAJICO. ☎ 324-574
18939

Prodajni 2 otroški POSTELJICI, z opre-
mo. ☎ 324-574 18940

OSTALO

Prodajni GAJBICE. Frelih, Posavec 64,
Podnart 17533

Sl. Prešernov spominski KOZAREC v
Kranju, Titov trg 16 18031

Prodajni uokvirjen GOBELIN, 48 x 108
cm, Tomšičeva 30, Kranj 18963

Prodajni novo tovorno PRIKOLICO, Sl.
Loka 78, Škofja Loka 18969

Prodajni verižno KLJUČAVNICO z alar-
mom. ☎ 81-834 18982

Prodajni mešana DRVA. ☎ 622-535
18988

Prodajni zlojživ invalidski VOZIČEK.
☎ 58-104, popoldan 19006

Prodajni nove 200-litrške SODE za goril-
no olje. ☎ 212-191 19048

Prodajni dva GOBELINA - Alpe, Jesen.
50 x 40. ☎ 801-132 19077

PRIDELKI

Prodajni ZELJE v glavah. Jenko, Gorenja
vas 39 - Reteče 18924

Prodajni ZELJE v glavah. Hafner, Zabr-
ca 21. ☎ 44-679 18953

Prodajni ZELJE v glavah in FIŽOL. ☎
40-088 18978

POSESTI

Oddam GARAŽO na Planini - pri Kot-
lovnici. ☎ 213-243, od 16. ure dalje 18958

V najem oddam HIŠO z vrtom in garažo,
v Kranju. ☎ 45-558 19016

RAZNO PRODAM

Prodajni SPALNICO in ŠTEDILNIK (2
+ 4). ☎ 48-139 18781

Prodajni suhe hrastove PLOHE in invalid-
ski VOZIČEK. Sušnik, Meja 1, Mavčiče,
☎ 40-100 18913

Prodajni GRAMOFON - 2 x kasetar, CD
plošče, novo. ☎ 51-485 19004

Prodajni KADI za namakanje in tenis
LOPAR. ☎ 41-373 19008

STAN. OPREMA

Prodajni zakonsko POSTELJO, dim. 160 x
200 cm. ☎ 46-079 18910

Prodajni ZELJE v glavah. ☎ 40-179
18911

Prodajni pisarniško OMARO, MIZO in
STOLE. ☎ 620-268 18968

Prodajni MIZO, 150 x 86 cm in 6 STO-
LOV. ☎ 81-847, po 21. uri 19029

Prodajni nov dvojni UMIVALNIK Kolpa-
san. ☎ 46-665 19095

STANOVANJA

Mlada 3-članska družina nujno potrebuje
manjše STANOVANJE - skromno streho
nad glavo, za krajši čas. Brez predplačila.
Šifra: ČLOVEŠKA POMOČ 18427

Mlad par s hčerko potrebuje za krajši čas
skromno STANOVANJE. Šifra: KLJIC V
SILI 18903

Zamenjam 1.5-sobno družbeno STANO-
VANJE, na Planini III., za večje. ☎
325-834 18912

Družbeno STANOVANJE, 54 kvad. m., v
Radovljici, zamenjam za večje, na Bledu.
18915

Naslov in oglašnem oddelku. 18915

Družbeno 2-sobno STANOVANJE zame-
njam za večje. ☎ 328-733 18935

V Radovljici prodajni 1-sobno STANO-
VANJE. ☎ 74-433 18952

V najem oddam STANOVANJE na Mir-
ki pri Begunjah. ☎ 51-958 18979

V Kamniku najemem SOBO za 6 mese-
cev. ☎ 82-593, po 18. uri 18995

Slovenijašport
Ljubljana

vabi k sodelovanju novega sodelavca za prosto delo-
vno mesto
PRODAJALEC V PE KRANJSKA GORA
za določen čas, s polnim delovnim časom.
Poleg splošnih zakonskih pogojev morajo kandidati
izpolnjevati še naslednje:
- dokončana šola za prodajalce, stopnja zahtevnosti
IV.
- do 3 let ustreznih delovnih izkušenj
- pasivno znanje enega tujega jezika

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj
kandidati pošljejo v roku 8 dni na naslov: Slovenija-
šport, p. o., Ljubljana, Dalmatinova 1. O izbiri bomo
kandidate obvestili v roku 30 dni od objave.

GORENJSKI GLAS

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
GKZ TZO »Sloga« Kranj
Jezerska 41
64000 Kranj

objavlja prosta dela in naloge
VODJA HRANILNO-KREDITNE SLUŽBE

Pogoji:
- najmanj izobrazba V. stopnje ekonomske ali druge ustrez-
ne smeri, tri leta delovnih izkušenj

Mandatna doba traja štiri leta.
Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandi-
dati pošljejo v 8 dneh na naslov: GKZ TZO »Sloga« Kranj,
Jezerska 41, 64000 Kranj.
O izbiri bomo kandidata obvestili v 15 dneh po končanem
razpisnem postopku.

**IZKORISTITE ŠE ZADNJO PRILOŽNOST NAKUPA PO STARIH
CARINSKIH DAJTVAH NA DVA OBROKA**

HI FI STOLP: CD gramofon, digitalni radio, ura, budilka, spomin, dvojni
kasetofon, navadni gramofon, daljinsko upr. **SAMO 21.990,00 SLT**
VIDEOREKORDER, 3 glave, VPS, počasni posnetek, 8/365 dni,
daljinsko upr., LCD **SAMO 23.490,00 SLT**
televizorji, ekran 70, 51 cm, z ali brez TTX
za takojšnje gotovinsko plačilo 5 % POPUST

del čas
od ponedeljka
do petka
9 do 12 ure,
od 15 do 19 ure
CENTER KRANJ
C. Talcev 3
(pri gostilni Blažuni)
tel.: 212-367

KRANJ
Koroška c. 16
tel: 064/212 249

ŽREBANJE
30. 12. 1991

Rezultati bodo objavljeni v
Gorenjskem glasu

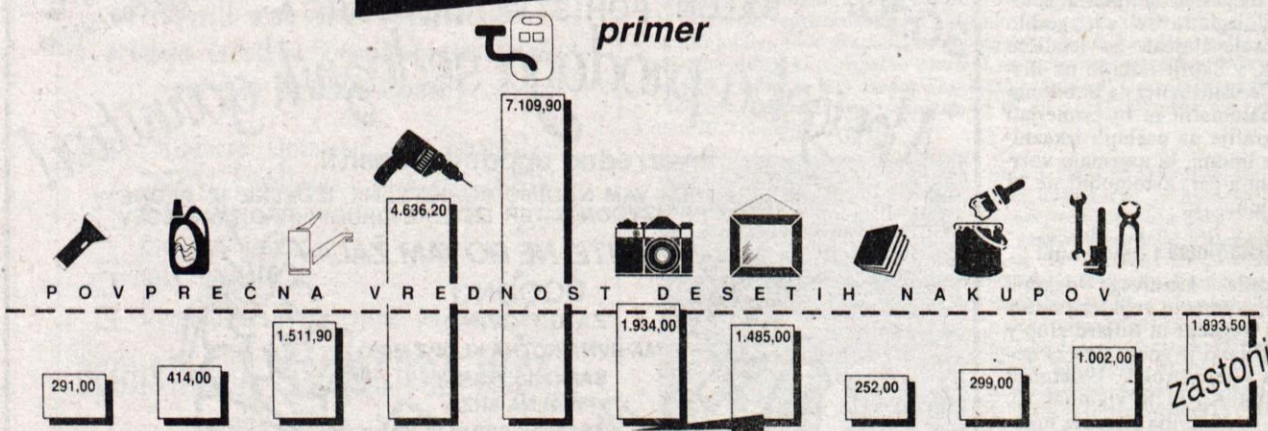
**NAGRADNA IGRA,
V KATERI SODELUJE
VSAK
PILJEC**

1. nagrada
VIDEOREKORDER
2. nagrada
BON V VREDNOSTI 4.000,00 SLT
3. nagrada
10 x PIZZA IN PIVO V PIZZERIJI ORLI TENETIŠE
- 4., 5. nagrada
BON V VREDNOSTI 1.500,00 SLT

JEANS CLUB PETRIČ - NAJ... JEANS CLUB

Končno nekaj zastonj!

v Metalkini blagovnici Kamnik

Po desetih nakupih kateregakoli blaga v Metalkini blagovnici
Kamnik in ne glede na vrednost ima kupec posebno ugodnost:

pri enajstem zaporednem nakupu se kupcu odšteje povprečna
vrednost predhodnih desetih nakupov. Možnost nakupov
velja pri gotovinskih plačilih do konca leta 1991.

Vključite se v akcijo!

**MOTORJI
KOLESA**

Prodajni BT 50, letnik 1987. ☎ 631-503

KOLO Sport, prodajni za 400 SLT. Tomšič-
eva 30, Kranj 18962

KOLO city bike Rog 9/90, prodajni za
7.800 SLT. Partizanska 12, Kranj 18964

Prodajni MOPED Colibri, letnik 1990.
☎ 323-261 19065

Prodajni BT 50 ali menjam za ATX.
76-016 19091

OBVESTILA

J & J TV, VIDEO, HI-FI, SERVIS. Popra-
vljamo vse vrste TV, VIDEO in HI-FI
NAPRAV. ☎ 329-886 16355

PLESKARSKA DELA opravimo hitro in
poceni! ☎ 241-483 18464

TIPKAM, LEKTORIRAM - laserski tisk.
☎ 312-221 18485

RTV SERVIS Samsung, Gorenje! ☎
216-945 18539

OBNOVA trakov za printerje. ☎
061/576-078 18570

IZDELUJEM aluminijaste tople grede.
☎ 216-208 18934

SERVISIRANJE in priprava avtomobilov
z zimo. Storitve in cene so konkurenčne!
AMD Škofja Loka, ☎ 622-369 18970

Kvalitetno ČISTIM talne obloge in vzme-
tnice. ☎ 81-834 18986

OPRAVLJAMO soboslikarska dela. ☎
214-330 18997

OBUTEV po ugodni ceni! "Korak", Pre-
šernova, Radovljica 19001

ČISTIM itisone, tapisone, avtosedeže. ☎
632-437 19015

"Orbitor" RTV Servis Gorenje, Samsung.
☎ 216-945 19043

POLAGAM keramične ploščice. ☎
65-705 19066

RESTAVIRAM starine, slike in freske.
☎ 45-372 19067

OPTIKA
POSLOYALNICA KRANJ
 Cesta JLA 18
 nasproti porodnišnice
 Telefon: 212-196

VELIKA IZBIRA UVOŽENIH OKVIRJEV, STEKEL IN SONČNIH OČAL

PREGLEDI VIDA: ponedeljek, sreda od 14. - 15. ure
 torek od 15. - 17. ure
 četrtek od 8. do 10. ure

Odperto:
 od 8. - 18. ure
 sobota od 8. - 12. ure

SE PRIPOROČAMO!

Prodaj STANOVANJE v Skofji Loki, 61
 m. ☎ 631-422 19020
 Železniki oddam opremljeno GAR-
 SONJERO. ☎ 79-982 19042
 Dobro STANOVANJE v Podlubniku,
 prodaj. ☎ 622-615 19078

VARSTVO
 Udaj dopoldansko VARSTVO otrok.
 ☎ 217-575 19056

VOZILA DELI
 Prodaj 5 zimskih GUM s platišči,
 13. ☎ 212-716 18229
 Prodaj zimske GUME za Jugo 45.
 ☎ 55 18916
 Prodaj nove BLATNIKE, PRAGE, MA-
 KO za Z 101. ☎ 81-834 18983
 Prodaj lita PLATIŠČA za Zastavo. ☎
 1075 18989
 Prodaj štiri GUME, dim. 155-70-13. ☎
 205 18994
 Prodaj 100, letnik 1975, prodaj za rezer-
 vne dele. ☎ 242-718 19030
 Prodaj CITROEN - rabljeni rezervni deli, pro-
 daj. ☎ 691-946 19069
 Prodaj kiper VENTIL - SVEČO, 4 stop-
 ke. ☎ 421-550 19070
 Prodaj nove zimske GUME za Z 750.
 ☎ 312-322 19081
 Prodaj prednjo MASKO in KLJUČAV-
 CO za R 4. ☎ 312-322 19086

VOZILA
 Prodaj karamboliran JUGO 55, letnik
 89. ☎ 218-752 18722
 Prodaj GOLF JXD, letnik 1987, prodaj ali me-
 njam za cenejši avto. ☎ 325-438
 Prodaj NO 45 S, letnik junij 1985, ugodno pro-
 daj. ☎ 061/631-437 18786
 Prodaj novi prodaj GOLF diesel, letnik 1987,
 ☎ 631-364 18847
 Prodaj ŠKODO 105 S. ☎ 57-918 18907
 Prodaj prodaj MAZDO 323, letnik
 80, Pogačnik, Kamna gorica 17, ☎
 812 18908
 Prodaj Z 101, letnik 1979, registrirana
 14. 2. 1992 ali menjam za konja in Z
 za dele. ☎ 48-065 18914
 Prodaj 150, letnik 1981, neregistrirana, pro-
 daj. ☎ 311-052 18920
 Prodaj prodaj Z 101, letnik 1987, bele
 gume, registrirana do oktobra 1992. ☎
 478, od 15. ure dalje 18923
 Prodaj neregistrirano ŠKODO 105 L, le-
 tik 1978. ☎ 47-676 18925
 Prodaj FIESTA 1.4 CLX, 5 vrat, nov, pro-
 daj. ☎ 212-907 18928
 Prodaj R 4 in SCHIROCCO GTI. Stare-
 nca 27, Kranj - Čirče 18930
 Prodaj JUGO 45, letnik 1989, z dodatno
 opremo. ☎ 79-096 18933
 Prodaj CITROEN GS 1.3, letnik 1979,
 ☎ 43-043 18935
 Prodaj GOLF diesel, letnik 1983. Janja
 Vetršašnik, Zg. Bela 22, Predvor 18936
 Prodaj GOLF D, garažiran in PEUGE-
 T 304. ☎ 47-235 18937
 Prodaj ohranjeno Z 101, letnik 1981.
 ☎ 73-186 18941
 Prodaj Z 101, letnik 1982, dobro ohran-
 jena. ☎ 73-186 18942
 Prodaj Z 101 GT 55, letnik 1983, regi-
 strirana. ☎ 216-115 18943
 Prodaj 126 BIS, letnik 1991, bel, prodaj.
 letnik 94 18944
 Prodaj ŠKODO 105 L. Cena po dogovo-
 r. ☎ 68-406 18946
 Prodaj Z 101, letnik 1980, 73.000 km.
 ☎ 68-568 18947
 Prodaj 4 GTL, letnik 1987, prodaj. ☎
 61-686 18948
 Prodaj Z 101 GTL 55, letnik 1989. ☎
 127 18951
 Prodaj 128, letnik 1988, menjam za R 4 GTL.
 vavka 11/b, Bled 18954
 Prodaj JUGO Korali 55, letnik 1990,
 100 km, registriran do 25. 9. 1992. ☎
 609 18955
 Prodaj PEUGEOT 205 XS, letnik 1989,
 dobro ohranjen, prevoženih 24.000 km.
 ☎ 631-096 18957
 Prodaj ali menjam JUGO 55 Skala za
 prodaj. ☎ 45-688 18966
 Prodaj Z 750, letnik 1978, neregistrira-
 na. ☎ 45-478 18971
 Prodaj Z 101, letnik 1976. ☎ 242-292
 18974
 Prodaj OPEL SENIOR, letnik 1983, v
 stanju. ☎ 421-163 18976
 Prodaj R 5 Expres, skoraj nov, primeren
 za obrtnike ali trgovino. ☎ 421-163
 18977
 Prodaj Z 125, letnik 1977, dobro ohran-
 jena. ☎ 215-643 18980
 Prodaj prodaj R 21, neregistriran. ☎
 613-102 18992
 Prodaj R 18, letnik 1985. ☎ 214-330
 18996

Prodaj 126 P, letnik 1977, registriran do
 julija 1992. ☎ 216-212 18998
 Prodaj DAIHATSU Sharad diesel, le-
 tik 1991. ☎ 40-143 19010
 Prodaj 101 GTL, letnik 1986, 18.500
 km. ☎ 50-726 19014
 Prodaj 126 P, letnik september 1986.
 ☎ 88-697 19018
 R 5 GT Turbo, letnik 1990, ugodno pro-
 daj. ☎ 217-844 19023
 Prodaj JUGO 55, letnik 1985. Boštjan-
 va 6/a, Lesce. ☎ 74-006 19026
 OPEL CORSO 1.2, letnik 1991, prodaj.
 ☎ 218-414 19027
 Prodaj Z 101 Mediteran, letnik 1980.
 ☎ 620-111 19032
 Prodaj Z 101 GTL 55, letnik 1986, pre-
 voženih 60.000 km. ☎ 622-536, zvečer
 19035
 Prodaj LADO Samaro 1300 S, letnik
 1989. ☎ 47-034 19036
 R 5, nov, neregistriran, s "šibedahom",
 prodaj. ☎ 242-685 19047
 Ugodno prodaj nov GOLF, neregistri-
 ran, troje vrat, rdeče barve. ☎ 47-469
 19051

volna pletenine
BIANKA
 KRANJ CANKARJEVA 4

Prodaj JUGO 45, letnik 1986, dobro
 ohranjen, garažiran, z dodatno opremo.
 ☎ 57-792 19055
 Prodaj Z 101, letnik 1986, registrirana.
 ☎ 78-882, Bled 19058
 Prodaj GOLF, letnik 1982 ali menjam
 za mlajši. ☎ 312-255 19061
 Ugodno prodaj Z 128, letnik 1986. ☎
 45-532 19062
 Ugodno prodaj PEUGEOT 405 GL, le-
 tik 1989. ☎ 241-685 19063
 R 4 in CITROEN GS, prodaj. Perko,
 Zasavska 2/a, Lesce 19079
 Prodaj Z 101, letnik 1977, celo ali po de-
 lih. ☎ 46-665 19080
 Prodaj dobro ohranjen JUGO 45, letnik
 1983. ☎ 214-719 19083
 Prodaj R 4 GTL, letnik 1987, ohranjen.
 ☎ 312-322 19084
 Prodaj Z 101, letnik 1986. ☎ 633-140
 19088
 Prodaj Z 750, registrirana, volzna, Jarc,
 Okroglo 19, Naklo 19089
 Menjam HONDO Civic 1.5 GL, letnik
 1990. ☎ 59-152 19098
 SIMCO Horizon, letnik 1979, garažirana,
 ugodno prodaj. ☎ 323-752, popoldan
 19099

ZAPOSLITVE
 Mlado dekle išče zaposlitev v STREŽBI.
 Šifra: NATAKARICA 18313
 Mamica z dvema otrokoma nujno potre-
 buje dodatni ZASLUŽEK ali DELO na
 dom. Šifra: STISKA 18675
 Nujno potrebujem redno ali honorarno
 ZAPOSLITEV v gostinstvu. Šifra: STRE-
 ŽBA 18902
 Uspešna zastopniška skupina išče SODE-
 LAVCA. ☎ 59-063 18917
 Z malo truda do zaslužka! ☎ 861-321
 18950
 V dopoldanskem času iščem honorarno
 ZAPOSLITEV. ☎ 77-609 18973
 Iščem dodatno ZAPOSLITEV, razen
 akvizitstva. ☎ 81-834 18984
 Nujno iščem DELO na domu. ☎ 58-091,
 Franc 19007
 Terenska PRODAJA zanimivih artiklov.
 ☎ 57-313 19025
 DELO na vašem domu, delovne izkušnje
 niso potrebne! Pošljite kratak življenjepis
 in kuverto z vašim naslovom ter znakom,
 nato boste dobili potrebna navodila. Na-
 da Pavlovič, Log Ivana Krivca 10, 64270
 Jesenice 19034

JEANS CLUB
 KRANJ, KOROŠKA C. 16.
 tel.: 212-249

Ste brez zaposlitve in pripravljeni resno
 delati? DZS vam nudi pošteno plačano
 ZAPOSLITEV. ☎ 74-584, med 9. in 12.
 uro 19050
 Zaposlim samostojnega AVTOKLEPAR-
 JA. Naslov v oglašnem oddelku. 19053
 AKVIZITERJI! Obrtnik išče POTNIKE
 za pridobivanje novih strank. Dobro pla-
 čilo! Šifra: PREHRANA 19097

ŽIVALI
 Poceni prodaj odlične PSE čuvaje. Peter-
 nelj, Podbrezje 32, Duplje 18959
 Prodaj 6 tednov stare PUJSKE. Zg. Laze
 20, Zg. Gorje 18991
 Prodaj 7 mesecev staro ŽREBICO pra-
 ma. ☎ 65-037 19011
 Prodaj 140 kg težkega PRAŠIČA. T.
 Fajfarja 35, Cerklje 19022

Dobrim ljudem oddam dva majhna
 KUŽKA. ☎ 78-608 19024
 Prodaj 7 tednov starega BIKCA. Zg. Bit-
 nje 67. ☎ 312-237 19028
 Prodaj breje OVCE. Minka Dolar, Begu-
 nje 104 19031
 Prodaj mlado KRAVO, dobra mlekarica.
 ☎ 40-644 19037
 Prodaj jahalno KOBILO, stara 20 mese-
 cev. ☎ 723-632 19039
 Rjave JARKICE, prodaj. Stanonik, Log
 9, Skofja Loka, ☎ 65-546 19052
 Prodaj 1/4 mlade KRAVE in 1/2 TELE-
 TA. ☎ 57-937 19054
 Prodaj 300 kg težko TELICO in KRA-
 VO pred drugo telitvijo. ☎ 723-147 19082
 Prodaj BIKCE za nadaljno rejo. ☎
 79-868 19090

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi našega
 dragega očeta, starega očeta,
 brata, tasta in strica

MIRKA LAPANJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom
 in prijateljem za izraženo sožalje, darovano cvetje in
 spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvalju-
 jemo dr. Dušanu Bavdku za dolgoletno zdravljenje,
 g. Jeriču za pripravo pogrebnih slovesnosti, ZZB NOV
 Visoko, pevcem iz Nakla, g. Ivanu Grosu za lep nago-
 vor in vsem, ki ste ga spremlili na njegovi zadnji poti.

ZALUJOČI: sinova Srečko in Andrej z družinama.
 Milje, 25. oktobra 1991

V SPOMIN
 Odšla si, ne da bi se poslovila,
 zato še bolj boli,
 tolažba meni je edina,
 da nekaj snidem se vsi.

28. oktobra je minilo žalostno
 leto, odkar nas je mnogo
 prezgodaj zapustila naša
 mama, stara mama, sestra in
 teta

KRISTINA FRELIH
 iz Davče

Hvala vsem, ki obiskujete njen zadnji dom in priži-
 gate sveče!

VSI NJENI

Sporočamo žalostno vest, da nas je po hudi
 bolezni v 30. letu starosti zapustila naša ljubljena
 hčerka, sestra in teta

MARJETA FENDE
 iz Britofa 235

Od nje se bomo poslovili v sredo, 30. oktobra
 1991, ob 15. uri, na pokopališču v Predosljah.

ZALUJOČI: Vsi njeni

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi naše drage žene, sestre, tete,
 svakinje in sestrične

MARIJE KIRCHER-KALAN

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, pri-
 jateljem in znancem za izrečeno sožalje, daroval-
 cem cvetja ter vsem, ki ste jo spremljali na zadnji
 poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Prašnikarju,
 dr. Drinovcu, dr. Benediku ter medicinskim ses-
 tram Odd. 600 na Golniku za izredno pozorno ne-
 go v času njene hude bolezni ter dr. Terčonu za
 zdravljenje in obiske na domu. Zahvaljujemo se go-
 vorniku ZB NOV Orehek - Drulovka za izrečene
 tople besede slovesa, g. župniku za opravljen obred
 ter pevcem Društva upokojencev Kranj za zapete
 žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

ZALUJOČI: Vsi njeni

Zaman je bil Tvoj boj,
 zaman vsi dnevi upanja,
 trpljenja,
 bolezen je bila močnejša
 od življenja. (ljudska)

Ob prvi obletnici smrti
 našega dragega moža in očeta

ANDREJA MRAVLJA
 se ga s hvaležnostjo in ljubeznijo spominjamo.

Hvala vsem, ki ga niste pozabili!
 Žena Anica in sinovi z družinami
 Hotavlje, 18. oktobra 1991

ZAHVALA
 Ob smrti naše drage mame,
 stare mame in prababice

IVANE ZUPAN
 Jurjove mame iz Trboj

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili
 na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli
 izraze sožalja. Iskrena hvala tudi dr. Koselju iz
 Kranja za pomoč pri lajšanju bolečin v zadnjih tren-
 utkih življenja. Posebej iskrena zahvala pevcem in
 g. župniku za lepo opravljen obred.

VSI NJENI

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi ljubega moža, ata, starega ata in
 tasta

BORISA STOJANOVIČA

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem
 in sosedom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in
 spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala
 velja g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred
 in pevcem za zapete žalostinke. Vsem, ki ste nam v
 najtežjih dneh kakorkoli pomagali, iskrena hvala!

VSI NJEGOVI
 Škofja Loka, oktobra 1991

ZAHVALA
 Ob izgubi našega dragega

IVANA RAKOVCA
 kovača iz Besnice

se iskreno zahvaljujemo dr. Bavdku za dolgoletno
 zdravljenje, g. župniku, sosedom, Gasilskemu dru-
 štvu Besnica, ZB in vsem, ki ste ga pospremili k nje-
 govemu zadnji poti.

ZALUJOČI: Vsi njegovi
 Besnica, 22. oktobra 1991

ZAHVALA
 Ob smrti naše drage sestre in tete

FRANČIŠKE JENKOLE

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in
 znancem za podarjeno cvetje in izrečena sožalja.
 Zahvala zdravstvenemu in strežnemu osebju Doma
 ostarelih v Kranju. Posebna zahvala zvonarju, pev-
 cem in g. župniku za lepo opravljen pogrebni
 obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJENI

Slovenija in svet

Remont Jugoslavije ni mogoč

Čeprav je Slovenija to že nekajkrat povedala Evropi in tudi sogovornikom na haški mirovni konferenci, so bili mnogi, med drugim tudi lord Carrington, prepričani, da ne mislimo resno. To je bilo zaznati tudi v petek v Haagu, kjer so bili s slovenske strani Milan Kučan, dr. Dimitrij Rupel in dr. Matjaž Sinkovec.

To je v petek zvečer, po vrnitvi iz Haaga, ugotovil tudi slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel. Dejal je, da Slovenija ne želi biti članica nobene nove skupnosti, ki jo z najnovejšim dokumentom načrtuje Evropska skupnost. Srbija je na nasprotni strani, saj takšne rešitve tudi ne sprejema, ampak vztraja na obnovi federacije, čeprav okrnjene, za Rupla presenetljivo pa je bilo stališče Hrvaške, ki je pristala na novo skupnost suverenih držav skupaj z Makedonijo, Bosno in Hercegovino in Črno goro, kar je tudi po svoje presenečenje, saj smo od Črnogorcev pričakovali enako stališče, kot ga ima Srbija. Slovenija sicer ne odklanja možnega bodočega sodelovanja z novimi državami ali državo na ozemlju bivše Jugoslavije. Zanimivo s petkovega Haaga pa je tudi to, da prvič ni bila omenjena Jugoslavija kot državna tvorba. Slovenija je bila tokrat v Haagu ostrejša. Že pred konferenco je predsednik Kučan pisal lordu Carringtonu. Spoštovanemu lordstvu je slovenski predsednik izrazil protest, ker so v Haag še vedno vabljeni člani puči-

Zahteve po priznanju

Italijanski zunanji minister De Michelis je dejal, da Slovenija lahko pričakuje mednarodno priznanje okrog Božiča, obenem pa je italijanskim poslovnežem odsvetoval sodelovanje z Beogradom. Za priznanje Slovenije in Hrvaške so se zavzeli tudi avstrijski in italijanski krščanski demokrati, ki so na srečanju v Beljaku (sodelovali so tudi krščanski demokrati iz Slovenije in Hrvaške, v Beljaku pa je bil tudi predsednik slovenske vlade Lojze Peterle) o tem sprejeli posebno resolucijo. Za priznanje Slovenije in Hrvaške se je izrekla tudi švedska ljudska stranka. Meni, da bi morale to storiti vse skandinavske države, te pa bodo potlej tudi predlagale sprejem Slovenije in Hrvaške v Konferenco o evropski varnosti in sodelovanju. Priznanje so podprli tudi ameriški kongresniki Elton Gallegly, Robert Dornan, Mervin Dannemeyer, John Doolittle in John Kyl.

stičnega dela zveznega predsedstva, čeprav ignorirajo sklepe konference in sporazume, ki jih sami podpišejo. Slovenija ne bo pristala na nikakršne kompromise, ki bi ogrozili suverenost in polno neodvisnost Slovenije. V Haagu naj zato začne delati delovna skupina za razdružitev. Naša delegacija je ta stališča v petek ponovila. Po vrnitvi iz Haaga pa je Kučan izrazil določeno mero razočaranja, ker se je o Sloveniji malo govorilo, več pa o Srbiji in naporih, da bi jo prepričali k pristanku za osnovanje nove zveze na ozemlju Jugoslavije. O prvi točki dokumenta, priznanju republik, ki to želijo, pa sploh ni bilo govora. Slovenija bo še sodelovala v Haagu, vendar ne več na najvišji ravni, ampak bodo v Haag odhajali naši predstavniki glede na vsebino in težo obravnavane problematike.

Čestitke

Ob avstrijskem državnem prazniku so avstrijskemu predsedniku dr. Kurtu Waldheimu, kanclerju dr. Franzu Vranjtzkemu in zunanjemu ministru dr. Aloisu Mocku čestitali predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan, predsednik vlade Lojze Peterle in zunanji minister dr. Dimitrij Rupel. Milan Kučan je ob dnevu Organizacije združenih narodov poslal čestitko generalnemu sekretarju OZN Perezu de Cuellarju in potrdil zavezanost Slovenije načelom in ciljem ustanovne listine OZN. Kučan je poslal čestitko tudi predsedniku Češkoslovaške Vaclavu Havlu ob 73. obletnici ustanovitve Češkoslovaške.

Nezaslišan molk

Komisija skupščine Slovenije za mednarodne odnose je sprejela poziv ob vojni na Hrvaškem, v katerem obsoja divjanje soldateske in pobijanje nedolžnih ljudi ter uničevanje najdragocenejših zgodovinskih in kulturnih spomenikov. Komisija se sprašuje, doklej bodo Konferenca o evropski varnosti in sodelovanju, Evropska skupnost, OZN, Unicef, Unesco in druge organizacije mirno gledale to dogajanje in se izgovarjale, da gre za naše notranje zadeve. Bo kdo pomagal ljudem, ki umirajo za demokracijo. Samo mednarodno priznanje po sodbi komisije lahko ustavi vojno in brezvestno pobijanje. ● J. Košnjek

Priznanja za žirovski radio

Škofja Loka, 28. oktobra - Na drugem festivalu radijskih postaj v Sloveniji, ki je bil od 25. do 27. oktobra v Moravskih Toplicah, je sodeloval tudi Radio Žiri. V vseh štirih zvrsteh, ki so jih prijavili za tekmovanje, so žirovski radijci med trinajstimi prijavljenimi postajami dosegli visoke uvrstitve.

Dušica Jurman je s komentarem Kaj je novega v RUŽV osvojila prvo mesto, Karla Bernik z dnevno informativno oddajo drugo, drugo mesto je osvojila tudi kontaktna oddaja Kaj bo z vojašnico v Škofji Loki avtorice Dušice Jurman, ter EPP spot Alpina avtorjev Boruta Bogataja, Luke Senice in Janeza Vouka. ● H. J.

Besedilo ustave usklajeno

Ljubljana, 28. oktobra - anes je predsednik skupščine Republike Slovenije in predsednik ustavne komisije dr. France Bučar obvestil novinarje o tem, da je medstrankarsko usklajevanje določil besedila nove ustave v tako imenovani politični koordinaciji končano. Povedal je, da je po resni grožnji po popolni blokadi možnosti priprave nove ustave z vodji poslanskih klubov dosegel načelni sporazum o osnovnih principih usklajevanja besedila, ki ga je sam pripravil. Ocenil je, da je usklajeno besedilo zelo blizu jedrnat in moderni ustavi, čeprav je bilo sprejetih nekaj kompromisov. Kot vsak pravni akt naj tudi ustava le omejuje (kar ni prepovedano, je dovoljeno) zato kratka ustava pomeni več svobode.

O podrobnostih bomo še poročali. ● S. Ž.

Demokrati o lastninjenju

Demokratska stranka Slovenije (naj pojasnimo, da gre za odcepjeni del Slovenske demokratične zveze) prireja danes ob 17. uri v okrogli dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani okroglo mizo o lastninjenju. Znano je, da je bila prav lastninjenje ena izmed spornih točk v SDZ, saj je ožje vodstvo te stranke že pred kongresom nasprotovalo vladnemu predlogu. Na okrogli mizi, ki jo bo vodil dr. France Bučar, bodo sodelovala najeminentnejša imena slovenske ekonomske misli dr. Ivan Ribnikar, dr. Jože Menčinger, dr. Aleksander Bajt in mag. Igor Omerza.

Komemoracije ob Dnevu mrtvih

Jesenice

Četrtek, 31. oktobra

Osrednja žalna slovesnost bo ob 16. uri v Spominskem parku na Plavžu

Rateče ob 17. uri pri spomeniku NOB
Dovje-Mojstrana ob 16. uri pri spomenikih žrtvam I. in II. svetovne vojne
Blejska Dobrava ob 16. uri pri spomeniku pred osnovno šolo

Petek, 1. novembra

Kranjska Gora ob 11. uri na novem pokopališču v Kranjski Gori
ob 13.30 na starem pokopališču v Kranjski Gori
ob 14.30 na pokopališču v Podkorenu
ob 18. uri pred spomenikom padlim v I. svetovni vojni
Planina pod Golico ob 15. uri pri spomeniku borcev NOB
Javornik - Koroška Bela ob 10. uri v Parku talcev na Koroški Beli
Žirovnica ob 14. uri na pokopališču borcev NOV

Kranj

Torek, 29. oktobra

Primskovo ob 16.30 pri centralnem spomeniku pri OŠ

Sreda, 30. oktobra

Orehok-Drulovka ob 16. uri pri centralnem spomeniku na Orehku
Preddvor ob 16.15 uri pri spomeniku pri OŠ
Stražišče ob 16. uri v spominskem parku v Stražišču
Vodovodni stolp ob 10. uri pri Šorlijevem mlinu

Četrtek, 31. oktobra

Bela ob 17. uri pri spomeniku na Zgornji Beli
Bretof-Predoslje ob 11. uri polaganje venca pri centralnem spomeniku na pokopališču v Predosljah
Duplje ob 16.30 pri centralnem spomeniku pri OŠ
Jezerko ob 17.30 pri centralnem spomeniku
Planina, Huje, Bratov ob 16. uri pri spomeniku na pokopališču v Kranju
Smuk in Center ob 10. uri pri spomeniku v Trbojah
Trboje ob 17. uri pri Stošičevem spomeniku na Zlatem polju
Zlato polje ob 16. uri na pokopališču v Zg. Besnici

Petek, 1. novembra

Cerklje ob 11. uri pri centralnem spomeniku v Cerkljah
Goriče, Golnik, Tenetiše ob 10. uri pri centralnem spomeniku in Trstenik ob 8.30 na pokopališču ob grobišču padlih borcev in talcev
Kokra ob 10. uri pri spomeniku na pokopališču
Kokrica ob 10. uri pri centralnem spomeniku pri OŠ
Podbrezje ob 11. uri pri centralnem spomeniku na pokopališču v Šenčurju
Šenčur, Visoko in Voglje

V spomin vsem pobitim v občini Kranj bo spominska svečanost v soboto, 2. novembra, ob 15. uri v gozdu za pokopališčem v Kranju, kjer bo maša za vse pokojne.

Radovljica

Četrtek, 31. oktobra

Radovljica ob 16. uri v graščinskem parku
Srednja Dobrava ob 16. uri pred spomenikom NOB na pokopališču
Podnart ob 16. uri pri spomeniku padlim na Ovsiašah

Petek, 1. novembra

Osrednja slovesnost bo ob 10. uri pri spomeniku talcem v Dragi, ob 11. uri pa v graščinskem vrtu v Begunjah.

Gorje ob 9. uri na pokopališču v Gorjah
Bohinjska Bistrica ob 9. uri pri spomeniku NOB v Bohinjski Bistrici
Bohinjska Bela ob 9. uri na grobovih padlih borcev na Bohinjski Beli
Bled ob 10. uri na partizanskem pokopališču na Bledu

Žalne in spravne slovesnosti

Radovljica, 27. oktobra - Skupščina občine Radovljica, občinski odbor zveze borcev, politične stranke v občini in dekanija Radovljica prireajo ob dnevu mrtvih, v petek, 1. novembra, žalne in spravne slovesnosti ter zadržnice za žrtve druge svetovne vojne. Prva bo ob devetih dopoldne pod Pustim gradom na Lancovem, druga uro kasneje na grobišču talcev v Dragi, tretja pa ob 11. uri v graščinskem vrtu v Begunjah. Maše zadržnice bo opravil škof Jože Kvas.

Škofja Loka

Četrtek, 31. oktobra

Lenart nad Lušo ob 10. uri pri spomeniku padlih
Hotavljve ob 15. uri pri spomeniku padlih na Hotavljah
Škofja Loka ob 16. uri pred Domom ZB NOV
Leskovic ob 15. uri pred spomenikom padlim

Petek, 1. novembra

Trebija ob 9. uri pri spomeniku padlim
Dražgoše ob 9.30 pri spomeniku
Žiri ob 9.30 na pokopališču na Dobravčevi
Sv. Duh ob 10. uri pri spomeniku padlim
Godešič ob 10.30 pri spomeniku padlim

Tržič

Četrtek, 31. oktobra

Podljubelj ob 16. uri pri spominski plošči v Podljubelju
Bistrica ob 17. uri pri spominski plošči v Bistrici

Petek, 1. novembra

Križe ob 8.30 pri spomenikih v Križah
Leše ob 9. uri pri spomeniku v Lešah
Kovor ob 9. uri na pokopališču v Kovorju
Tržič ob 10. uri na grobišču borcev v Tržiču
Brezje pri Tržiču ob 10. uri pri spominski plošči na Brezjah

DOBER OKTOBER

Znižanje cen nekaterih izdelkov v Merkurjevih prodajalnah od 7. oktobra do 7. novembra.

za 30%

vrtno garniture, motorne in električne kosilnice, garniture DOM-Triso (meter, kotnik, vodna tehtnica,...)

za 20%

vrtno mreže, orodja ISKRA-ERO, Swaty - FLEX, Black & Decker, Unior, vijaki, okovja Titan in Kovinoplastika, EMO-BIO in garniture.

za 15%

Varstroj in Iskra - Varjenje BARVE, LAKI, RAZREDČILA

Znižanje cen velja za takojšnja plačila nad 1.000,00 tolarjev in člane stanovanjskih zadrug. Podrobnejše informacije dobite pri prodajalcih!